UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

Maria Bulgaru
Stela Milicenco
- Coordonatori -

Asistența socială

GHID DE STUDII

Editat în cadrul Proiectului Tempus
„Profesionalizarea învățământului în asistența socială”

Commission européenne
TEMPUS

lmts
licence master travail social
N° ETF-JP-00471-2008

CZU 364(073.8)
A 86

Lucrarea include planurile de învățământ şi programele analitice la specialitatea de asistență socială (licență) cu opțiunile: *Asistența socială a familiei şi copilului în situație de risc* şi *Asistența socială a persoanelor în vârstă*.

Lucrarea este destinată profesorilor şi studenților de la specialitatea de asistență socială, instituțiilor superioare de învățământ ce pregătesc asistenți sociali.

Coordonatori: ***Maria BULGARU,***
doctor habilitat, profesor universitar
Stela MILICENCO,
doctor, conferențiar universitar

Redactori: ***Ariadna STRUNGARU***
Oleg BULGARU

Tehnoredactare computerizată: ***Oleg BULGARU***

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Asistența socială: Ghid de studii / Univ. de Stat din Moldova; coord.: Maria Bulgaru, Stela Milicenco. -Ch.: CEP USM, 2010. -168 p.
200 ex.
ISBN 978-9975-70-994-1

364(073.8)
A 86

Lucrarea a fost editată cu suportul Proiectului Tempus ETF-JP-00471-2008 „Profesionalizarea învățământului în asistența socială”

© USM

ISBN 978-9975-70-994-1

S U M A R

Asistența socială: în pas cu politicile educaționale europene..... 3

Le travail social: en concordance avec les politiques éducationnelles européennes…… 5

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÎNT
Asistența Socială a familiei şi copilului în situaţie de risc..... 9

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÎNT
Asistența socială a persoanelor vârstnice…….. 13

PLAN D'ENSEIGNEMENT
Assistance sociale de la famille et de l'enfant en situation de risque..... 17

PLAN D'ENSEIGNEMENT
Assistance sociale des personnes âgées..... 21

Programe analitice (anul I)..... 25

Programe analitice (anul II)..... 77

Programe analitice (anul III)..... 123

Asistența socială: în pas cu politicile educaționale europene

Universitatea de Stat din Moldova (USM), în colaborare cu Ministerul Educației (ME), Ministerul Muncii, Protecției Sociale şi Familiei (MMPSF), Universitatea de Stat „A.Russo" din Bălți (USB), Academia de Studii Economice a Moldovei (ASEM), Colegiul Industrial-Pedagogic din Cahul (CIPC), Liceul Teoretic „Gaudeamus", Direcția Municipală de Protecție a Drepturilor Copilului (DMPDC), Centrul Republican de Resurse pentru Asistența Socială (CRRAS), Fundația „Neohumanist" implementează, începând cu 1 ianuarie 2009, Proiectul Tempus ETF-JP-00471-2008 „Profesionalizarea învățământului în asistența socială". Într-un termen scurt (3 ani), Proiectul urmăreşte să contribuie la satisfacerea necesității în asistenți sociali calificați în conformitate cu politicile educaționale europene în 4 regiuni: Republica Moldova, Kazakhstan, Sverdlovsk şi Hakasia (Federația Rusă).

Coordonator general al Proiectului este Grupul de Interes Public Formare şi Inserție Profesională al Academiei din Grenoble (GIP FIPAG), Franța.

Coordonatorul Proiectului din partea Republicii Moldova este Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Sociologie şi Asistență Socială.

Partenerii din Uniunea Europeană ai Proiectului sunt:

- Universitatea „Al.I.Cuza" din Iaşi (România);
- Universitatea Catholică del Sacro Core din Milan (Italia);
- Universitatea din Aquila (Italia);
- Universitatea din Genova (Italia);
- Universitatea din Alicante (Spania);
- Institutul de Tehnologii Educaționale din Atena (Grecia);
- Universitatea din Pècs (Ungaria);
- Universitatea din Sofia (Bulgaria);
- Universitatea din Plymouth (Marea Britanie).

Finalitățile principale ale Proiectului țin de:

- reformarea programelor de învațământ în conformitate cu recomandările Procesului de la Bologna şi cerințele pieței muncii;
- crearea în fiecare regiune a câte 3 specializări/opțiuni noi în asistenta socială;
- formarea în fiecare regiune a câte 150 de studenți la cele 3 specializări/opțiuni noi.

În scopul diminuării decalajului existent între pregătirea asistenților sociali in instituțiile de învățământ şi problemele cu care se confruntă societatea contemporană, iar drept urmare a formării competențelor profesionale în corespundere cu cerințele pieții muncii, în lunile iunie-august 2009, în Republica Moldova a fost realizată o cercetare sociologică amplă, prin aplicarea chestionarului (566 persoane) şi a ghidului de interviu (64 persoane), care a cuprins specialişti din diverse domenii ale asistenței sociale (asistenți şi lucrători sociali, profesori, manageri, funcționari) din cele trei regiuni ale țării: centru, nord, sud. Cercetarea efectuată a permis să se stabilească diagnosticul situației din sistemul

asistenței sociale: domeniile dezvoltate recent, direcțiile care se cer a fi dezvoltate, nivelul de pregătire profesională a lucrătorilor din sistemul asistenței sociale, problemele cu care se confruntă aceştia, categoriile de beneficiari care au nevoie stringentă de ajutorul asistentului social, competențele pe care trebuie să le posede asistenții sociali etc. Drept urmare, au fost identificate trei specializări/opțiuni-cheie actuale pentru Republica Moldova şi necesar a fi dezvoltate în instituțiile de învățământ superior la nivel de licență (*„Asistența socială a familiei şi copilului în situație de risc" şi „Asistența socială a persoanelor în vârstă"*) şi la nivel de masterat (*„Managementul serviciilor sociale"*). În conformitate cu aceste specializări/opțiuni grupul de experți analişti de profesii (20 profesori şi specialişti practicieni din domeniu) au elaborat trei fişe de profesii cu descrierea amănunțită a activităților pe care trebuie să le îndeplinească asistenții sociali din cele trei domenii, a cunoştințelor şi competențelor pe care aceştia trebuie să le posede. Fişele de profesii elaborate au fost ulterior consultate încă cu 36 de specialişti din sistemul asistenței sociale din diferite regiuni ale țării, inclusiv din zonele rurale, ceea ce a permis să fie reținute competențele cele mai necesare asistentului social pentru a oferi servicii de calitate. Fişele de profesii au fost validate de Ministerul Educației şi Ministerul Muncii, Protecției Sociale şi Familiei, ceea ce a permis să se înceapă lucrul asupra renovării Planurilor de studii, fiind determinată lista disciplinelor prin care pot fi formate competențele stabilite în fişele de profesii. Desigur, au fost revăzute nu doar denumirile disciplinelor, dar şi conținuturile lor, continuitatea de la o disciplină la alta, metodele utilizate la orele de curs şi seminare, programele stagiilor de practică, activitățile incluse în lucrul individual etc., toate acestea fiind reflectate în Programele de studii la fiecare disciplină.

Noua curriculă de pregătire a asistenților sociali la nivel de universitate a fost validată de Ministerul Educației, de Comitetul Regional de Pilotaj şi Comitetul Interregional de Pilotaj al Proiectului.

Practicile de formare a competențelor profesionale ale asistenților sociali au fost puse în discuție în cadrul unui şir de ateliere de diseminare a rezultatelor proiectului, organizate la Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat „A.Russo" din Bălti, Academia de Studii Economice a Moldovei, Colegiul Industrial-Pedagogic din Cahul pentru specialiştii care activează în diverse instituții de învățământ şi în serviciile sociale. Participanții tuturor atelierelor au apreciat înalt lucrul efectuat de partenerii proiectului, menționând că doar prin conlucrarea permanentă dintre universitate/facultate şi rețeaua de servicii sociale procesul de instruire va putea fi orientat spre formarea competențelor funcționale în conformitate cu politicile educaționale europene.

Maria Bulgaru, *doctor habilitat, profesor universitar, decan al Facultății de Sociologie şi Asistență Socială, coordonator al Proiectului „Profesionalizarea învățământului în asistența socială" în Republica Moldova.*

Această lucrare este publicată cu suportul financiar al Proiectului Tempus ETF-JP-00471-2008 „Profesionalizarea învățământului în asistența socială".

Le travail social : en concordance avec les politiques éducationnelles européennes

L'Université d'Etat de Moldavie (UEM), en collaboration avec le Ministère de l'Education (ME), le Ministère de l'Emploi, de la Protection Sociale et de la Famille (MEPSF), l'Université d'Etat „A.Russo" de Balti (UEB), l'Académie d'Etudes Economiques de Moldavie (AEEM), le Collège Industriel-Pédagogique de Cahul (CIPC), le Lycée Théorétique „Gaudeamus", la Direction Municipale de Protection des Droits de l'Enfant, le Centre Républicain de Ressources pour l'Assistance Sociale (CRRAS), la Fondation „Neohumanist" réalisent, à partir du 1 janvier 2009, le Projet Tempus ETF-JP-00471-2008 „Professionnalisation des enseignements en travail social". Pendant un court terme (3 ans), le Projet vise à apporter sa contribution pour répondre aux nécessités des assistants sociaux qualifiés conformément aux politiques éducationnelles européennes dans les 4 régions : République de Moldavie, Kazakhstan, Oblast de Sverdlovsk et Khakassie (Fédération de Russie).

Coordinateur général du Projet : Groupement d'Intérêt Public de Formation et d'Insertion Professionnelle de l'Académie de Grenoble (GIP FIPAG), France.

Coordinateur du Projet de la République de Moldavie : l'Université d'Etat de Moldavie, la Faculté de Sociologie et d'Assistance Sociale.

Partenaires de l'Union Européenne du Projet :

- l'Université «Al.I.Cuza» de Iasi (Roumanie) ;
- l'Université Catholique del Sacro Core de Milan (Italie) ;
- l'Université d'Aquila (Italie) ;
- l'Université de Genova (Italie) ;
- l'Université d'Alicante (Espagne) ;
- l'Institut de Technologies Educationnelles d'Athènes (Grèce) ;
- l'Université de Pécs (Hongrie) ;
- l'Université de Sofia (Bulgarie) ;
- l'Université de Plymouth (Grande Bretagne).

Les finalités principales du Projet sont axées sur :

- reforme des programmes d'enseignement en conformité avec les recommandations du Processus de Bologne et les demandes du marché de travail ;
- création dans chaque region des 3 cursus (spécialisations)/options nouvelles en travail social ;
- formation dans chaque region des 150 étudiants pour les 3 cursus (spécialisations)/options nouvelles.

Dans le but de diminution du décalage existant entre la formation des travailleurs sociaux dans les institutions d'enseignement et les problèmes que la société contemporaine rencontre, et comme suite à la formation des compétences professionnelles en dépendances des demandes du marché de travail, pendant les mois de juin – août 2009, dans la République de Moldavie on a été réalisé un diagnostique sociologique ample par la méthode du questionnaire (566 personnes) et de l'interview (64 personnes), qui a couvert des professionnels de diverses domaines du travail social (assistants et travailleurs sociaux, enseignants, managers, institutionnels) des trois régions du pays : centre, nord, sud. La recherche réalisée

a permis d'établir un diagnostique de la situation dans le système du travail social : les domaines de développement récent, les directions qu'on demande à être développées, le niveau de formation professionnelles des professionnelles du système du travail social, les problèmes avec lesquels ceux-ci se confrontent, les catégories de bénéficiaires qui ont impérieusement besoin de l'aide du travailleur social, les compétences que les travailleurs sociaux doivent posséder, etc. Comme suite, trois cursus (spécialisations) /options-clé actuelles ont été identifiées pour la République de Moldavie et nécessaires à être développées dans les institutions d'enseignement supérieur au niveau de licence (*„Assistance sociale de la famille et de l'enfant en situation de risque" şi „Assistance sociale des personnes âgées"*) et au niveau de master (*Management des services sociaux"*). En conformité avec ces cursus (spécialisations)/ options le groupe des experts analystes de métiers (20 enseignant et professionnels praticiens du domaine) ont élaboré trois fiches métier avec la description détaillée des activités que les travailleurs sociaux des trois domaines doivent réaliser, des connaissances et des compétences que ceux-ci doivent posséder. Les fiches métier rédigées ont été ultérieurement vérifiées de plus ensemble avec 36 professionnels du système du travail social de différentes régions du pays, y compris des régions rurales, ce qui a permis de mettre en évidence les compétences les plus nécessaires du travailleur social pour offrir des services de qualité. Les fiches métier ont été validées par le Ministère de l'Education et par le Ministère de l'Emploi, de la Protection Sociale et de la Famille, ce qui a permis de commencer le travail sur la rénovation des Plans d'études, en étant déterminée la liste des disciplines par lesquelles on peut former les compétences mentionnées dans les fiches métier. Bien sur, que pas seulement les titres des disciplines on été révisées, mais aussi leurs contenus, la continuité d'une discipline à une autre, les méthodes utilisées pendant les cours et les leçons pratiques, les programmes des stages professionnels, les activités incluses dans le travail individuel, etc., tout cela étant reflété dans les Programmes d'études pour chaque discipline.

Le nouveau curricula de formation des travailleurs sociaux au niveau universitaire a été validé par le Ministère de l'Education, par le Comité Régional de Pilotage et par le Comité Interrégional de Pilotage du Projet.

Les pratiques de formation des compétences professionnelles des travailleurs sociaux ont été mises en discutions lors de nombreux séminaires de dissémination des résultats du projet, organisés par l'UEM, UEB, AEEM, CIPC pour les professionnels qui développent leur activité dans de diverses institutions d'enseignement et dans les services sociaux. Les participants à tous les séminaires ont hautement apprécié le travail effectué par les partenaires du projet, en mentionnant que seulement par la collaboration permanente entre l'université/faculté et le réseau des services sociaux, le processus de formation pourrait être orienté vers la formation des compétences fonctionnelles en conformité avec les politiques éducationnelles européennes.

Maria Bulgaru, *docteur habilitat, professeur, doyenne de la Faculté de Sociologie et d'Assistance Sociale, coordinateur du Projet „Professionnalisation des enseignements en travail social" dans la République de Moldavie.*

Ce recueil est publié avec le support financier du Projet Tempus ETF-JP-00471-2008 „Professionnalisation des enseignements en travail social".

Ministerul Educației din Republica Moldova

APROBAT:

„13” 02 2010

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

Facultatea Sociologie şi Asistență Socială

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Domeniul general de studii (codul şi denumirea) – 33. Asistență Socială

Domeniul de formare profesională – 331. Asistența socială

Specialitatea – 331.1. Asistență socială (Asistența Socială a familiei şi copilului în situație de risc)

Numărul total de credite de studiu – 180 credite

Titlul obținut – Licențiat în asistență socială

Baza admiterii – Diploma de BAC

Forma de organizare a învățământului – cu frecvență la zi

APROBAT:

Senatul USM

„12” 02 2010

CHIŞINĂU 2010

CONȚINUTUL PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Cod	Module//Cursuri	Total ore	Inclsiv		Total			Evaluare	Nr. cred
			Contact direct	Lucru indiv.	Prelegeri	Seminare	Laborator		
ANUL I									
SEMESTRUL 1									
G.01.O.0.01	**Limbi străine**//Limba străină	120	60	60		4		E	4
U.01.O.0.02	**Ştiinţe socioumanistice**//Fundamentele ştiinţei şi ideologei politice contemporane	180	90	90	2	1		E	6
	Filosofie				2	1			
U.01.O.0.03	**Psihologie generală**//Psihologie generală	120	60	60	2	2		E	4
U.01.O.0.04	**Ştiinţe juridice**//Drept penal şi civil	180	90	90	2	1		E	6
	Sistemul de protecţie socială în R.Moldova				2	1			
F.01.O.0.05	**Bazele asistenţei sociale**//Concepte fundamentale ale asistenţei sociale	180	90	90	2	2		E	6
	Bunăstarea familiei şi copilului: orientări moderne				1	1			
F.01.O.0.06	**Sociologie generală**//Sociologie generală	120	60	60	2	2		E	4
	Educaţia fizică	30	30			2		C	-
Total Semestrul I		**930**	**480**	**450**	**15**	**17**		**6E**	**30**
SEMESTRUL II									
G.02.O.0.07	**Limbi străine**//Limbi străine	120	60	60		4		E	4
G.02.O.0.08	**Tehnologii informaţionale şi de comunicaţii**//Tehnologii informaţionale şi de comunicaţii	120	60	60			4	E	4
F.02.O.0.9	**Psihosociologie**//Fenomene şi procese sociale	180	105	75	2	1		E	6
	Psihologie socială				2	2			
F.02.O.0.10	**Teoria şi practica asistenţei sociale**//Teoria asistenţei sociale	180	105	75	3	2		E	6
	Deontologia asistenţei sociale				1	1			
S.02.O.1.11	**Drepturile familiei şi copilului**//Drepturile familiei şi copilului	120	60	60	2	2		E	4
U.02.O.1.12	**Medicina socială**//Introducere în medicina socială	120	60	60	2	2		E	4
	Educaţie fizică	30	30			2		C	-
	Practica de iniţiere: *Cunoaşterea reţelei de asistenţă socială*	60		60					2
Total Semestrul II		**930**	**480**	**450**	**12**	**16**	**4**	**6E**	**30**
TOTAL ANUL I		**1860**	**960**	**900**	**27**	**33**	**4**	**12E**	**60**

ANUL II									
SEMESTRUL III									
F.03. O.1.13	**Metodologia cercetării sociale**//Metodologia cercetării sociale	180	75	105	2	3		E	6
F.03.O.0.14	**Metode şi tehnici în asistenţa socială**//Metode şi tehnici în asistenţa socială	120	60	60	2	2		E	4
S.03.O.1.15	**Servicii sociale**//Servicii de sănătate publică	120	60	60	2	2		E	4
S.03.O.1.16	**Bazele psihoterapiei**//Bazele psihoterapiei	180	90	90	2	1		E	6
	Consiliere în asistenţă socială şi terapia familiei				1	2			
S.03.A.1.17	**Sociologia familiei**//Particularităţi de dezvoltare a familiei contemporane	180	105	75	2	2		E	6
	Asistenţa socială a familiei şi copilului				2	1			
M.03.O.1.18	**Psihosociologia vârstelor**//Psihosociologia vârstelor	120	60	60	2	2		E	4
Total Semestrul III		**900**	**450**	**450**	**15**	**15**		**6E**	**30**

SEMESTRUL IV									
F.04.O.0.19	**Metode cantitative de investigaţie socială**//Măsurarea dezvoltării sociale	180	90	90	2	2		E	6
	Managementul datelor					2			
F.04.O.0.20	**Cercetarea calitativă a socialului**//Metode de cercetare calitativă în asistenţa socială	120	60	60	2	2		E	4
S.04.A.2.21	**Devianţă şi control social**//Asistenţa socială în sistemul de probaţiune	120	60	60	2	2		E	4
S.04.O.1.22	**Demografie**//Procesele demografice în societatea tranzitivă	120	75	45	3	2		E	4
S.04.O.1.23	**Asistenţa socială individualizată**//Asistenţa socială individualizată	120	60	60	2	2		E	4
S.04.A.1.24	**Asistenţa socială a grupurilor**// Asistenţa socială a tineretului	180	105	75	2	2			
	Strategii de incluziune socio-profesională				2	1		E	6
	Practica de iniţiere în specialitate: *Aplicarea metodologiei asistenţiale*	60		60					2
Total Semestrul IV		**900**	**450**	**450**	**15**	**15**		**6E**	**30**
TOTAL ANUL II		**1800**	**900**	**900**	**30**	**30**		**12E**	**60**

ANUL III									
SEMESTRUL V									
S.05.O.1.25	**Politici sociale**//Elemente de politici sociale	120	60	60	2	2		E	4
S.05.A.1.26	**Comunicare şi interacţiune**//Comunicarea în asistenţă socială	180	75	105	2	3		E	6
S.05.A.1.27	**Asistenţa socială a persoanelor marginalizate social**//Asistenţa socială a persoanelor dependente de drog				2	1			
	Asistenţa socială a copiilor cu disabilităţi	180	105	75	2	2		E	6
S.05.O.1.28	**Sărăcia în societatea contemporană**//Modele de evaluare a sărăciei şi strategii antisărăcie	120	60	60	2	2		E	4
M.05.A.2.29	**Relaţii interetnice şi medierea conflictelor**// Incluziunea socială a grupurilor minoritare	150	75	75	2	3		E	5
M.05.A.2.30	**Forme de protecţie a grupurilor de populaţie în dificultate**//Modele rezidenţiale şi alternative de protecţie a copilului in dificultate	150	75	75	2	3		E	5
Total Semestrul V		**900**	**450**	**450**	**14**	**16**		**6E**	**30**
SEMESTRUL VI									
S.06.A.2.31	**Managementul proiectelor**//Managementul proiectelor sociale	60	42	18	3	3		E	2
M.06.A.2.32	**Managementul social**// Managementul serviciilor de asistenţă socială	90	56	34	4	4		E	3
M.06.A.2.33	**Dezvoltare comunitară**//Dezvoltare comunitară participativă	90	56	34	4	4		E	3
S.06.A.1.34	**Măsuri şi intervenţii în domeniul populaţiei şi familiei**//Planificare familială	90	56	34	4	4		E	3
	Practica de specialitate	180		180					6
	Practica de Licenţă	240		240					8
	Examene de Licenţă	150	150						5
Total Semestrul VI		**900**	**360**	**540**	**15**	**15**		**4E**	**30**
TOTAL ANUL III		**1800**	**810**	**990**	**29**	**31**		**10E**	**60**
TOTAL		**5460**	**2670**	**2790**	**86**	**94**	**4**	**34E**	**180**

STAGII DE PRACTICĂ

Nr. d/o	Practica	Sem.	Săptămâni	Ore	Perioada	Nr. credite
1.	Practica de iniţiere: Cunoaşterea reţelei de asistenţă socială	2	2	60	Iunie	2
2.	Practica de iniţiere în specialitate: Aplicarea metodologiei asistenţiale	4	2	60	Iunie	2
3.	Practica de specialitate	6	6	180	Martie/Aprilie	6
4.	Practica de licenţă	6	4	240	Mai	8
	Total		**14**	**540**		**18**

CURSURI LA ALEGERE (facultative)

Nr. d/o	Curs	Total ore	Sem.	Ore			Ev.	Nr.credite
				C	S	L		
1.	Parteneriatul în asistența socială	60	3	30	30		E	2
2.	Asistența socială a copiilor maltratați	60	4	30	30		E	2
3.	Ludoterapia	60	4	30	30		E	2
4.	Psihologia organizațională	60	4	30	30		E	2
5.	Limba engleză	60	4	30	30		E	2
6.	Limba franceză	60	5	30	30		E	2
7.	Limba germană	60	5	30	30		E	2

EXAMEN DE LICENȚĂ

Nr. d/o	Examene	Perioada
1.	Susținerea tezei de licență	Iunie
2.	Examen: Concepte Fundamentale ale asistenței sociale	Iunie
3.	Examen: Politici sociale	Iunie
	Total: 5 credite	

CALENDAR ACADEMIC *(în săptămâni)*

Nr. d/o	Anul de studii	Activități academice		Evaluare		Practica	Vacanța		
		Sem.I	Sem.II	Iarna	Vara		Iarna	Primăvara	Vara
1.	Anul I	15	15	2	3	2	3	1	7
2.	Anul II	15	15	2	3	2	3	1	7
3.	Anul III	15	7	2	4	10	3	1	-

PREREChIZIT PENTRU MASTERAT

Cod	Module//Cursuri	Total ore	Inclusiv		Total			Evaluare	Nr. cred
			Contact direct	Lucru indiv.	Prelegeri	Seminare	Laborator		
F.02.O.0.10	**Teoria şi practica asistenței sociale//** Paradigmele asistenței sociale	180	105	75	3	2		E	6
	Deontologia asistenței sociale				1	1			
S.02.O.1.11	**Drepturile familiei şi copilului//** Drepturile familiei şi copilului	120	60	60	2	2		E	4
F.03.O.0.14	**Metode şi tehnici în asistența socială//** Metode şi tehnici în asistența socială	120	60	60	2	2		E	4
F.04.O.0.19	**Metode cantitative de investigație socială//** Măsurarea dezvoltării sociale	180	90	90	2	2		E	6
	Managementul datelor					2			
	Total	**600**	**315**	**285**	**10**	**11**		**4E**	**20**

Decan al Facultății Sociologie şi Asistență Socială dr.hab., prof.univ. ***M.BULGARU***

Şef al Catedrei Asistență Socială dr., conf.univ. ***S.MILICENCO***

Ministerul Educaţiei din Republica Moldova

APROBAT:

„13" 02 2010

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

Facultatea Sociologie şi Asistenţă Socială

PLAN DE ÎNVĂŢĂMÎNT

Domeniul general de studii (codul şi denumirea) – 33. Asistenţă Socială

Domeniul de formare profesională – 331. Asistenţa socială

Specialitatea – 331.1. Asistenţă socială (Asistenţa socială a persoanelor vârstnice)

Numărul total de credite de studiu – 180 credite

Titlul obţinut – Licenţiat în asistenţă socială

Baza admiterii – Diploma de BAC

Forma de organizare a învăţământului – cu frecvenţă la zi

APROBAT:

Senatul USM

„11" 02 2010

CHIŞINĂU 2010

CONȚINUTUL PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Cod	Module//Cursuri	Total ore	Inclsiv		Total			Evaluare	Nr. cred
			Contact direct	Lucru indiv.	Prelegeri	Seminare	Laborator		
ANUL I									
SEMESTRUL 1									
G.01.O.0.01	**Limbi străine**//Limba străină	120	60	60		4		E	4
U.01.O.0.02	**Ştiinţe socioumanistice**//Fundamentele ştiinţei şi ideologei politice contemporane	180	90	90	2	1		E	6
	Filosofie				2	1			
U.01.O.0.03	**Psihologie generală**// Psihologie generală	120	60	60	2	2		E	4
U.01.O.0.04	**Ştiinţe juridice**//Drept penal şi civil	180	90	90	2	1		E	6
	Sistemul de protecţie socială în R. Moldova				2	1			
F.01.O.0.05	**Bazele asistenţei sociale**//Concepte fundamentale ale asistenţei sociale	180	90	90	2	2		E	6
	Bunăstarea familiei şi copilului: orientări moderne				1	1			
F.01.O.0.06	**Sociologie generală**//Sociologie generală	120	60	60	2	2		E	4
	Educaţia fizică	30	30			2		C	-
Total Semestrul I		**930**	**480**	**450**	**15**	**17**		**6E**	**30**
SEMESTRUL II									
G.02.O.0.07	**Limbi străine**//Limbi străine	120	60	60		4		E	4
G.02.O.0.08	**Tehnologii informaţionale şi de comunicaţii**//Tehnologii informaţionale şi de comunicaţii	120	60	60			4	E	4
F.02.O.0.9	**Psihosociologie**//Fenomene şi procese sociale	180	105	75	2	1		E	6
	Psihologie socială				2	2			
F.02.O.0.10	**Teoria şi practica asistenţei sociale**//Teoria asistenţei sociale	180	105	75	3	2		E	6
	Deontologia asistenţei sociale				1	1			
S.02.O.1.11	**Drepturile familiei şi copilului**//Drepturile familiei şi copilului	120	60	60	2	2		E	4
U.02.O.1.12	**Medicina socială**// Introducere în medicina socială	120	60	60	2	2		E	4
	Educaţie fizică	30	30			2		C	-
	Practica de iniţiere: *Cunoaşterea reţelei de asistenţă socială*	60		60					2
Total Semestrul II		**930**	**480**	**450**	**12**	**16**	**4**	**6E**	**30**
TOTAL ANUL I		**1860**	**960**	**900**	**27**	**33**	**4**	**12E**	**60**
ANUL II									
SEMESTRUL III									
F.03. O.1.13	**Metodologia cercetării sociale**//Metodologia cercetării sociale	180	75	105	2	3		E	6
F.03.O.0.14	**Metode şi tehnici în asistenţa socială**//Metode şi tehnici în asistenţa socială	120	60	60	2	2		E	4
S.03.O.1.15	**Servicii sociale**//Servicii de sănătate publică	120	60	60	2	2		E	4
S.03.O.1.16	**Bazele psihoterapiei**//Bazele psihoterapiei	180	90	90	2	1		E	6
	Consiliere în asistenţă socială şi terapia familiei				1	2			
S.03.A.1.17	**Sociologia familiei**//Particularităţi de dezvoltare a familiei contemporane	180	105	75	2	2		E	6
	Gerontologie socială				2	1			
M.03.O.1.18	**Psihosociologia vârstelor**//Psihosociologia vârstelor	120	60	60	2	2		E	4
Total Semestrul III		**900**	**450**	**450**	**15**	**15**		**6E**	**30**

SEMESTRUL IV									
F.04.O.0.19	**Metode cantitative de investigație socială**// Măsurarea dezvoltării sociale	180	90	90	2	2		E	6
	Managementul datelor					2			
F.04.O.0.20	**Cercetarea calitativă a socialului**//Metode de cercetare calitativă în asistența socială	120	60	60	2	2		E	4
S.04.A.2.21	**Devianță și control social**//Fundamente socio-juridice ale medierii	120	60	60	2	2		E	4
S.04.O.1.22	**Demografie**//Procesele demografice în societatea tranzitivă	120	75	45	3	2		E	4
S.04.O.1.23	**Asistența socială individualizată**//Asistența socială individualizată	120	60	60	2	2		E	4
S.04.A.1.24	**Asistența socială a grupurilor**//Asistența socială a persoanelor vârstnice	180	105	75	2	2			
	Asistența socială a persoanelor discriminate				2	1		E	6
	Practica de inițiere în specialitate: *Aplicarea metodologiei asistențiale*	60		60					2
Total Semestrul IV		**900**	**450**	**450**	**15**	**15**		**6E**	**30**
TOTAL ANUL II		**1800**	**900**	**900**	**30**	**30**		**12E**	**60**
ANUL III									
SEMESTRUL V									
S.05.O.1.25	**Politici sociale**//Elemente de politici sociale	120	60	60	2	2		E	4
S.05.A.1.26	**Comunicare și interacțiune**//Psihologia comunicării	180	75	105	2	3		E	6
S.05.A.1.27	**Asistența socială a persoanelor marginalizate social**/Asistența socială a persoanelor supuse violenței domestice	180	105	75	2	1		E	6
	Geriatrie socială				2	2			
S.05.O.1.28	**Sărăcia în societatea contemporană**//Modele de evaluare a sărăciei și strategii antisărăcie	120	60	60	2	2		E	4
M.05.A.2.29	**Relații interetnice și medierea conflictelor**//Negocierea conflictelor sociale	150	75	75	2	3		E	5
M.05.A.2.30	**Forme de protectie a grupurilor de populație în dificultate**//Forme de protecție a persoanelor vârstnice	150	75	75	2	3		E	5
Total Semestrul V		**900**	**450**	**450**	**14**	**16**		**6E**	**30**
SEMESTRUL VI									
S.06.A.2.31	**Managementul proiectelor**//Metode de elaborare a propunerii de finanțare a proiectelor sociale	60	42	18	3	3		E	2
M.06.A.2.32	**Managementul social**//Sisteme de acțiune socială	90	56	34	4	4		E	3
M.06.A.2.33	**Dezvoltare comunitară**//Voluntariat în domeniul social	90	56	34	4	4		E	3
S.06.A.1.34	**Măsuri și intervenții în domeniul populației și familiei**//Paradigme ale educației pentru viața de familie	90	56	34	4	4		E	3
	Practica de specialitate	180		180					6
	Practica de Licență	240		240					8
	Examene de Licență	150	150						5
Total Semestrul VI		**900**	**360**	**540**	**15**	**15**		**4E**	**30**
TOTAL ANUL III		**1800**	**810**	**990**	**29**	**31**		**10E**	**60**
TOTAL		**5460**	**2670**	**2790**	**86**	**94**	**4**	**34E**	**180**

STAGII DE PRACTICĂ

Nr. d/o	Practica	Sem.	Săptămâni	Ore	Perioada	Nr.credite
1.	Practica de inițiere: Cunoașterea rețelei de asistență socială	2	2	60	Iunie	2
2.	Practica de inițiere în specialitate: Aplicarea metodologiei asistențiale	4	2	60	Iunie	2
3.	Practica de specialitate	6	6	180	Martie/Aprilie	6
4.	Practica de licență	6	4	240	Mai	8
	Total		**14**	**540**		**18**

CURSURI LA ALEGERE (facultative)

Nr. d/o	Curs	Total ore	Sem.	Ore			Ev.	Nr.credite
				C	S	L		
1	Parteneriatul în asistența socială	60	3	30	30		E	2
2	Asistența socială a copiilor maltratați	60	4	30	30		E	2
3	Ludoterapia	60	4	30	30		E	2
4	Psihologia organizațională	60	4	30	30		E	2
5	Limba engleză	60	4	30	30		E	2
6	Limba franceză	60	5	30	30		E	2
7	Limba germană	60	5	30	30		E	2

EXAMEN DE LICENȚĂ

Nr. d/o	Examene	Perioada
1	Susținerea tezei de licență	Iunie
2	Examen: Concepte fundamentale ale asistenței sociale	Iunie
3	Examen: Politici sociale	Iunie
	Total: 5 credite	

CALENDAR ACADEMIC *(în săptămâni)*

Nr. d/o	Anul de studii	Activități academice		Evaluare		Practica	Vacanța		
		Sem.I	Sem.II	Iarna	Vara		Iarna	Primăvara	Vara
1	Anul I	15	15	2	3	2	3	1	7
2	Anul II	15	15	2	3	2	3	1	7
3	Anul III	15	7	2	4	10	3	1	-

PREREChIZIT PENTRU MASTERAT

Cod	Module//Cursuri	Total ore	Inclusiv		Total			Evaluare	Nr. cred
			Contact direct	Lucru individual	Prelegeri	Seminare	Laborator		
F.02.O.0.10	**Teoria şi practica asistenței sociale//** Paradigmele asistenței sociale	180	105	75	3	2		E	6
	Deontologia asistenței sociale				1	1			
S.02.O.1.11	**Drepturile familiei şi copilului//** Drepturile familiei şi copilului	120	60	60	2	2		E	4
F.03.O.0.14	**Metode şi tehnici în asistența socială//** Metode şi tehnici în asistența socială	120	60	60	2	2		E	4
F.04.O.0.19	**Metode cantitative de investigație socială//** Măsurarea dezvoltării sociale	180	90	90	2	2		E	6
	Managementul datelor					2			
	Total	**600**	**315**	**285**	**10**	**11**		**4E**	**20**

Decan al Facultății Sociologie şi Asistență Socială
dr.hab., prof.univ. ***M.BULGARU***

Şef al Catedrei Asistență Socială
dr., conf.univ. ***S.MILICENCO***

Ministère de l'Education de la République de Moldova

APPROUVÉ:

„13" 03 2010

UNIVERSITÉ D'ÉTAT DE MOLDOVA

Faculté de Sociologie et d'Assistance Sociale

PLAN D'ENSEIGNEMENT

Domaine général d'études (code et dénomination) – 33. Travail Social

Domaine de formation professionnelle – 331. Travail Social (Assistance sociale de la famille et de l'enfant en situation de risque)

Spécialité – 331.1. Travail social

Nombre total de crédits d'études – 180 crédits

Titre obtenu – Maîtrise en Travail Social

Base d'inscription – Diplôme de BAC

Forme d'organisation de l'enseignement – à temps plein

APPROUVÉ:

Sénat de l'UEM

„2" februarie 2010

CHISINAU 2010

CONTENU DU PLAN D'ENSEIGNEMENT

Code	Modules//Cours	Total heures	Y compris		Total			Evaluation	Nb. créd.
			Contacts directs	Travail individuel	Cours	Séminaires	Laboratoires		
I^{ERE} ANNEE									
IER SEMESTRE									
G.01.O.0.01	**Langues étrangères//**Langue étrangère	120	60	60		4		E	4
U.01.O.0.02	**Sciences socio-humaines//**Fondements de la science et de l'idéologie politique contemporaine	180	90	90	2	1		E	6
	Philosophie				2	1			
U.01.O.0.03	**Psychologie générale//** Psychologie générale	120	60	60	2	2		E	4
U.01.O.0.04	**Sciences juridiques//** Droit pénal et civil	180	90	90	2	1		E	6
	Système de protection sociale en R. de Moldavie				2	1			
F.01.O.0.05	**Bases du travail social//** Concepts fondamentaux du travail social	180	90	90	2	2		E	6
	Bien-être de la famille et de l'enfant : orientations modernes				1	1			
F.01.O.0.06	**Sociologie générale//** Sociologie générale	120	60	60	2	2		E	4
	Education physique	30	30			2		C	-
		930	**480**	**450**	**15**	**17**		**6^{E}**	**30**
IIE SEMESTRE									
G.02.O.0.07	**Langues étrangères//**Langues étrangères	120	60	60		4		E	4
G.02.O.0.08	**Technologies informationnelles et communication//**Technologies informationnelles et communication	120	60	60			4	E	4
F.02.O.0.09	**Psychosociologie//**Phénomènes et processus sociaux	180	105	75	2	1		E	6
	Psychologie sociale				2	2			
F.02.O.0.10	**Théorie et pratique du travail social //**Théorie du travail social	180	105	75	3	2		E	6
	Déontologie du travail social				1	1			
S.02.O.1.11	**Droits de la famille et de l'enfant//**Droits de la famille et de l'enfant	120	60	60	2	2		E	4
U.02.O.1.12	**Médecine sociale//**Introduction en médecine sociale	120	60	60	2	2		E	4
	Education physique	30	30			2		C	-
	Stage de l'initiation : *Connaissance du réseau de travail social*	60		60					2
Total IIe Sem.		**930**	**480**	**450**	**12**	**16**	**4**	**6E**	**30**
TOTAL I-ERE ANNNEE		**1860**	**960**	**900**	**27**	**33**	**4**	**12E**	**60**
IIE ANNEE									
3^{E} SEMESTRE									
F.03.O.0.13	**Méthodologie de la recherche sociale//**Méthodologie de la recherche sociale	180	75	105	2	3		E	6
F.03.O.0.14	**Méthodes et techniques en travail social//**Méthodes et techniques en travail social	120	60	60	2	2		E	4
S.03.O.1.15	**Services sociaux//**Services de santé publique	120	60	60	2	2		E	4
S.03.O.1.16	**Bases de la psychothérapie//**Bases de la psychothérapie	180	90	90	2	1		E	6
	Conciliation en travail social et thérapie de la famille				1	2			
S.03.A.1.17	**Sociologie de la famille//**Particularités de développement de la famille contemporaine	180	105	75	2	2		E	6
	Travail social de la famille et de l'enfant				2	1			
M.03.O.1.18	**Psychosociologie des âges//** Psychosociologie des âges	120	60	60	2	2		E	4
Total IIIe Sem.		**900**	**450**	**450**	**15**	**15**		**6E**	**30**

IVE SEMESTRE									
F.04.O.0.19	**Méthodes quantitatives d'investigation sociale**//Evaluation quantitative du développement social	180	90	90	2	2		E	6
	Management des donnés					2			
F.04.O.0.20	**Recherche qualitative du social**//Méthodes de recherche qualitative en travail social	120	60	60	2	2		E	4
S.04.A.2.21	**Déviance et contrôle social**//Travail social dans le système de probation	120	60	60	2	2		E	4
S.04.O.1.22	**Démographie**//Processus démographiques dans la société transitive	120	75	45	3	2		E	4
S.04.O.1.23	**Assistance sociale individualisée**//Assistance sociale individualisée	120	60	60	2	2		E	4
S.04.A.1.24	**Travail social avec des groupes**// Travail social avec la jeunesse	180	105	75	2	2		E	6
	Stratégies d'inclusion socioprofessionnelle				2	1			
	Stage de l'initiation : *Application de la méthodologie de l'assistance sociale*	60		60					2
Total IVe Sem.		**900**	**450**	**450**	**15**	**15**		**6E**	**30**
TOTAL IIE ANNEE		**1800**	**900**	**900**	**30**	**30**		**12E**	**60**
IIIE ANNEE									
V^{E} SEMESTRE									
S.05.O.1.25	**Politiques sociales**//Eléments de politiques sociales	120	60	60	2	2		E	4
S.05.A.1.26	**Communication et interaction**//Communication en travail social	180	75	105	2	3		E	6
S.05.A.1.27	**Travail social avec des personnes socialement marginalisées**//Travail social avec des personnes dépendantes de drogues	180	105	75	2	1		E	6
	Travail social avec des enfants avec des déshabilités				2	2			
S.05.O.1.28	**Pauvreté dans la société contemporaine**//Modèles d'évaluation de la pauvreté et stratégies anti-pauvreté	120	60	60	2	2		E	4
M.05.A.2.29	**Relations interethniques et médiation des conflits**//Inclusion sociale des groupes minoritaires	150	75	75	2	3		E	5
M.05.A.2.30	**Formes de protection des groupes de population en difficulté**//Modèles résidentiels et alternatifs de protection de l'enfant en difficulté	150	75	75	2	3		E	5
Total Ve Sem.		**900**	**450**	**450**	**14**	**16**		**6E**	**30**
VI^{E} SEMESTRE									
S.06.A.2.31	**Management des projets**//Management des projets sociaux	60	42	18	3	3		E	2
M.06.A.2.32	**Management social**//Management des services de travail social	90	56	34	4	4		E	3
M.06.A.2.33	**Développement communautaire**// Développement communautaire participatif	90	56	34	4	4		E	3
S.06.A.1.34	**Mesures et interventions dans le domaine de la population et de la famille**//Planification familiale	90	56	34	4	4		E	3
	Stage pratique de spécialité [maîtrise]	180		180					6
	Stage pratique de Licence [maîtrise]	240		240					8
	Examens de licence [maîtrise]	150	150						5
Total VIe Sem.		**900**	**360**	**540**	**15**	**15**		**4E**	**30**
TOTAL IIIE ANNEE		**1800**	**810**	**990**	**29**	**31**		**10E**	**60**
TOTAL		**5460**	**2670**	**2790**	**86**	**94**	**4**	**34E**	**180**

STAGES PRATIQUES

Nb. d/o	Stages pratiques	Sem.	Semaines	Heures	Période	Nb. crédits
1.	Stage de l'initiation : *Connaissance du réseau de travail social*	2	2	60	Juin	2
2.	Stage de l'initiation : *Application de la méthodologie de l'assistance sociale*	4	2	60	Juin	2
3.	Stage pratique de spécialité [maîtrise]	6	6	180	Mars/Avril	6
4.	Stage pratique de Licence [maîtrise]	6	4	240	Mai	8
	Total		**14**	**540**		**18**

COURS OPTIONNELS (facultative)

Nb. d/o	Cours	Total heures	Sem.	Heures			Eval.	Nb. crédits
				C.	S.	L		
1.	Partenariat en travail social	60	3	30	30		E	2
2.	Travail social des enfants maltraités	60	4	30	30		E	2
3.	Ludothérapie	60	4	30	30		E	2
4.	Psychologie organisationnelle	60	4	30	30		E	2
5.	Langue anglaise	60	4	30	30		E	2
6.	Langue française	60	5	30	30		E	2
7.	Langue allemande	60	5	30	30		E	2

EXAMENS DE LICENCE [MAITRISE]

Nb. d/o	Examens	Période
1.	Soutenance devant un jury du projet tutoré de licence (maîtrise)	Juin
2.	Examen : Concepts Fondamentaux du travail social	Juin
3.	Examen : Politiques sociales	Juin
	Total : 5 crédits	

CALENDRIER ACADEMIQUE *(en semaines)*

Nr. d/o	Année d'études	Activités académiques		Evaluation		Stage	Vacances		
		Ier Sem.	IIe Sem.	Hiver	Été		Hiver	Printemps	Été
1.	I^{e} année	15	15	2	3	2	3	1	7
2.	IIe année	15	15	2	3	2	3	1	7
3.	IIIe année	15	7	2	4	10	3	1	-

COURS D'ORIENTATION POUR LE MASTER

Code	Modules//Cours	Total heures	Y compris		Total			Evaluation	Nb. Crédits
			Contacts directs	Travail individuel	Cours	Séminaire	Labora-toires		
F.02.O.0.10	**Théorie et pratique du travail social**//Paradigmes du travail social	180	105	75	3	2		E	6
	Déontologie du travail social				1	1			
S.02.O.1.11	**Droits de la famille et de l'enfant**//Droits de la famille et de l'enfant	120	60	60	2	2		E	4
F.03.O.0.14	**Méthodes et techniques en travail social**//Méthodes et techniques en travail social	120	60	60	2	2		E	4
F.04.O.0.19	**Méthodes quantitatives d'investigation sociale**//Evaluation quantitative du développement social	180	90	90	2	2		E	6
	Management des donnés					2			
	Total	**600**	**315**	**285**	**10**	**11**		**4E**	**20**

Doyenne de la Faculté de Sociologie et de Travail Social**,** dr.hab., prof.univ. ***M.BULGARU***

Chef de la Chaire de Travail Social dr., conf.univ. ***S.MILICENCO***

Ministère de l'Education de la République de Moldova

APPROUVÉ:

„13" 03 2010

UNIVERSITÉ D'ÉTAT DE MOLDOVA

Faculté de Sociologie et d'Assistance Sociale

PLAN D'ENSEIGNEMENT

Domaine général d'études (code et dénomination) – 33. Travail Social

Domaine de formation professionnelle – 331. Travail Social

Spécialité – 331.1. Travail social (Assistance sociale des personnes âgées)

Nombre total de crédits d'études – 180 crédits

Titre obtenu – Maîtrise en Travail Social

Base d'inscription – Diplôme de BAC

Forme d'organisation de l'enseignement – à temps plein

APPROUVÉ:

Sénat de l'UEM

„2" februarie 2010

CHISINAU 2010

CONTENU DU PLAN D'ENSEIGNEMENT

Code	Modules//Cours	Total heures	Y compris		Total			Evaluation	Nb. crédits
			Contacts directs	Travail individuel	Cours	Séminaires	Labora-toires		
I^{ERE} ANNEE									
IER SEMESTRE									
G.01.O.0.01	**Langues étrangères**//Langue étrangère	120	60	60		4		E	4
U.01.O.0.02	**Sciences socio-humaines**//Fondements de la science et de l'idéologie politique contemporaine	180	90	90	2	1		E	6
	Philosophie				2	1			
U.01.O.0.03	**Psychologie générale**// Psychologie générale	120	60	60	2	2		E	4
U.01.O.0.04	**Sciences juridiques**// Droit pénal et civil	180	90	90	2	1		E	6
	Système de protection sociale en R. de Moldavie				2	1			
F.01.O.0.05	**Bases du travail social**//Concepts fondamentaux du travail social	180	90	90	2	2		E	6
	Bien-être de la famille et de l'enfant : orientations modernes				1	1			
F.01.O.0.06	**Sociologie générale**//Sociologie générale	120	60	60	2	2		E	4
	Education physique	30	30			2		C	-
		930	**480**	**450**	**15**	**17**		**6^{E}**	**30**
IIE SEMESTRE									
G.02.O.0.07	**Langues étrangères**//Langues étrangères	120	60	60		4		E	4
G.02.O.0.08	**Technologies informationnelles et communication**//Technologies informationnelles et communication	120	60	60			4	E	4
F.02.O.0.09	**Psychosociologie**//Phénomènes et processus sociaux	180	105	75	2	1		E	6
	Psychologie sociale				2	2			
F.02.O.0.10	**Théorie et pratique du travail social** //Théorie du travail social	180	105	75	3	2		E	6
	Déontologie du travail social				1	1			
S.02.O.1.11	**Droits de la famille et de l'enfant**//Droits de la famille et de l'enfant	120	60	60	2	2		E	4
U.02.O.1.12	**Médecine sociale**//Introduction en médecine sociale	120	60	60	2	2		E	4
	Education physique	30	30			2		C	-
	Stage de l'initiation : *Connaissance du réseau de travail social*	60		60					2
Total IIe Sem.		**930**	**480**	**450**	**12**	**16**	**4**	**6E**	**30**
TOTAL I-ERE ANNNEE		**1860**	**960**	**900**	**27**	**33**	**4**	**12E**	**60**

IIE ANNEE									
3^{E} SEMESTRE									
F.03.O.0.13	**Méthodologie de la recherche sociale**//Méthodologie de la recherche sociale	180	75	105	2	3		E	6
F.03.O.0.14	**Méthodes et techniques en travail social**//Méthodes et techniques en travail social	120	60	60	2	2		E	4
S.03.O.1.15	**Services sociaux**//Services de santé publique	120	60	60	2	2		E	4
S.03.O.1.16	**Bases de la psychothérapie**//Bases de la psychothérapie	180	90	90	2	1		E	6
	Conciliation en travail social et thérapie de la famille				1	2			
S.03.A.1.17	**Sociologie de la famille**//Particularités de développement de la famille contemporaine	180	105	75	2	2		E	6
	Gérontologie sociale				2	1			
M.03.O.1.18	**Psychosociologie des âges**//Psychosociologie des âges	120	60	60	2	2		E	4
Total IIIe Sem.		**900**	**450**	**450**	**15**	**15**		**6E**	**30**

IVE SEMESTRE									
F.04.O.0.19	**Méthodes quantitatives d'investigation sociale**//Evaluation quantitative du développement social	180	90	90	2	2		E	6
	Management des donnés					2			
F.04.O.0.20	**Recherche qualitative du social**//Méthodes de recherche qualitative en travail social	120	60	60	2	2		E	4
S.04.A.2.21	**Déviance et contrôle social**//Fondements socio-juridiques de la médiation	120	60	60	2	2		E	4
S.04.O.1.22	**Démographie**//Processus démographiques dans la société transitive	120	75	45	3	2		E	4
S.04.O.1.23	**Assistance sociale individualisée**//Assistance sociale individualisée	120	60	60	2	2		E	4
S.04.A.1.24	**Travail social avec des groupes**//Assistance sociale des personnes âgées	180	105	75	2	2		E	6
	Assistance sociale des personnes discriminées				2	1			
	Stage de l'initiation: *Application de la méthodologie de l'assistance sociale*	60		60					2
Total IVe Sem.		**900**	**450**	**450**	**15**	**15**		**6E**	**30**
TOTAL IIE ANNEE		**1800**	**900**	**900**	**30**	**30**		**12E**	**60**

IIIE ANNEE									
V^{E} SEMESTRE									
S.05.O.1.25	**Politiques sociales**//Eléments de politiques sociales	120	60	60	2	2		E	4
S.05.A.1.26	**Communication et interaction**//Psychologie de la communication	180	75	105	2	3		E	6
S.05.A.1.27	**Travail social avec des personnes socialement marginalisées**//Travail social des personnes soumises à la violence domestique	180	105	75	2	1		E	6
	Gériatrie sociale				2	2			
S.05.O.1.28	**Pauvreté dans la société contemporaine**//Modèles d'évaluation de la pauvreté et stratégies anti-pauvreté	120	60	60	2	2		E	4
M.05.A.2.29	**Relations interethniques et médiation des conflits**//Négociation des conflits sociaux	150	75	75	2	3		E	5
M.05.A.2.30	**Formes de protection des groupes de population en difficulté**//Formes de protection des personnes âgées	150	75	75	2	3		E	5
Total Ve Sem.		**900**	**450**	**450**	**14**	**16**		**6E**	**30**
VI^{E} SEMESTRE									
S.06.A.2.31	**Management des projets**//Méthodes d'élaboration des propositions de financement des projets sociaux	60	42	18	3	3		E	2
M.06.A.2.32	**Management social**//Systèmes d'action sociale	90	56	34	4	4		E	3
M.06.A.2.33	**Développement communautaire**//Volontariat dans le domaine social	90	56	34	4	4		E	3
S.06.A.1.34	**Mesures et interventions dans le domaine de la population et de la famille**//Paradigmes de l'éducation pour la vie de famille	90	56	34	4	4		E	3
	Stage pratique de spécialité [maîtrise]	180		180					6
	Stage pratique de Licence [maîtrise]	240		240					8
	Examens de licence [maîtrise]	150	150						5
Total VIe Sem.		**900**	**360**	**540**	**15**	**15**		**4E**	**30**
TOTAL IIIE ANNEE		**1800**	**810**	**990**	**29**	**31**		**10E**	**60**
TOTAL		**5460**	**2670**	**2790**	**86**	**94**	**4**	**34E**	**180**

STAGES PRATIQUES

Nb. d/o	Stages pratiques	Sem.	Semaines	Heures	Période	Nb. crédits
1.	Stage de l'initiation: *Connaissance du réseau de travail social*	2	2	60	Juin	2
2.	Stage de l'initiation: *Application de la méthodologie de l'assistance sociale*	4	2	60	Juin	2
3.	Stage pratique de spécialité [maîtrise]	6	6	180	Mars/Avril	6
4.	Stage pratique de Licence [maîtrise]	6	4	240	Mai	8
	Total		**14**	**540**		**18**

COURS OPTIONNELS (facultative)

Nb. d/o	Cours	Total heures	Sem.	Heures			Eval.	Nb. crédits
				C.	S.	L		
1.	Partenariat en travail social	60	3	30	30		E	2
2.	Travail social des enfants maltraités	60	4	30	30		E	2
3.	Ludothérapie	60	4	30	30		E	2
4.	Psychologie organisationnelle	60	4	30	30		E	2
5.	Langue anglaise	60	4	30	30		E	2
6.	Langue française	60	5	30	30		E	2
7.	Langue allemande	60	5	30	30		E	2

EXAMENS DE LICENCE [MAITRISE]

Nb. d/o	Examens	Périoade
1.	Soutenance devant un jury du projet tutoré de licence (maîtrise)	Juin
2.	Examen: Concepts Fondamentaux du travail social	Juin
3.	Examen: Politiques sociales	Juin
	Total: 5 crédits	

CALENDRIER ACADEMIQUE *(en semaines)*

Nr. d/o	Année d'études	Activités academiques		Evaluation		Stage	Vacances		
		Ier Sem.	IIe Sem.	Hiver	Été		Hiver	Printemps	Été
1	I^{e} année	15	15	2	3	2	3	1	7
2	IIe année	15	15	2	3	2	3	1	7
3	IIIe année	15	7	2	4	10	3	1	-

COURS D'ORIENTATION POUR LE MASTER

Code	Modules//Cours	Total heures	Y compris		Total			Evaluation	Nb. Crédits
			Contacts directs	Travail individuel	Cours	Séminaire	Labora-toires		
F.02.O.0.10	**Théorie et pratique du travail social**//Paradigmes du travail social	180	105	75	3	2		E	6
	Déontologie du travail social				1	1			
S.02.O.1.11	**Droits de la famille et de l'enfant**//Droits de la famille et de l'enfant	120	60	60	2	2		E	4
F.03.O.0.14	**Méthodes et techniques en travail social**//Méthodes et techniques en travail social	120	60	60	2	2		E	4
F.04.O.0.19	**Méthodes quantitatives d'investigation sociale**//Evaluation quantitative du développement social	180	90	90	2	2		E	6
	Management des donnés					2			
	Total	**600**	**315**	**285**	**10**	**11**		**4E**	**20**

Doyenne de la Faculté de Sociologie et de Travail Social, dr.hab., prof.univ. ***M.BULGARU***

Chef de la Chaire de Travail Social dr., conf.univ. ***S.MILICENCO***

Programme analitice
(anul I)

Semestrul I

Limba engleză aplicată I (limba A)
Limba franceză aplicată I (limba A)
Fundamentele ştiinței şi ideologiei politice contemporane
Filosofie
Psihologie generală
Drept penal şi drept civil
Sistemul de protecție socială în Republica Moldova
Concepte fundamentale ale asistenței sociale
Bunăstarea familiei şi copilului: orientări moderne
Sociologie generală
Educația fizică

Semestrul II

Limba engleză aplicată II (limba A)
Limba franceză aplicată II (limba A)
Tehnologii informaționale şi de comunicații
Fenomene şi procese sociale
Psihologie socială
Teoria asistenței sociale
Deontologia asistenței sociale
Drepturile familiei şi copilului
Introducere în medicina socială
Educația fizică II
Practica de inițiere: Cunoaşterea rețelei de asistență socială

Denumirea modullui/ disciplinei	Limba engleză aplicată I (limba A)				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – facultative, S – de specialitate			**G**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului/ disciplinei	**Natalia Berzan, lector**				

Facultatea	Sociologie şi Asistență Socială	Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)				
Catedra	**Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul general de studiu (profilul)	**33. Asistență Socială**	**60**	**-**	**60**	**-**	**-**
Domeniul de formare profesională (specialitatea)	**33.1. Asistență Socială**					

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teza de obiect sau teza de an

	Obiectivele standard ale modulului / disciplinei
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să cunoască şi să utilizeze vocabularul de specialitate; • să reproducă o informație; • să identifice ideile principale din text; • să recunoască timpurile şi formele gramaticale din textele de specialitate.
	Aplicare • să interpreteze un text de dificultate avansată; • să creeze familia de cuvinte pentru termenii ceruți; • să identifice şi să explice utilizarea timpurilor gramaticale din text; • să medieze un text cu un grad avansat de dificultate, utilizând termeni de specialitate.
	Integrare • să scrie un expozeu, referat sau un articol de ziar; • să propună soluții noi de rezolvare a problemelor identificate în text; • să redacteze un text scris care conține expresii cu dificultăți de traducere; • să incorporeze cunoştințele acumulate în situații modelate; • să-şi expună părerea personală prezentând argumente în susținerea ei; • să dezvolte ideea propusă de profesor într-un expozeu argumentativ sau descriptiv.

Conținutul modulului (unități de conținut)

Tematica textelor de specialitate

Noțiuni introductive din domeniile de sociologie şi asistență socială: societate, sistem social, familie, comunitate, sistem de protecție socială, asistență socială, politici sociale. Fenomene şi procese sociale contemporane.

Lexical Identificarea răspunsului adevărat sau fals, formarea altor părţi de vorbire de la unităţile lexicale *injury, affected, to promote, to combine, to disaggregate, to raise, opening.* Găsirea antonimelor pentru: *unnoticed, undocumented, premature, domestic, healthy etc.* Gasirea cuvintelor în text în conformitate cu definiţiile propuse. Găsirea sinonimelor în text: *accomplishment, deprive, attain, cost, expectation, strain, burden.* Formarea altor parţi de vorbire de la cuvintele: *increase, suitable, affect, assumed.* **Gramatical** Verbele modale; clasificarea lor în funcţie de criteriul exprimării permisiunii, posibilităţii, abilităţii, obligaţiei, expresii idiomatice; frecvenţa întrebuinţării lor în limbajul uzual. Infinitivul şi gerunziul (non-finite forms of the verb). Forma şi întrebuinţarea. Verbele ce admit întrebuinţarea infinitivului şi a gerunziului. Construcţii infinitivale şi gerunziale. Conjuncţia, tipuri. Căile de îmbinare a subordonatelor. **Mesaje funcţionale** Întocmirea unui CV pentru angajarea în câmpul muncii sau obţinerea unei burse de studii. Redactarea unei scrisori oficiale/personale. Scrierea unui eseu la tematica cursului. Prezentarea unor comunicări orale, referate în scris. Elaborarea unui sondaj/chestionar, studiu de caz, ghid de interviu. Efectuarea unui studiu comparativ al instituţiilor de protecţie socială din Republica Moldova, Statele Unite ale Americii, Marea Britanie.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar/ laborator	**10**
3. Realizare de teme, referate, expozee, traduceri etc.	**10**
4. Activităţi practice	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**5**
6. Întocmirea unui fişier terminologic	**7**
7. Documentarea la Centrul de informare NATO	**4**
8. Vizitarea Centrului USAID	**2**
9. Consultaţii	**4**
10. Examinarea finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie obligatorie *selectiv	Liz and John Soars Headway Pre-intrermediate The American Ways Maryanne Kearny Datesman, Eduard N., Kearny www.Englishlearner.com www.better–english.com www.Studioclassroom.com www.Englishtips.org www.BBCLearningEnglishnaturrally.co.uk

Denumirea modulului / disciplinei	Limba franceză aplicată I (limba A)				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**G**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Alina Şmatoc, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul general de studiu (profilul)	**33. Asistență Socială**	**60**	**-**	**60**	**-**	**-**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**					

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să recunoască în documentele propuse noțiunile şi fenomenele lingvistice învățate; • să înțeleagă mesajele orale sau scrise referitoare la domeniul de specialitate; • să identifice informația explicită şi cea implicită a unui text; • să repereze structurile gramaticale paralele în limba franceză şi în limba romană; • să definească vocabularul tematico-lexical.
	Aplicare • să analizeze şi sintetizeze un text de specialitate; • să exprime subiectivitatea şi obiectivitatea prin diferite mijloace lexicale şi gramaticale; • să clasifice faptele, procesele, procedeele, fenomenele lingvistice şi cele ce țin de domeniul de asistență socială; • să discrimineze unitățile lexicale sinonime în diferite situații comunicative; • să reproducă un text specializat; • să definească raporturile sintactice de timp, cauză, concesie şi utilizarea actelor de limbaj in situații concrete.
	Integrare • să redacteze un mesaj scris utilizând termenii de specialitate propuşi; • să formuleze şi să evalueze unele sarcini de problemă şi de cercetare în limba franceză; • să elaboreze fişe terminologice specifice profilului; • să medieze o situație de conflict simulată între membrii unei familii sau ai unei organizații; • să adapteze mesaje la diverse medii sociale.

Conținutul modulului (unități de conținut)
Viața publică şi viața privată. Biografia unei personalități franceze Savoir-faire: Scrierea unei scrisori de motivare şi de angajare. Gramatică: discursul direct si indirect (transformări sintactice). Concordanta timpurilor la modul Indicativ. Civilizație: Personalități franceze notorii ce au activat şi activează in domeniul asistenței sociale. Traducerea: Scrisoarea de prezentare a candidaturii **Obiectul asistenței sociale şi itinerarul profesional** Savoir-faire: Agenda de lucru al asistentului social. Gramatica: pronumele personale, adjectivele posesive, adverbe de timp şi de loc. Traducerea din presa franceză: Ştiințele inter-umane. Civilizație: Domeniul asistenței sociale şi asigurării sociale. Actorii asistenței sociale. **Protecția socială şi instituțiile sociale în Franța şi în Republica Moldova** Savoir-faire : Fişă terminologică. Gramatică: Exprimarea comparației. Traducerea din presa romanească. Organizațiile non-guvernamentale. Structura şi problematica lor. Civilizație: Rolul protecției şi al instituțiilor sociale în societate. **Insecuritatea socială în Franța şi Republica Moldova** Gramatică: Formele în *-ment*. Traducere din presa franceză: Fenomenul migrației în lume. Civilizație: Insecuritatea socială şi intervenția statului în ameliorarea situației date.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**20**
2. Activități specifice de pregătire pentru cursurile practice	**8**
3. Realizare de teme, referate, eseuri, traduceri etc.	**5**
4. Activități practice	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Documentarea la Centrul *Gender* si la *Centrul de resurse* (USM)	**3**
7. Documentarea la *Mediateca Alianței Franceze*	**5**
8. Organizarea activităților specifice *Zilelor Francofoniei*	**5**
9. Consultații	**4**
10. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Ciobanu E., *Initiation à la traduction du lexique socio-politique.* – Chişinău, 1994. Cotlău M. *Le francais juridique.* – Chişinău, 2002. Cotlău M. *Le francais des sciences sociales.* – Chişinău, 2008. Codrescu A.-M. *Communiquer en français.* – Bucureşti,1998. *Tendances.Comparaisons. 10.000 chiffres).* – Paris, Larousse, 1998. Danilo M., Penfornis J .L., *Le français de la communication professionnelle*. – Paris, 1993. Elaborări metodice (formă electronică): *Qu' est-ce que c'est l' assistance sociale?; L'insecurite sociale; L'Europe sociale* CLSA. – USM, 2008. Mermet G. *Francoscopie 1995 (Qui sont les Français. Faits. Analyses.*Presse française. (*Label, Le français dans le monde, Figaro, Le monde*, etc...) http://www.antadir.com http://www.filsantejeunes.com http://socialsecurity.fgov.be

Denumirea modulului / disciplinei	Ştiinţe socioumanistice / Fundamentele ştiinţei şi ideologiei politice contemporane				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex.**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**U**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativităţii disciplinei: O – obligatorie, A – opţională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învăţământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**45**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Ion Sandu, doctor habilitat, profesor universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistenţă Socială**	**Numărul de ore din planul de învăţământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenţă Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistenţă Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenţă Socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activităţi de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competenţe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înţelegere** • să cunoască concepţiile teoretice ale ideologiilor politice; • să interpreteze metodele şi funcţiile politologiei şi ale ideologiilor politice; • să determine raporturile conceptual-metodologice în sistemul ştiinţelor şi ideologiilor politice; • să cunoască direcţiile principale ale activităţii ideologice a partidelor politice.
	Aplicare • să identifice particularităţile de aplicare a paradigmelor ştiinţei şi ale ideologiilor politice; • să evidenţieze funcţiile ideologiilor în societate; • să aplice analiza sistemică, structural-funcţională şi poststructurală în studiul politicii; • să clasifice şi să compare sistemele şi regimurile politice contemporane; • să analizeze raporturile dintre societatea politică şi societatea civilă; • să stabilească legătura şi influenţa reciprocă între diverse ideologii politice.
	Integrare • să estimeze rolul puterii politice şi al ideologiilor în sistemul relaţiilor sociale; • să evalueze rolul partidului politic în formarea şi funcţionarea sistemului politic; • să aprecieze doctrinele formaţiunilor politice din ţară; • să posede deprinderi de analiză a fenomenelor politice de pe poziţiile ideologiilor şi doctrinelor politice.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Fundamentele ştiinței şi ideologiilor politice contemporane europene
Constituirea şi evoluția politologiei ca ştiință. Locul şi rolul ştiinței şi al ideologiilor politice în societate. Funcțiile ştiinței politice şi ale ideologiilor politice.

Politica ca fenomen social
Politica – element indispensabil al naturii şi existenței umane. Geneza politicului. Funcțiile, structura şi nivelul de organizare a politicii. Relațiile politicii cu alte domenii ale vieții sociale

Puterea politică
Esența şi structura puterii politice. Concepțiile politologice ale puterii. Trăsăturile şi mecanismele puterii politice. Autoritatea politică. Legitimitatea politică. Problema limitării puterii.

Sistemul politic şi regimul politic
Conceptul de sistem şi regim politic. Funcțiile sistemului şi ale regimului politic. Structura sistemului politic. Tipologia sistemelor politice. Sistemul şi regimul politic din Republica Moldova. Proprietățile regimului politic, factorii determinativi de funcționare. Caracteristicile regimurilor politice contemporane.

Societatea politică. Statul, element principal al societății politice
Noțiunea de societate politică şi componentele ei substanțiale. Statul ca instituție fundamentală a societății politice. Funcțiile statului şi dinamica lor. Tipurile structurii de stat şi formele de guvernare în lumea contemporană. Statul de drept şi statul social.

Societatea civilă
Apariția şi funcțiile societății civile. Structura societății civile. Societatea civilă şi societatea politică: mecanisme şi variante de interacțiune şi interdependență. Specificul societății civile în Republica Moldova.

Partidele şi mişcările social-politice
Conceptul de partid politic. Partidul politic: geneza şi etapele de dezvoltare. Particularitățile partidelor politice. Funcțiile partidelor politice. Tipologia partidelor politice. Clasificarea sistemelor de partid. Evoluția partidelor politice în Republica Moldova.

Elita politică şi liderismul politic
Teoriile clasice şi contemporane despre esența şi rolul elitei în societate. Elita politică contemporană: sistemele de selectare. Structura şi funcțiile elitei politice. Clasificarea elitei politice: criterii şi tipuri. Noțiunea de liderism politic. Tipologia şi funcțiile liderilor.

Cultura şi conştiința politică
Concepțiile contemporane ale culturii politice. Funcțiile şi tipurile culturii politice. Esența, tipologia şi funcțiile conştiinței politice. Structura şi nivelurile conştiinței politice. Cultura politică în condițiile transformărilor din Republica Moldova.

Ideologii şi doctrine politice
Conceptul de ideologie şi doctrină politică. Dimensiunile ideologiei. Clasificarea şi dinamica ideologiilor politice.

Liberalismul şi neoliberalismul.
Ideologia liberală: principiile fundamentale. Dimensiunile ideologiilor liberale. Liberalismul social. Liberalismul neoclasic.

Conservatismul şi neoconservatismul
Noțiunea şi principiile fundamentale ale conservatismului. Opiniile politice de bază ale conservatismului. Aspectele sociale şi religioase ale conservatismului. Ideile de bază ale neoconservatismului.

Doctrina social-politică a marxismului Condiţiile istorice ale apariţiei marxismului. Socialismul şi comunismul, ideile de bază ale marxismului. Ideea dictaturii proletariatului şi revoluţiei socialiste. Concepţiile neomarxiste contemporane. **Doctrina şi teoriile politice ale social-democraţiei** Trăsăturile caracteristice ale ideologiei social-democrate. Ideile politice de bază ale social-democraţiei. Socialismul democratic în perioada postbelică. Noile aspecte în evoluţia social-democraţiei. **Doctrina politică a creştin-democraţiei** Apariţia ideologiei creştin-democrate. Principiile fundamentale ale creştin-democraţiei. Democraţia creştină după al doilea război mondial. Ideile politice de bază ale creştin-democraţiei contemporane.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**15**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**5**
4. Activităţi practice (să analizeze programul unui partid politic din Republica Moldova)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 45	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Almond G. *Cultura civică: atitudini politice şi democraţie în cinci naţiuni*. –Bucureşti, 1996. Bruhis M. *Republica Moldova, de la destrămarea imperiului sovietic la restaurarea imperiului rus*. – Bucureşti, 1997. Fruntaşu P. *Sistemele politice contemporane (analiză comparativă)*. Partea I-II. –Chişinău, 2001. Huntington P. *Ordinea politică a societăţilor în schimbare*. – Iaşi, 1999. *Manual de ştiinţă politică*. – Iaşi, 2005. Măgureanu V. *Sociologie politică*. – Bucureşti, 2006. *Politologie: manual pentru specialităţile nonprofil*. – Chişinău, USM, 2007. Saca V. *Interese politice şi relaţii politice: dimensiuni tranzitorii*. – Chişinău, 2001. Sandu I. *Politologia. Îndrumar instructiv-metodic*. – Chişinău, 1998. *История политических и правовых учений*. – Москва, 1985.

Denumirea modulului / disciplinei	Ştiinţe socioumanistice / Filosofie				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**U**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativităţii disciplinei: O – obligatorie, A – opţională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învăţământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**45**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistenţă Socială**	**Numărul de ore din planul de învăţământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenţă Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistenţă Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenţă Socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activităţi de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competenţe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înţelegere** • să descrie conceptele de bază ale filosofiei; • să identifice problematica, specificul şi funcţiile filosofiei; • să distingă tipurile principale de concepţii despre lume; • să înţeleagă rolul filosofiei în cunoaşterea lumii.
	Aplicare • să analizeze teorii filosofice; • să compare stiluri de filosofare; • să analizeze impactul filosofiei asupra formării concepţiei despre lume;
	Integrare • să aplice cunoştinţele filosofice la interpretarea fenomenelor sociale • să aplice abilităţile de analiză filosofică/generală în activitatea asistentului social; • să evalueze importanţa filosofiei pentru activitatea asistentului social.

Conţinutul modulului / disciplinei (unităţi de conţinut)

Obiectul de studiu al filosofiei

Structura şi esenţa concepţiei despre lume. Tipuri istorice de concepţii despre lume: mitul, religia, filosofia. Problematica filosofiei. Funcţiile filosofiei. Locul filosofiei în ansamblul formelor culturii. Filosofia şi societatea. Filosofia şi valorile general-umane.

Filosofia Greciei antice

Condiţii sociale şi premise spirituale de apariţie a filosofiei în Grecia Antică. Periodizarea sistemelor şi şcolilor filosofice din Grecia Antică. Socrate şi şcolile socratice. Sistemul filosofic al lui Platon. Învăţătura filosofică a lui Aristotel. Esenţa filosofiei eleniste. Epicureismul. Stoicismul.

Filosofia medievală şi filosofia Epocii Renaşterii

Etape în evoluţia filosofiei medievale. Realismul, conceptualismul, nominalismul. Sistemul filosofic al lui Thomas d'Aquino. Caracteristicile filosofiei renascentiste. Umanismul. Renaşterea ştiinţifică (filosofia naturii). Teoriile utopiste.

Filosofia modernă.
Caracteristica generală a filosofiei moderne. Direcţiile fundamentale în gnoseologia modernă (empirism/raţionalism). Filosofia socială a epocii moderne (T.Hobbes, J.Locke). Iluminismul englez şi francez. Specificul iluminismului în Principatele Române.
Filosofia lui Im.Kant. Problemele etico-morale în filosofia clasică germană. Sistemul filosofic al lui Fr.Hegel.

Filosofia contemporană
„Filosofia vieţii": A.Schopenhauer, Fr.Nietzsche. Probleme filosofice în psihanaliza lui S.Freud. Filosofia existenţialistă. Filosofia contemporană românească.

Filosofia socială în postmodernitate
T.Adorno şi teoria critică a societăţii. J.Habermas şi critica conceptului de raţionalitate. Specificul acţiunii comunicative şi tipurile de acţiune socială la J.Habermas. Discursul şi schimbarea socială la Foucault. J.Derida – deconstrucţie şi libertate.

Ontologia: teoria existenţei
Clasificări şi orientări în ontologie. Categoria existentei. Timpul şi spaţiul. Principiile de organizare a existenţei. Dialectica: categorii, legi, metodă. Unitatea şi diversitatea lumii. Existenţa naturii şi existenţa societăţii. Orientarea procesului istoric. Contradicţiile din sistemul „societate-natură" în epoca contemporană.

Omul – obiect al cercetării filosofice
Ştiinţa contemporană despre natura şi esenţa omului. Problema sensului vieţii, morţii şi nemuririi. Omul în sistemul relaţiilor sociale. Conceptul de egalitate. Fenomenul instrăinării omului în lumea contemporană.

Problema libertăţii în filosofie
Conceptul de libertate. Problematica libertăţii de la interdicţie la afirmare. Teoria acţiunii afirmative. Libertate individuală şi libertate socială. Tipuri de libertate. Libertate şi responsabilitate socială.

Axiologia şi teoria culturii
Problematica axiologiei. Conceptul de valoare. Tipuri şi forme de valori. Ierarhia valorilor. Condiţionarea socială a orientărilor valorice. Contemporaneitatea şi valorile trecutului. Conceptul de cultură şi civilizaţie. Formele culturii. Naţionalul şi general-umanul în cultură.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri, traduceri etc.	**6**
4. Activităţi practice (recenzarea unor lucrări filosofice: monografii, articole etc.)	**8**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 45	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Dergaciov L., Rumnleanschii P., Roşca L. *Filosofie.* – Chişinău, 2002. *Din istoria gîndirii filosofice. Partea I-II*. – Chişnău, 1999. Furst M., Trinks J. *Manual de filozofie.* − Bucureşti, 1997. *Filosofie*. – Chişinău, 2001. Ianoşi I. *O istorie sa filosofiei româneşti.* − Cluj, 1996. Schnadelbach H, Martens E. *Filosofie*. − Bucureşti, 1999 Канке В.А. *Философия*. – Москва, 1998.

Denumirea modulului / disciplinei	Psihologie generală / Psihologie generală				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**U**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Sorin Scutelnic, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**60**	**30**	**30**		

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să descrie specificul psihologiei ca ştiință socială; • să identifice esența psihologică a comunicării; • să distingă elementele constitutive ale imaginației; • să relateze despre caracteristicile stărilor afective; • să distingă componentele de bază ale caracterului.
	Aplicare • să aplice procedee de antrenare, stimulare a percepției şi atenției; • să stabilească legături între învățarea cognitivă şi înțelegere; • să stabilească legături între motivație şi performanță;
	Integrare • să valorifice necesitatea obiectului de studiu al psihologiei pentru dezvoltarea unei personalități armonioase; • să evalueze importanța diversificării surselor informaționale în activitatea personală; • să coordoneze condițiile unor formări temeinice ale deprinderilor.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Psihologia – ştiință despre om, fenomene psihice şi raporturi sociale

Obiectul şi definiția psihologiei. Psihic şi fiziologic în funcționarea creierului. Metodele cercetării psihologice.

Procesele psihice senzoriale I (Senzația)

Aspectele generale ale senzației. Tipuri de senzații. Adaptarea şi interacțiunea senzațiilor.

Procesele psihice senzoriale II (Percepția şi Reprezentarea)

Percepția ca fenomen psihic de cunoaştere. Percepția de spațiu, timp şi mişcare. Caracteristica şi tipurile reprezentărilor.

Procesele psihice cognitiv-logice: memoria

Memoria – caracteristici generale şi procese. Asociațiile şi formele memoriei. Memoria şi uitarea.

Psihanaliza – studiu asupra omului
Conştiinţa implicită versus reflectivă. Organizarea personalităţii în psihanaliză. Mecanismele dinamice ale personalităţii.
Gândirea – fenomen psihic. Caracteristica şi operaţiile generale ale gândirii. Noţiunea şi judecata din punct de vedre psihologic. Înţelegerea şi soluţionarea problemelor.
Limbajul ca fenomen psihic
Limbajul şi gândirea. Funcţiile limbajului. Formele limbajului.
Imaginaţia şi creativitatea
Formele şi procesele fundamentale ale imaginaţiei. Structura creativităţii. Rolul şi factorii creativităţii.
Motivaţia
Natura şi funcţiile motivaţiei. Modalităţi şi structuri ale motivaţiei. Formele motivaţiei.
Fenomenologia afectivităţii
Caracteristicile stărilor afective. Emoţiile şi sentimentele. Dezvoltarea afectivităţii.
Aptitudinile personalităţii
Aptitudinea ca latură instrumental-operaţională a personalităţii. Clasificarea aptitudinilor. Inteligenţa ca aptitudine generală.
Caracterul
Componentele de bază ale caracterului. Sistemul de atitudini. Tipuri caracteriale.
Temperamentul
Caracteristica şi definirea. Perspectiva pavloviană asupra SNC. Tipologia temperamentală.
Relaţiile interpersonale
Caracteristica esenţială a relaţiilor interpersonale. Locul şi rolul relaţiilor interpersonale în structura personalităţii. Tipurile de relaţii interpersonale.
Activitate voluntară
Teorii asupra actului voluntar. Structura şi fazele actelor voluntare. Calităţile voinţei.
Conflictul interpersonal
Esenţa conflictului interpersonal. Rolul comunicării în prevenirea, producerea şi managementul conflictului. Metode de soluţionare a conflictelor.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**20**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**20**
3. Realizare de teme, referate, eseuri, traduceri etc.	**5**
4. Activităţi practice (aplicarea testelor de personalitate, de atitudine etc.)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Ciofu I. *Psihologia emoţiilor*. – Bucureşti, 1969. Cosmovici A. *Psihologia generală*. – Iaşi, 1996. Pavelar V. *Afectivitatea*. – Bucureşti, 1969. Radu I. *Introducere în psihologia generală*. – Cluj, 1991. Roşea M. *Psihologie generală*. – Bucureşti, 1976. Zlate M. *Introducere în psihologie*. – Bucureşti, 1996. Zlate M. *Psihologia cunoaşterii cognitive*. – Iaşi, 2003.

Denumirea modulului / disciplinei	Ştiinţe juridice / Drept penal şi drept civil				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**U**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativităţii disciplinei: O – obligatorie, A – opţională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învăţământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**45**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Livia Zaporojan, magistru în drept**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistenţă Socială**	**Numărul de ore din planul de învăţământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenţă Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistenţă Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenţă Socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activităţi de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competenţe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înţelegere** • să cunoască normele şi instituţiile ce formează dreptul civil şi dreptul penal; • să cunoască conceptele de bază ale dreptului civil şi ale dreptului penal; • să relateze despre cadrul normativ al dreptului civil şi al dreptului penal în Republica Moldova; • să interpreteze cele mai generale norme de drept civil şi penal.
	Aplicare • să clasifice categoriile de drept civil şi de drept penal în funcţie de diverse criterii; • să argumenteze esenţa unor fenomene sau instituţii de drept civil şi de drept penal; • să compare unele aspecte doctrinare şi practice în vederea atingerii scopurilor ce stau în faţa ramurilor dreptului civil şi ale dreptului penal; • să aplice cunoştinţele teoretice faţă de unele situaţii din activitatea practică, judiciară, şi invers.
	Integrare • să stabilească locul şi rolul ştiinţelor dreptului civil şi ale dreptului penal în contextul altor ştiinţe; • să aprecieze locul şi importanţa unor norme şi instituţii de drept civil şi de drept penal faţă de altele; • să creeze diverse situaţii practice în baza cunoştinţelor acumulate, ţinând cont de prevederile legilor civile şi penale; • să-şi expună opinia referitor la unele norme sau instituţii de drept civil şi de drept penal; • să determine perspectivele aplicării dreptului civil şi a dreptului penal ca instrument de realizare a politicii sociale a statului Republica Moldova.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Caracteristica generală a dreptului civil
Definiția şi obiectul dreptului civil. Rolul şi funcțiile dreptului civil. Principiile dreptului civil. Izvoarele dreptului civil.

Raportul juridic civil
Noțiunea şi caracterele raportul juridic civil. Structura raportul juridic civil. Subiectele raportul juridic civil. Capacitatea civilă a subiectelor raportul juridic civil: capacitatea de folosință şi capacitatea de exercițiu. Conținutul şi obiectul raportul juridic civil.

Actul juridic civil
Definiția actului juridic civil. Sensul termenilor "act juridic civil", "convenție", "contract", "tranzacție". Clasificarea actului juridic civil. Condițiile de valabilitate a actului juridic civil. Forma actului juridic civil. Nulitatea actului juridic civil.

Reprezentarea şi procura
Noțiunea şi importanța reprezentării. Subiectele raportului juridic de reprezentare. Scopul reprezentării. Tipurile raporturilor juridice de reprezentare şi interdicția de a încheia acte juridice prin reprezentare. Clasificarea reprezentării. Procura. Noțiunea, forma, categoriile, termenul şi încetarea valabilității procurii.

Termenele în dreptul civil. Prescripția extinctivă
Noțiunea şi importanța termenului în dreptul civil. Calcularea termenelor. Clasificarea termenelor.
Noțiunea şi clasificarea termenelor de prescripție extinctivă. Expirarea termenului.

Persoana fizică – subiect al raportului juridic civil.
Capacitatea de folosință a persoanelor fizice. Capacitatea de exercițiu a persoanelor fizice. Numele, domiciliul şi reşedința persoanei fizice. Temeiurile, ordinea şi efectele declarării absenței fără veste a persoanei fizice. Temeiurile, ordinea şi efectele declarării morții persoanei fizice. Starea civilă a persoanei fizice.

Persoana juridică – subiect al raportului juridic civil
Noțiunea şi elementele constitutive ale persoanei juridice. Clasificarea persoanelor juridice. Identificarea persoanei juridice. Înființarea persoanei juridice. Reorganizarea, dizolvarea şi lichidarea persoanei juridice.

Teoria generală a contractului civil
Noțiunea, rolul şi funcțiile contractului civil. Clasificarea contractelor civile. Încheierea contractului civil. Conținutul contractului civil. Efectele contractului civil.

Succesiunea
Noțiunea şi felurile moştenirii. Deschiderea succesiunii. Momentul şi locul deschiderii succesiunii.
Condițiile prevăzute de lege pentru a putea moşteni. Moştenirea testamentară. Moştenirea legală.

Introducere în studiul dreptului penal
Noțiunea şi caracteristicile dreptului penal. Obiectul dreptului penal. Principiile dreptului penal. Noțiunea şi specificul izvoarelor dreptului penal.

Legea penală
Noțiunea legii penale şi categoriile de legi penale. Scopul legii penale. Norma juridică penală. Acțiunea legii penale în timp. Aplicarea legii penale în spațiu.

Infracțiunea
Definiția infracțiunii ca instituție fundamentală a dreptului penal. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii. Clasificarea infracțiunilor. Deosebirea infracțiunilor de alte încălcări de lege.

Componența infracțiunii Noțiunea de componență a infracțiunii şi importanța ei. Elementele şi semnele componenței infracțiunii. Obiectul infracțiunii. Latura obiectivă a infracțiunii. Latura subiectivă a infracțiunii. Subiectul infracțiunii. **Răspunderea penală. Liberarea de răspundere penală** Noțiunea de răspundere penală. Principiile răspunderii penale. Temeiul juridic al răspunderii penale. Noțiunea şi temeiurile liberării de răspundere penală. Tipurile liberării de răspundere penală. **Pedeapsa penală** Noțiunea şi trăsăturile pedepsei penale. Scopul şi funcțiile pedepsei penale. Clasificarea pedepselor penale. Categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice. Categoriile pedepselor aplicate persoanelor juridice.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet etc.	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri, traduceri etc.	**6**
4. Activități practice (studierea legislației în domeniul dreptului civil şi al dreptului penal din Republica Moldova)	**8**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 45	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Baieş S. *Drept civil. Partea Generală*. – Chişinău, 1994. Baieş S. *Drept civil. Partea Generală. Persoana fizică persoana juridică.* – Chişinău, 1997. Baieş S., Roşca N. *Drept civil. Partea Generală. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor.* – Chişinău, 2001. Bârsan C., Gaița M., Pivniceru M. *Drept civil. Drepturile reale*, – Iaşi, 1997. Belei Gh., *Drept civil. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*. –Bucureşti, 1992. Cosmovici P.M. *Drept civil. Drepturi reale. Obligații. Legislația*. – Bucureşti, 1996. Lupan E. *Drept civil. Persoana juridică*. – Bucureşti, 2000. Pop L. *Teoria generală a obligațiilor*. – Bucureşti, 1998. Stătescu C., Bârsan C. *Drept civil. Teoria generală a obligațiilor*. – Bucureşti, 1992.

Denumirea modulului / disciplinei	Ştiinţe juridice / Sistemul de protecţie socială în Republica Moldova					
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**U**	**Numărul de credite**		**3**
Regimul obligativităţii disciplinei: O – obligatorie, A – opţională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**			
În total ore din planul de învăţământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**45**	**În total ore de contact direct**		**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Gheorghe Guţu, magistru în drept**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistenţă Socială**	**Numărul de ore din planul de învăţământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenţă socială**					
Domeniul general de studiu (profilul)	**33. Asistenţă Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenţă Socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activităţi de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competenţe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înţelegere** • să definească conceptul protecţiei sociale; • să definească contractul individual de muncă; • să descrie evoluţia protecţiei sociale naţionale şi internaţionale; • să înţeleagă raportul dintre protecţia socială şi legislaţia muncii.
	Aplicare • să argumenteze caracterul interdisciplinar al obiectului de studiu; • să clasifice tipurile de protecţie socială; • să demonstreze importanţa accesului liber la organele de jurisdicţie a muncii; • să distingă importanţa implicării sindicatelor în activitatea de jurisdicţie a muncii; • să utilizeze legislaţia protecţiei sociale în activitatea jurisdicţională din sfera muncii; • să utilizeze metodele de conciliere de muncă.
	Integrare • să evalueze rolul protecţiei sociale; • să determine principalele tipuri de litigii individuale de muncă; • să stabilească corelaţia concilierii şi soluţionării conflictelor colective de muncă; • să estimeze evoluţia litigiilor individuale şi a conflictelor colective de muncă,

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Considerații generale privind sistemul de protecție socială în Republica Moldova

Noțiuni generale privind legislația muncii şi protecției sociale. Natura juridică specifică protecției sociale. Noțiunea de protecție socială.

Casa Națională de Asigurări Sociale în contextul sistemului de protecție socială

Statutul Casei Naționale de Asigurări Sociale. Structura. Atribuțiile. Organele de conducere ale Casei Naționale de Asigurări Sociale. Casele Teritoriale de Asigurări Sociale. Structura. Atribuțiile. Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale.

Izvoarele protecției sociale

Noțiunea şi particularitățile izvoarelor dreptului protecției sociale. Clasificarea izvoarelor dreptului protecției sociale. Actele internaționale – izvoare ale dreptului protecției sociale. Acordurile bilaterale în domeniul protecției sociale. Constituția Republicii Moldova – izvor al dreptului protecției sociale. Legile şi actele subordonate legii. Rolul izvoarelor locale în reglementarea raporturilor juridice de protecție socială. Caracteristica celor mai importante izvoare ale dreptului protecției sociale. Acțiunea în timp, spațiu şi asupra persoanei a izvoarelor dreptului protecției sociale.

Principiile protecției sociale

Noțiunea şi sistemul principiilor dreptului protecției sociale. Principiile generale, interramurale, ramurale, instituționale. Caracteristica principiilor ramurale ale dreptului protecției sociale. Principiile organizării şi funcționării sistemului public de asigurări sociale: principiul unicității, principiul solidarității, principiul contributivității, principiul obligativității, principiul repartiției, principiul autonomiei. Principiile asistenței sociale: diversitatea formelor de asistență socială, acordarea asistenței sociale în funcție de nevoie, acordarea asistenței sociale din contul mijloacelor statului şi ale colectivității, armonizarea asistenței sociale cu ajutoarele de asigurări sociale şi cu salariile.

Raporturile juridice de protecție socială

Noțiunea şi particularitățile raporturilor juridice de protecție socială. Clasificarea raporturilor de protecție socială: raporturi juridice materiale (de bază), procedurale (de procedură), procesuale. Elementele raporturilor juridice de protecție socială – subiectul, obiectul şi conținutul. Apariția, modificarea şi stingerea raporturilor juridice de protecție socială. Caracteristica celor mai importante raporturi juridice materiale (de bază): de acordare a diferitelor categorii de pensii, indemnizații, alocații, compensații, servicii sociale.

Stagiul de cotizare (vechimea în muncă)

Noțiunea şi felurile stagiului de cotizare (vechimea în muncă). Coraportul dintre noțiunile „vechime în muncă" şi „stagiu de cotizare". Stagiul de cotizare (vechimea în muncă) general. Importanța stagiului de cotizare (vechimea în muncă) general. Perioadele contributive şi necontributive care se includ în stagiul de cotizare (vechimea în muncă) general. Stagiul de cotizare (vechimea în muncă) special. Categoriile de persoane ale căror perioade de activitate constituie stagiul special (funcționarii publici, judecătorii, procurorii, unii lucrători ai aviației civile, militarii, persoanele care au activat în condiții nocive şi foarte grele etc.). Vechimea în muncă neîntreruptă.

Calcularea şi confirmarea stagiului de cotizare (vechimea în muncă). Particularitățile calculării stagiului de cotizare (vechimea în muncă) special şi neîntrerupt. Înlesniri la calcularea stagiului special.

Pensia de invaliditate

Identificarea invalidității. Tipurile pensiei de invaliditate evidențiate în dependență de cauza invalidității. Pensia de invaliditate acordată persoanelor ce au suferit în urma unei afecțiuni generale, a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale. Pensia de invaliditate acordată militarilor, persoanelor care au suferit în urma avariei de la Cernobâl. Pierderea dreptului la pensie de invaliditate şi repunerea în acest drept. Mărimea pensiei de invaliditate.

Pensia de urmaş Noţiuni generale despre pensia de urmaş. Conceptul de membru al familiei în dreptul protecţiei sociale. Persoanele inapte de muncă care se consideră persoane întreţinute. Categoriile persoanelor care au dreptul la pensie de urmaş. Tipurile pensiei de urmaş evidenţiate în dependenţă de cauza decesului: afecţiune generală, accident în câmpul muncii, boală profesională sau acţiune militară. Particularităţile stabilirii pensiei de urmaş copiilor orfani. Pensia acordată familiilor militarilor şi familiilor celor ce au participat la lichidarea consecinţelor avariei de la Cernobâl. Mărimea pensiei de urmaş. Suplimentele la pensia de urmaş familiilor militarilor. Recalcularea pensiei de urmaş. Separarea unei părţi din pensia de urmaş. **Pensia acordată unor categorii de cetăţeni** Conceptul pensiei acordate unor categorii de cetăţeni. Categoriile de persoane ce se bucură de dreptul la o astfel de pensie. Pensia acordată deputaţilor în Parlament si membrilor de Guvern. Condiţiile de stabilire a pensiei. Mărimea pensiei. Pensia acordată aleşilor locali. Condiţiile de stabilire a pensiei. Mărimea pensiei. Pensia acordată funcţionarilor publici. Condiţiile de stabilire a pensiei. Mărimea pensiei. Pensia acordată unor lucrători din procuratură şi judecătorilor. Condiţiile realizării dreptului la pensie şi ordinea de determinare a mărimii pensiei. Pensia acordată unor lucrători din aviaţia civilă. Condiţiile de stabilire a pensiei şi determinarea mărimii ei. Pensia acordată militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din cadrul organelor afacerilor interne.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**9**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**9**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**7**
4. Activităţi practice (Elaborarea unui contract de muncă)	**8**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**5**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 45	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Almaşan N. *Conflictul colectiv de muncă*. – Chişinău, 2001. Belu C. *Introducere în jurisdicţia muncii.* – Craiova, 1966. Ghimpu S., Mohanu Gh. *Litigiul de muncă*. – Bucureşti, 1975. *Acte normative: *Codul Muncii al Republicii Moldova*, adoptat la 28 martie 2003. – Chişinău, 2009. *Codul Civil al Republicii Moldova*, adoptat la 13 iunie 2002. – Chişinău, 2009. *Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova*, adoptat la 30 mai 2003. –Chişinău, 2009. *Constituţia Republicii Moldova*, adoptată la 29 iulie 1994. – Chişinău, 2009. *Legea contenciosului administrativ* din 10.02.2000//M.O., 2000, nr.57-58. *Legea patronatelor* nr. 976 – XIV din 11.05.2000//M.O., 2000, nr.141-143. *Legea sindicatelor* nr. 1129 – XIV din 07.07.2000//M.O., 2000, nr.130–132.

Denumirea modulului / disciplinei	**Bazele asistenței sociale / Concepte fundamentale ale asistenței sociale**				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să cunoască principalele obiective, domenii şi tipuri de activități ale asistenței sociale; • să cunoască funcțiile şi rolurile asistentului social; • să însuşească valorile, principiile şi normele etice specifice deontologiei profesiei de asistent social.
	Aplicare • să identifice factorii care generează necesitatea asistenței sociale; • să identifice categoriile de beneficiari ai asistenței sociale şi criteriile de clasificare; • să dezvăluie caracterul complex al asistenței sociale ca fenomen social (gen de activitate, profesie, instituție a dreptului securității sociale, ştiință etc.) • să analizeze din perspectivă comparată legislația națională şi cea internațională cu privire la sistemul de asistență socială.
	Integrare • să argumenteze necesitatea asistenței sociale şi a profesiei de asistent social pentru societatea contemporană, inclusiv pentru societatea moldovenească; • să determine locul asistenței sociale în cadrul sistemului de protecție socială; • să stabilească criteriile de atribuire unei persoane a statutul de beneficiar al asistenței sociale; • să determine principiile etice ale deontologiei profesiei de asistent social; • să formuleze propuneri pentru eficientizarea sistemului de asistență socială din Republica Moldova.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Asistența socială ca fenomen social
Conceptul asistenței sociale: obiectul de studiu, categoriile de bază. Marginalizarea, excluderea şi vulnerabilitatea socială – dimensiuni fundamentale de cercetare în asistența socială. Funcțiile asistenței sociale. Dimensiunea economică şi psihosocială a asistenței sociale. Ipostaze ale asistenței sociale: gen de activitate socială, profesie, ştiință, sistem instituțional-administrativ etc. Responsabilități, competențe, abilități şi cunoştințe ale asistentului social (Fişa de post a asistentului social). Deosebirea asistentului social de psiholog, sociolog, jurist şi alte profesii înrudite. Domenii şi tipuri de activități asistențiale.

Probleme sociale şi categorii de beneficiari ai asistenței sociale
Definirea problemei sociale: dimensiuni economice şi psihosociale. Probleme sociale majore ale societății contemporane: sărăcia, şomajul, abandonul copiilor, migrația, traficul de ființe umane, dependența de droguri, violența în familie, infecția cu HIV/SIDA, delincvența, corupția etc. Beneficiarii asistenței sociale: criterii de clasificare (familii fără venituri sau cu venituri mici, copii orfani, plasați în instituții rezidențiale, persoane vârstnice singuratice şi neputincioase, persoane cu disabilități, persoane în conflict cu legea etc.).

Modele istorice de interpretare şi soluționare a problemelor sociale
Esența modelului rezidualist în soluționarea problemelor sociale. Caracteristici ale modelului instituțional-intervenționist de soluționare a problemelor sociale. Avantajele şi dezavantajele celor două modele.

Deontologia profesională în asistența socială: valori, principii şi dileme etice
Esența conceptelor „etică profesională" şi „deontologie profesională"**.** Valorile şi principiile fundamentale ale practicii asistenței sociale. Etape istorice în dezvoltarea deontologiei profesionale în asistența socială. Codul deontologic al asistentului social – călăuză în activitatea practică. Corelația dintre principiile eticii profesionale şi cele ale eticii societale: momente comune şi de deosebire. Dileme etice şi posibilități de depăşire.

Devenirea asistenței sociale ca domeniu distinct de activitate socială
Premise istorice ale apariției asistenței sociale: filantropia în societățile arhaice. Ajutorul social şi activitățile de caritate practicate în Evul Mediu. Concepția umanismului cu privire la caritate. Forme de activități asistențiale practicate în epoca modernă. Dezvoltarea asistenței sociale ca activitate profesională şi instituție socială în secolul XX: realizări în SUA şi în țările europene (Regatul Unit, Germania). Dezvoltarea asistenței sociale în România.

Sistemul asistenței sociale în Republica Moldova
File din istoria devenirii asistenței sociale în Moldova. Dezvoltarea asistenței sociale în Republica Moldova după declararea independenței. Cadrul juridic/legislativ al asistenței sociale: Legea asistenței sociale, Strategia Națională privind Reforma Sistemului de Îngrijire Rezidențială, Legea cu privire la ajutorul social, Strategia privind incluziunea socială a persoanelor cu disabilități. Cadrul instituțional: organizarea şi coordonarea sistemului de asistență socială la nivel central/național, la nivel teritorial şi local. Sistemul de servicii sociale, formarea resurselor umane.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor, monografiilor, articolelor din revistele de specialitate, legislației naționale şi internaționale în domeniu, materialelor statistice etc.) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**18**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**12**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**8**
4. Activități practice (să participe la diverse activități din cadrul instituțiilor şi serviciilor de asistență socială, să analizeze legislatia cu privire la drepturile persoanelor la asistență socială etc.).	**10**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**5**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Asistența socială ca activitate de mediere în societate.* – Cluj-Napoca, 1995. **Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova.* – Chişinău, 2008. Bocancea C., Neamțu G. *Elemente de asistență socială.* – Iaşi, 1999. Bulgaru M. *Asistența socială. Fundamente teoretice şi practice*. − Chişinău, 2009. Buzducea D. *Aspecte contemporane în asistența socială.* − Iaşi, 2005. Buzducea D. *Sisteme moderne de asistență socială. Tendințe globale şi practici locale*. − Iaşi, 2009. Howe D. *Introducere în teoria asistenței sociale.* – Bucureşti: UNICEF România, 2001. *Miley K.K., O'Melia M., DuBois B.L. *Practica asistenței sociale*. – Iaşi: Polirom, 2006. *Neamțu G. (coord.). *Tratat de asistență socială*. – Iaşi: Polirom, 2003. Roth–Szamosközi M. *Perspective teoretice şi practice ale asistenței sociale.* – Cluj-Napoca, 2003. *Sârbu T. *Introducere în deontologia comunicării.* − Iaşi, 1999. *Timms N. *Social Work Values: An Enquiry*. −London, 1983. *Țîclea A., Tufan C. *Dreptul securității sociale*. –Bucureşti, 2004. *Курбатов В.И. *Социальная работа*. –Москва, 2007. **Основы социальной работы* (отв. ред. Н.Ф.Басов). – Москва, 2004. *Сорвина А.С. *Социальная работа как феномен цивилизованного общества.* –Москва, 1994. *Тетерский С.В. *Введение в социальную работу*. – Москва, 2006. *Фирсов М.В. *Введение в социальную работу.* – Москва, 2006. *Холостова Е.И. *Профессионализм в социальной работе.* – Москва, 2007. *Циткилов П.Я. *История социальной работы*. – Ростов–на–Дону, 2006.

Denumirea modulului / disciplinei	Bazele asistenței sociale / Bunăstarea familiei şi copilului: orientări moderne					
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**		**2**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**			
În total ore din planul de învățământ	**60**	**În total ore de studiu individual**	**30**	**În total ore de contact direct**		**30**
Titularul modulului / disciplinei	**Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar** **Liliana Salcuțan, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**30**	**15**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S-seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească conceptele de bunăstare, copil, copilărie, protecție socială; • să identifice familiile şi grupurile de copii în situații de risc; • să cunoască legislația cu privire la protecția drepturilor copilului; • să cunoască formele şi tipurile de bunăstare a familiei şi copilului.
	Aplicare • să analizeze specificul bunăstării individuale şi colective în contextul societății moderne; • să utilizeze metodologia de intervenție în activitatea asistențială; • să clasifice tipurile de servicii sociale adresate familiilor şi copiilor în situație de risc; • să evalueze un plan concret de intervenție, destinat familiilor în situație de risc.
	Integrare • să proiecteze un plan de intervenție pentru un beneficiar concret; • să argumenteze rolul asistentului social în evidențierea principalelor probleme cu care se confruntă familia în situație de criză; • să aplice metoda studiului de caz şi ancheta socială asupra unor familii aflate în criză.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Bunăstarea socială: delimitări conceptuale

Distincții conceptuale ale domeniului de bunăstare a familiei şi copilului: bunăstare socială, copil, copilărie, protecție socială, risc, vulnerabilitate, vătămare, neglijare, abandon, exploatare. Particularitățile fiziologice ale dezvoltării copilului. Personalitatea şi individualitatea copilului.

Bunăstarea socială – componentă de bază a unei societăți moderne Istoricul evoluției conceptului de bunăstare socială. Bunăstarea colectivă şi individuală. Standardul de viață al cetățenilor Republicii Moldova. Stil de viață. Mod de trai. Abilitățile parentale de educație şi îngrijire a copiilor. Nevoile umane pentru o dezvoltare şi funcționare normală a familiei şi copiilor. **Cadrul legal național şi internațional privind protecția familiei şi copilului** Principiile de protecție a copilului. Actele legislative privind protecția drepturilor copilului în Republica Moldova. Documente internaționale în domeniul asigurării bunăstării familiei şi copilului. **Probleme şi dificultăți în domeniul creşterii şi educației copiilor** Situația actuală a familiei în Republica Moldova. Noțiunea de copil în dificultate: delimitări conceptuale. Cauzele dificultăților din familiile vulnerabile. Prevenirea abandonului şi neglijării copilului. Consecințele situațiilor de criză asupra dezvoltării normale a copiilor. Programe sociale de „educare a părinților". **Protecția socială a familiei şi copilului aflat în dificultate în Republica Moldova** Familia şi copilul aflat în dificultate: cauze şi probleme. Prestații sociale destinate familiilor cu copii. Măsuri tradiționale şi alternative de protecție socială a familiilor cu copii. Bunăstarea socială – obiectiv al sistemului de protecție socială. Politici sociale de protecție a copilului şi familiei.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**8**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**3**
4. Activități practice (să analizeze indicatorii bunăstării/standardului de viață al cetățenilor Republicii Moldova, legislația privind protecția copiilor etc.)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 30	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bacus A. *Copilul de la 0 la 3 ani*. – Bucureşti, 1998. Bacus A. *Copilul de la 3 la 6 ani*. – Bucureşti, 2002. Bulgaru M.(coord.) *Metode şi tehnici în asistența socială*. – Chişinău, 2002. Bulgaru M. *Asistența socială. Fundamente teoretice şi practice*. – Chişinău, 2009. *Copiii în situații de risc: Crearea serviciilor sociale comunitare*. – Chişinău, 2004. Cooper D.M., Ball D. *Abuzul asupra copilului*. – Bucureşti, 1993. Killen K. *Copilul maltratat*. – Timişoara, 1997. Moroşanu C., Achiței C. *Protecția copilului şi practicianul social*. – Iaşi, 1994. Munteanu A. *Familii şi copii în dificultate*. – Timişoara, 2001. Spînu M. *Introducere în asistența socială a familiei şi copilului*. – Chişinău, 1998. Stanciulescu E. *Sociologia educației familiale*. – Iaşi: Polirom,1998. Vrasmas E.A. *Educața şi consilierea părinților*. – București, 2002.

Denumirea modulului / disciplinei	Sociologie generală / Sociologie generală				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu (profil)	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să determine obiectul de studiu, problematica, funcțiile şi rolul sociologiei în societatea contemporană; • să definească categoriile şi conceptele de bază ale sociologiei generale (societate şi sistem social; fapte, procese, relații sociale; status şi rol social; stratificare şi mobilitate socială; acțiune socială; schimbare socială; conflicte sociale; grupuri şi instituții sociale; comunități umane teritoriale; devianță şi control social etc.); • să identifice problemele sociale şi modalitățile de soluționare a acestora.
	Aplicare • să clasifice procesele şi relațiile sociale după anumite criterii; • să utilizeze metodele de analiză, sinteză şi evaluare în procesul de cunoaştere a realității sociale; • să distingă specificul cercetărilor sociologice la nivel micro- şi macrosocial; • să compare specificul evoluției fenomenelor din societatea moldovenească cu cele similare din alte societăți.
	Integrare • să anticipeze evoluția proceselor şi fenomenelor cu impact negativ asupra personalității şi a societății; • să estimeze principiile şi legitățile de evoluție a faptelor, fenomenelor şi proceselor sociale; • să dezvolte orientări atitudinale de tip democratic prin conştientizarea diversității comportamentale şi axiologice specifice lumii contemporane.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Obiectul şi problematica sociologiei

Problematica sociologică şi aparatul ei conceptual. Cadrele vieții sociale şi condițiile ei

determinante. Locul sociologiei în sistemul ştiinţelor socioumanistice. Contextul social-istoric al apariţiei sociologiei ca ştiinţă.

Sistemul social

Teoria generală a sistemelor. Modelul metodologic al abordării societăţii ca sistem. Tipologia sistemelor sociale. Analiza structurală şi funcţională a sistemului social. Subsistemele sistemului social.

Structura socială

Elementele structurale fundamentale, statusul şi rolul social. Structura şi relaţiile sociale. Mobilitate socială, forme şi factori ai mobilităţii sociale. Tendinţele şi direcţiile mobilităţii în condiţiile actuale. Mobilitatea socială: formele şi factorii ei.

Fapte, procese şi relaţii sociale

Concepţiile sociologice ale lui E.Durkheim şi G.Tarde cu privire la faptul social. Principii metodologice de observare şi interpretare a faptelor sociale. Procesele sociale – componente fundamentale ale realităţii sociale. Tipologia şi criteriile de clasificare a proceselor sociale. Teorii sociologice cu privire la relaţiile sociale.

Acţiunea socială

Teoria acţiunii din perspectiva interdisciplinară. „Modelul" caracterizării acţiunilor social-umane. Latura normativă a acţiunilor sociale. Structura sincronică, diacronică şi pe domenii a acţiunii sociale.

Perspective teoretice în abordarea interacţiunii sociale

Perspective teoretice în abordarea interacţiunii, interacţionalismul simbolic, dramaturgia, etnometodologia. Comunicarea – vehiculul interacţiunii sociale. Codificarea şi decodificarea mesajelor. Caracteristicile reţelelor sociale.

Instituţiile sociale

Instituţii economice, familiale, culturale, educaţionale, politice. Funcţiile instituţiilor sociale. Statul - ansamblu instituţional. Perspectiva istorică în abordarea conceptului de instituţie socială.

Teoria grupului social

Elemente definitorii în cadrul grupului social. Grupuri primare şi secundare, interne şi externe, mari şi mici, de referinţă. Normele grupului. Sociometria – metodă sociologică de studiere a relaţiilor interpersonale în grupul mic.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**25**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate etc.	**5**
4. Activităţi practice (aplicarea metodei sociometrice în cadrul grupului mic etc.)	**10**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bădina O. *Introducere în sociologie*. – Cimişlia, 1993. Bulgaru M. (coord.) *Sociologie generală.* – Chişinău, 2003. Drăgan I. (coord.) *Sociologie. Îndrumar teoretic şi practic.* – Bucureşti, 1985. Durkheim E. *Regulile metodei sociologice*. – Bucureşti, 1974. Mihăilescu I. *Sociologie generală*. – Bucureşti, 2000. Волков Ю.Г., Добреньков В.И. *Социология.* – Гардарики, 2008. Кравченко А. *Социология:* Учебник для вузов. – Питер Пресс, 2008.

Denumirea modulului / disciplinei	Educaţia fizică				
Anul de studiu	**I**	**Semestrul**	**I**	**Tipul de evaluare finală**	**Col.**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate				**Numărul de credite**	**-**
Regimul obligativităţii disciplinei: O – obligatorie, A – opţională, F – facultativă, LA – liber alese					
În total ore din planul de învăţământ	**30**	**În total ore de studiu individual**	**-**	**În total ore de contact direct**	**30**
Titularul modulului / disciplinei	**Mihail Zabulica, doctor, profesor universitar Boris Boguş, doctor, conferenţiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistenţă Socială**	**Numărul de ore din planul de învăţământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenţa Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistenţa Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenţa Socială**	**30**	**-**	**30**		

C – curs, S – seminar, L – activităţi de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competenţe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înţelegere** • acumularea de experienţe cognitive şi fizice; • înţelegerea propriului organism şi a influenţei diferiţilor factori ai mediului înconjurător asupra lui.
	Aplicare • desfăşurarea activităţii sportive într-un program coerent şi eficient; • dezvoltarea capacităţilor motrice generale; • desfăşurarea programelor de masă (de tipul „sportul pentru toţi”).
	Integrare • cultivarea abilităţilor de rezistenţă fizică; • obţinerea rezultatelor în baza probelor sportive.

Conţinutul modulului / disciplinei (unităţi de conţinut)

Sarcinile educaţiei fizice în Universitatea de Stat

Comunicarea cerinţelor, a probelor şi normelor de control.

Alergări uşoare alternate cu exerciţii de mobilitate

Lecţii de pregătire în vederea trecerii normelor de control.

Probe de control:

săritura în lungime de pe loc, alergare de viteză 50 m, alergare de rezistenţă (F-500 m şi B- 1000 m), flotări, tracţiuni (B), abdomene.

Circuit de pregătire fizică generală

(mingi medicinale, bănci de gimnastică, acrobatică). Selecţie pentru jocuri sportive (baschet, volei, fotbal). Startul de jos şi lansarea de la start – repetare.

Pregătirea organismului pentru efort

Pasul alergător de semifond-repetare. Alergare de anduranţă. Baschet (fotbal) – lansarea contraatacului, apărarea în zonă.

Circuit de pregătire fizică generală
(exerciții pe perechi: libere şi cu mingi medicinale, acrobatică). Săritura în lungime de pe loc – repetare – elemente fundamentale. Exerciții din şcoala alergării. Dezvoltarea forței trenului superior.
Pregătirea organismului pentru efort
Apărarea om la om (baschet, fotbal). Dezvoltarea mobilității.
Alergarea de viteză: dezvoltarea vitezei de reacție
Joc cu temă (baschet, fotbal). Organizarea în sistem de joc: apărători, mijlocaşi, atacanți. Sarcini simple pe posturi. Păstrarea zonelor de acționare.
Exerciții pentru dezvoltarea forței trenului superior
Dezvoltarea îndemnării (baschet, fotbal). Repetarea sistemului de joc în atac.
Exerciții pentru dezvoltarea forței trenului inferior
Repetarea sistemului de joc în apărare (baschet, fotbal).
Dezvoltarea forței în regim de viteză
Jocuri sportive – dezvoltarea vitezei de reacție. Perfecționarea sistemului de jos în apărare.
Probe de control:
cros, flotări, forța musculaturii abdominale 30" , forța musculaturii spatelui 30". Joc bilateral 5x5 (baschet), fotbal.
Probe de control:
sprint, mobilitate, tracțiuni, refaceri. Joc bilateral 5x5 (baschet), fotbal.
Lecție de totalizare
Joc bilateral 5x5 (baschet), fotbal. Sarcini şi programe individuale în timpul sesiunii de iarnă şi în vacanță.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**5**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate etc.	**2**
4. Activități practice (organizare şi participare la diverse jocuri sportive etc.)	**9**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 0-30 (individual)	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Atanasiu C. *Particularități de creştere la copii şi juniori şi valorificarea lor în antrenamentul sportiv*. – Bucureşti, 1993. Boguş B. *Procesele de decizie în jocurile sportive.* – Chişinău, 1998. Boguş B. *Reglarea şi autoreglarea stărilor psihice în sportul de performanță*. Ghid metodic. – Chişinău, 2000. Boguş B., Zabulică M. *Introducere în domeniul activităților corporale şi ştiința lor.* – Chişinău, 2008. Gavrilov V. *Jocuri sportive*. – Chişinău, 1998. Ploeşteanu C. *Etica sportivă şi arta de a trăi*. – Galați, 2006. Samuel P. *Sănătate cu orice preț*. – Făgăraş, 2005. Zabulică M., Razumovschi E. *Fii puternic, dibaci şi rezistent*. – Chişinău, 1989. Zabulică M. *Poliatlonul atletic*. – Chişinău, 1990. Zabulică M. *Alergați cu noi.* – Chişinău, 1990.

Denumirea modulului / disciplinei	Limba engleză aplicată II (limba A)				
Anul de studiu	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – facultative, S – de specialitate			**G**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opționala, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Natalia Berzan, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu (profilul)	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesionala (specialitatea)	**33.1. Asistenta Sociala**	**60**	**-**	**60**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teza de obiect sau teza de an

	Obiectivele standard ale modulului / disciplinei
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să reproducă şi să extragă informația cerută din text; • să cunoască vocabularul tematic de specialitate în cadrul textelor prezentate; • să identifice ideile principale din text; • să recunoască timpurile gramaticale întâlnite în textele de specialitate.
	Aplicare • să interpreteze un text de dificultate avansată; • să creeze familia de cuvinte pentru termenii ceruți; • să identifice şi să explice utilizarea timpurilor gramaticale întâlnite; • să dezvolte ideile prezentate în textul propus; • să medieze un text cu un grad avansat de dificultate şi termeni de specialitate.
	Integrare • să scrie un expozeu, referat sau articol de ziar; • să propună soluții noi şi inedite de rezolvare a problemelor identificate în text; • să redacteze un text scris care conține expresii cu dificultăți de traducere; • să incorporeze cunoştințele acumulate în situații modelate; • să recepteze şi să reacționeze adecvat în situații reale şi cele modelate; • să-şi expună părerea personală prezentând argumente în susținerea ei; • să dezvolte ideea propusă de profesor într-un expozeu argumentativ sau descriptiv.

Conținutul modulului (unități de conținut)
Tematica textelor de specialitate Divorțul, Migrația populației, Copiii şi vârstnicii – categorii socialmente vulnerabile. Protecția socială şi instituțiile protecției sociale. **Lexical** Formarea altor părți de vorbire pentru anumite cuvinte, alcătuirea expresiilor cu cuvintele: *to be related to, to predominate, to encourage*. Polisemia cuvântului *"to threat"*; explicare în română a cuvintelor referitor la droguri si medicamente; găsirea sinonimelor la cuvintele: *pursuit, to alter, to prevail, anxiety, disruption;* şirul sinonimic şi antonimic al cuvintelor: *harmful, vulnerable, poverty, witness, withdraw, need, depruvation, underclass*; potrivirea cuvintelor cu definitiile respective, *poverty, victim, deviant, income, distructiv, low self-esteem, self-destructive behaviour;* formarea altor părți de vorbire de la: *reference, deliberate ,pervasive, recognize, prompt.* **Gramatical** Modul imperativ; exprimarea trecutului imaginar, diateza activă/pasivă; transformări; timpurile verbale active si echivalentele pasive; construcții infinitivale folosite după verbele modale, verbele frazale şi utilizarea lor: *look, turn, see, bring*…; găsirea în text a sinonimelor si antonimelor. Subordonata atributiv explicativă şi determinativă *(who, which.)*, exercitii practice; revizuirea timpurilor trecute; subordonata atributivă; determinative, relative *(which, who.)*; utilizarea adverbelor, adjectivelor; transformări prin parafrazare. **Mesaje funcționale** Întocmirea unui CV pentru angajarea în câmpul muncii sau obținerea unei burse de studii. Redactarea unei scrisori oficiale/personale. Scrierea unui eseu la tematica cursului. Prezentarea unor comunicări orale, referate în scris. Elaborarea unui sondaj/chestionar. Efectuarea unui studiu comparativ al instituțiilor de protecție socială din Republica Moldova, Statele Unite ale Americii, Marea Britanie.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar/ laborator	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri, traduceri etc.	**8**
4. Activități practice	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**7**
6. Întocmirea unui fişier termenologic	**7**
7. Documentarea la Centrul de informare NATO	**3**
8. Vizitarea Centrului USAID	**3**
9. Consultații	**4**
10. Examinare finala	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Kim Strom-Gottfried. *Social work practice. Cases, activities and exercises.* –USA, 1999. The American Ways Maryanne Kearny Datesman, Eduard N., Kearny http://www.Englishlearner.com http://www.better–english.com http://www.Studioclassroom.com http://www.Englishtips.org http://www.BBCLearningEnglishnaturrally.co.uk

Denumirea modulului / disciplinei	Limba franceză aplicată II (limba A)					
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**G**	**Numărul de credite**		**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**			
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**		**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Alina Şmatoc, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu (profilul)	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitatea)	**33.1. Asistenta Sociala**	**60**	**-**	**60**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să înțeleagă mesajele orale sau scrise referitoare la domeniul de specialitate; • să identifice informația explicită şi cea implicită a unui text; • să repereze structurile gramaticale paralele în limba străină şi în limba română; • să determine diferențele de registru existente între unitățile lexicale sinonime; • să definească vocabularul tematico-lexical.
	Aplicare • să dezvolte ideea unui text; • să exprime subiectivitatea şi obiectivitatea prin diferite mijloace lexicale şi gramaticale; • să stabilească interrelațiile dintre fapte, fenomene, procese (cauza, consecința, opoziția, similitudinea, influența etc.); • să clasifice faptele, procesele, procedeele, fenomenele lingvistice şi cele ce țin de domeniul profesional; • să discrimineze unitățile lexicale sinonime în diferite situații comunicative; • să definească raporturile sintactice de timp, cauză, concesie şi utilizarea actelor de limbaj în situații concrete.
	Integrare • să redacteze un mesaj scris utilizând termenii de specialitate propuşi; • să formuleze şi să evalueze unele sarcini de problemă şi de cercetare în limba franceză; • să elaboreze fişe terminologice specifice profilului de asistență socială; • să susțină opinia proprie cu un bun control gramatical, aducând explicații şi argumente pertinente.

Conținutul modulului (unități de conținut)
Politici sociale centrate pe familie şi copil Exprimarea unei condiții, a unei supoziții. Traducerea: Cadrul legal al protecției copilului. Civilizație: Actele stării civile. **Modul de viață al francezilor şi al moldovenilor** Exprimarea scopului. Traducerea: Inegalitatea socială – un risc social pentru bunăstarea individului? Civilizație: Modul de viață al francezilor şi al moldovenilor în prezent. **Valorile societății francofone** Exprimarea comparației. Traducerea: Interferențe interculturale. Civilizație: Republica Moldova – țară francofonă. **Europa socială** Exprimarea cauzei şi a consecinței. Traducere: Consecința publicității asupra destinului uman. Civilizație: Republica Moldova şi implementările europene in rezolvarea problemelor sale sociale.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**15**
2. Activități specifice de pregătire pentru activitățile practice	**8**
3. Realizare de teme, referate, eseuri, traduceri etc.	**5**
4. Activități practice	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**5**
6. Documentarea la *Mediateca Alianței Franceze*	**5**
7. Documentarea la Centrul *Gender* (USM)	**5**
8. Organizarea activităților specifice *Zilelor Francofoniei*	**5**
9. Consultații	**4**
10. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Ciobanu E., *Initiation à la traduction du lexique socio-politique.* – Chişinău, 1994. Codrescu A.-M. *Communiquer en français.* – Bucureşti, 1998. Cotlău M. *Le francais juridique.* – Chişinău, 2002. Cotlău M. *Le francais des sciences sociales.* – Chişinău, 2008. Danilo M., Penfornis J .L., *Le français de la communication professionnelle*. – Paris, 1993. Elaborări metodice (formă electronică): *Qu' est-ce que c'est l' assistance sociale?; L'insecurite sociale; L'Europe sociale* CLSA. – USM, 2008. Mermet G. *Francoscopie 1995 (Qui sont les Français. Faits. Analyses. Tendances.Comparaisons. 10.000 chiffres).* – Paris, Larousse, 1998. Presse française. (*Label, Le français dans le monde, Figaro, Le monde* etc...) http://www.antadir.com http://www.filsantejeunes.com http://socialsecurity.fgov.be

Denumirea modulului / disciplinei	Tehnologii informaționale şi de comunicații / Tehnologii informaționale şi de comunicații				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**G**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Oleg Bulgaru, doctor, conferențiar universitar Nadejda Vacarov, lector superior**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu (profilul)	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**-**	**-**	**60**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să identifice şi să definească principalele noțiuni pe care le studiază TIC; • să cunoască domeniile, situațiile şi modalitățile de utilizare a calculatoarelor; • să înțeleagă locul, rolul şi importanța noilor tehnologii informaționale şi de comunicații în societatea contemporană.
	Aplicare • să clasifice informația în funcție de posibilitățile de prelucrare a ei cu ajutorul calculatorului; • să determine instrumentele (programele) de prelucrare a diferitelor tipuri de informație; • să utilizeze resursele programate în vederea elaborării documentelor electronice (textuale, tabelare, grafice, mixte) şi a prezentărilor; • să utilizeze rețeaua Internet în vederea comunicării şi căutării de informații.
	Integrare • să elaboreze diferite lucrări (articole, teze, rapoarte, baze de date, prezentări etc.) cu ajutorul calculatorului; • să utilizeze resursele informaționale şi de comunicare din Internet în calitate de suport suplimentar în procesul de însuşire a materialului cursurilor, prevăzute de planul de învățământ; • să stabilească relații şi să comunice cu colegi din țară şi de peste hotare.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

TIC: definiții şi noțiuni fundamentale

Mijloace tehnice şi programate ale calculatoarelor. Evoluția şi generații de calculatoare.

Sisteme de operare: definiţie, exemple
Destinaţia sistemelor de operare. Evoluţia sistemelor de operare. Sistemul de operare *Windows*: elemente ale interfeţei şi configurarea lor, obiecte Windows şi operaţii cu ele. Accesorii Windows. Editorul grafic *Paint.*
Procesarea textului. Programul *Word*
Definirea şi structura informaţiei textuale**.** Etapele de prelucrare a informaţiei textuale: culegere, redactare, formatare, extragere (salvare).
Operaţii iniţiale cu un document nou format
Setarea parametrilor paginii. Alegerea unui corp de caracter pentru culegerea textului.
Culegerea şi redactarea textului
Reguli de culegere a textului. Operaţii de redactare a textului. Metode de selectare a fragmentelor de text şi operaţii cu ele.
Formatarea textului: fonturi, paragrafe, liste, borduri şi haşurări.
Inserări de obiecte în document
Tipuri de obiecte ce pot fi inserate într-un document Word şi metode de inserare. Proprietăţi ale obiectelor inserate. Formatări avansate ale documentelor. Utilizarea tabelelor.
Procesarea tabelelor. Programul *Excel*.
Utilizarea formulelor şi funcţiilor în vederea calculului tabelar. Formatarea tabelelor.
Diagrama ca mijloc de reprezentare grafică a informaţiei numerice
Elaborarea şi formatarea diagramelor.
Programul *Power Point.* Structura şi elaborarea prezentărilor.
Internet şi poşta electronică
Informatizarea societăţii Republicii Moldova: situaţie actuală, perspective

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, în Internet.	**20**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru laborator (elaborare de documente electronice după modelele propuse de profesor).	**20**
3. Activităţi practice (elaborarea prezentărilor cu utilizarea de informaţii din Internet).	**9**
4. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
5. Consultaţii	**4**
6. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bulgaru O. *Aplicaţii informatice*. – Chişinău, 2000 (*www.usm.md/crras*). *Calcul tabelar Excel (manual ECDL).* Andreco Educational. *Calcul Tabelar Excel, nivel avansat (manual ECDL).* Andreco Educational. *Concepte de bază ale tehnologiei informaţiei (manual ECDL).* Andreco Educational. *ECDL Start. Modulele obligatorii (manual ECDL).* Andreco Educational. *Prezentări PowerPoint (manual ECDL)*. Andreco Educational. *Procesare de text Word, nivel avansat (manual ECDL).* Andreco Educational. **1700 de teste pentru obţinerea Permisului European de Conducere a Computerului* (culegere ECDL). Andreco Educational. *Берлинер Э.М., Глазырина И.Б., Глазырин Б.Э. *Microsoft Office 2003*. – Москва, 2004. *Виллет Э., Каммингс С. *Office XP. Библия пользователя*. – Москва, Киев, 2002.

Denumirea modulului / disciplinei	Psihosociologie / Fenomene şi procese sociale				
Anul de studiu	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**80**	**În total ore de studiu individual**	**35**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar Cristina Coroban, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**Total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T-– teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să explice noțiunile de procese, fenomene, fapte şi acțiuni sociale; • să definească conceptul de schimbare, dezvoltare, progres, conducerea vieții sociale, conştiință socială; • să dezvăluie esența celor mai importante fenomene din societatea contemporană; • să caracterizeze factorii schimbării şi dezvoltării vieții sociale.
	Aplicare • să clasifice procesele şi fenomenele societății din perioada actuală; • să aplice cunoştințele teoretice în cercetarea fenomenelor şi proceselor sociale; • să compare specificul evoluției fenomenelor din societatea moldovenească cu cele similare din alte societăți; • să stabilească corelații dintre cauze, reprezentări şi consecințe în desfăşurarea fenomenelor sociale.
	Integrare • să estimeze principiile şi legitățile de evoluție a faptelor, fenomenelor şi proceselor sociale; • să formuleze raționamente şi prognoze sociale; • să anticipeze evoluția proceselor şi fenomenelor cu impact negativ asupra personalității şi a societății.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Comportamentul colectiv şi mişcările sociale

Tipurile de mişcări sociale. Elementele fundamentale ale comportamentului colectiv: acțiunea socială limitată de scurtă durată, identificare ambiguă şi limitele sociale slabe sau recent

dezvoltate. Teorii cu privire la dinamica mulţimilor: teoriile contagiunii, convergenţei, normei convergenţei. Criterii de clasificare a mişcărilor sociale. Geneza mişcărilor sociale.

Schimbarea socială

Sursele schimbării sociale. Teoriile schimbării sociale: evoluţioniste, ciclice, funcţionalistă, a conflictului. Factori ai schimbării sociale. Actori, mecanisme şi ritmuri ale schimbării sociale.

Conducerea vieţii sociale

Caracteristicile definitorii ale conducerii vieţii sociale. Clasificarea metodelor de conducere. Metode de previziune, operative de conducere, pe bază de analiză. Stiluri de conducere.

Socializarea – proces social fundamental

Teorii ale socializării: teoriile învăţării şi teoriile dezvoltării cognitive. Socializarea şi învăţarea socială. Agenţii socializării.

Teoria sociologică a personalităţii

Personalitatea în viziunea teoriilor sociologice. Structura personalităţii: individ, individualitate, personalitate. Masca socială a personalităţii. Tipologia personalităţii. Factorii devenirii personalităţii.

Controlul social şi devianţa

Controlul social şi ordinea normativă. Constrângerea externă şi interiorizată – elemente principale de exercitare a controlului social. Paradigme explicative ale devianţei. Dinamica fenomenelor deviante.

Conflictele sociale

Geneza conflictelor sociale. Tipurile şi formele conflictelor sociale. Metode de reglare a conflictelor sociale. Greva – conflict social cu impact organizatoric.

Cultura în sistemul factorilor şi condiţiilor vieţii sociale

Structura şi funcţionalitatea sistemului cultural. Elementele de bază ale culturii. Categoriile şi sferele culturii. Cultura şi civilizaţia. Mobilitate culturală.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**6**
3. Realizare de teme, referate etc.	**4**
4. Activităţi practice (analiza influenţei agenţilor sociali în procesul de socializare etc.)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 35	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bădina O. *Introducere în sociologie*. – Cimişlia, 1993. Banciu D., Rădulescu S., Voicu M. *Introducere în sociologia devianţei*. – Bucureşti, 1985. Bondrea A. *Sociologia culturii*. – Bucureşti, 1993. Bulgaru M. *Sociologie generală.* Manual în II volume. – Chişinău, 2003. Golu M. *Dinamica personalităţii*. – Bucureşti, 1993. Goodman N. *Introducere în sociologie.* – Bucureşti, 1999. Mihăilescu I. *Sociologie generală*. – Bucureşti, 2000. Stănciulescu E. *Teorii sociologice ale educaţiei*. – Iaşi: Polirom, 1997. Szczepanschi J. *Noţiuni elementare de sociologie*. – Bucureşti, 1972. Zamfir E. *Cultura relaţiilor interpersonale*. – Bucureşti, 1992. Кон И. *Социология личности*. – Москва, 1967. *Социальныи конфликт.Современные исследования*. – Москва, 1991.

Denumirea modulului / disciplinei	Psihosociologie/ Psihologie socială				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**100**	**În total ore de studiu individual**	**40**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Sorin Scutelnic, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistența socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească conceptele: „complianță,", „self-psihosocial", „gândire socială", „analiză psihosocială"; • să identifice esența psihologică a societății; • să distingă elementele constitutive ale relațiilor interpersonale; • să relateze despre caracteristicile relațiilor de cooperare socială.
	Aplicare • să compare teoriile referitoare la domeniul psihologiei sociale; • să stabilească legături între adaptare şi înțelegere socială; • să utilizeze metode de stimulare a afilierii sociale; • să stabilească legături între motivație şi performanță de grup; • să utilizeze tehnici de atenuare a stărilor psihoafective de stres în cadrul grupului; • să stabilească legătură între tipul de relație interpersoanlă şi structura personalității.
	Integrare • să sensibilizeze imaginația individuală; • să coordoneze condițiile unei formări temeinice a atitudinilor sociale; • să evalueze formele pozitive de atitudini şi influență soicală; • să încadreze o relație interpersonală în categorie şi tip psihologic; • să propună metode de soluționare a conflictului grupal.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)
Introducere în obiectul de studiu Teorii asupra psihologiei sociale. Statutul psihologiei sociale în contemporaneitate. Elementele constitutive ale psihologiei sociale.

Metodele de cercetare a psihologiei sociale
Esența metodelor psihosociale. Tipologia metodologică. Unele considerații de natură etică.
Despre sine şi ceilalți
Perceperea celorlalți. Atribuirea socială. Conceptul despre sine.
Relațiile cu ceilalți oameni
Afilierea. Prietenia şi Competiția socială. Iubirea şi căsătoria.
Conflict şi cooperare
Relații intergrupale. Agresivitatea socială. Comportamentul pro-social.
Atitudinile şi schimbarea atitudinilor
Natura şi funcțiile atitudinilor. Măsurarea atitudinilor. Prejudecata şi discriminarea.
Influența socială
Conformitate şi complianță. Conducerea şi suboordonații. Decizia de grup.
Factorii psihosociali ai comunicării
Analiza psihosocială a comunicării. Rolul actorilor comunicării. Factorii de context şi mediu.
Teorii psihologice ale comunicării
Aspectul structuralist al comunicării. Analiza tranzacțională şi comunicarea. Comunicarea „intimă" în psihologia existențială.
Comunicare şi procese de grup
Coeziune şi devianță în cadrul grupului. Presiunea spre uniformitate în grup. Cooperare şi competiție în grup.
Psihologia maselor
Concepte şi definiții. Relația dintre lider şi psihologia mulțimilor. Psihologia maselor în contemporaneitate.
Tehnici de comunicare în cadrul grupului
Situații de grup centrate pe grup. Situații de grup centrate pe sarcină. Principii şi tehnici ale creativității în grup.
Comunicarea şi performanța grupului
Structura de comunicare în discuțiile de grup. Rețeaua de comunicare şi funcționarea grupului. Distorsiunea informației în comunicarea prin rețele.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**5**
4. Activități practice (aplicarea metodelor de atenuare a stărilor psihoafective în grup etc.)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
7.Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 40	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Betea L. *Psihologie politică. Individ, lider şi mulțime în regimul comunist.* – Iaşi, 2001. Boncu Ş. *Psihologia influenței sociale.* – Iaşi, 2002. Chelcea S. (coord.). *Psihosociologie. Teorie şi aplicații*. – Bucureşti, 2006. Curelaru M. *Reprezentările sociale.* – Iaşi, 2006. Freud S. *Studii despre societate şi religie.* Volumul 4. – Bucureşti, 2000. Iluț P. *Sinele şi cunoaşterea lui.* – Iaşi 2001. Neculau A. (ed.) *Manual de psihologie socială.* – Iaşi, 2003.

Denumirea modulului / disciplinei	Teoria şi practica asistenței sociale / Teoria asistenței sociale				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**45**	**În total ore de contact direct**	**75**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**75**	**45**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să înțeleagă caracterul interdisciplinar şi integrativ al asistenței sociale; • să cunoască fundamentele teoretico-metodologice ale asistenței sociale; • să definească principalele tipuri de teorii şi modele aplicate în asistența socială; • să cunoască teoriile specifice ale asistenței sociale.
	Aplicare • să analizeze componentele structurale ale asistenței sociale ca ştiință; • să identifice legitățile şi principiile de bază ale asistenței sociale; • să clasifice teoriile şi metodele utilizate în asistența socială; • să analizeze teoriile specifice ale asistenței sociale.
	Integrare • să stabilească locul asistenței sociale în sistemul ştiințelor socioumanistice; • să argumenteze importanța teoriilor, metodelor general-ştiințifice, modelelor complexe utilizate în practica asistenței sociale; • să stabilească posibilitățile/limitele aplicării teoriilor şi metodelor socio-psihologice în practica asistenței sociale; • să selecteze modele şi tipuri de metode specifice asistenței sociale; • să evalueze comportamente ale beneficiarilor din perspectiva teoriilor specifice asistenței sociale.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Statutul ştiinţific al asistenţei sociale

Componentele structurale ale asistenței sociale ca ştiință. Sistemul de noțiuni şi categorii. Legitățile şi principiile generale şi specifice. Caracterul interdisciplinar şi integrativ al asistenței sociale. Corelația asistenței sociale cu sociologia, psihologia, pedagogia, medicina, dreptul, antropologia şi alte ştiințe socioumanistice. Interdependența dintre asistența socială şi politica socială.

Dimensiunea metodologică a asistenţei sociale

Sensul conceptelor „metodologie", „metodă", „tehnică", „procedeu". Principii metodologice generale: principiul obiectivității, principiul istorismului, principiul abordării concrete, principiul abordării complexe a obiectului. Criterii de clasificare a metodelor asistenței sociale. Metode transversale şi longitudinale. Metoda asistenței sociale individualizate, de grup şi comunitare.

Fundamentele teoretice ale asistenţei sociale

Rolul şi funcțiile teoriei în asistența socială. Etape în evoluția teoriei asistenței sociale: investigarea, psihanaliza, şcoala de diagnoză şi funcționalism, achiziționarea, inventarierea, unificarea teoriilor, clasificarea teoriilor. Criterii de clasificare a teoriilor aplicate în asistența socială. Tipuri de teorii şi modele evidențiate după domeniul de proveniență, paradigma dominantă, gradul de generalitate.

Paradigme ale asistenţei sociale

Paradigma pozitivistă

Presupozițiile teoretice ale paradigmei pozitiviste. Funcționalismul. Structuralismul. Sistemismul. Comportamentalismul. Teoriile psihologiei experimentale. Rigorile practicii utilitariste prevăzute de presupozițiile paradigmei pozitive.

Paradigma umanistă

Teoria rogersiană (intervenția centrată pe beneficiar). Teoria intervenției în situația de criză. Managementul suferinței şi al doliului. Teoria centrată pe sarcină. Teoria abilitării beneficiarului. Teoria pledării cauzei beneficiarului.

Paradigma schimbării sociale

Interacționalismul simbolic, fenomenologia, psihanaliza, existențialismul, feminismul. Obiectivele practicii radicale/revoluționare rezultate din paradigma schimbării. Principiile şi valorile promovate.

Paradigma structuralist radicală

Structuralismul – îmbinare a dimensiunilor de obiectivitate şi schimbare, analiză a structurilor sociale din perspectiva schimbărilor care le-au produs şi pe care le vor produce. Perspectiva marxistă de rezolvare a problemelor sociale.

Teoria sistemelor în domeniul asistenţei sociale

Teoria sistemelor – teorie cu cel mai înalt grad de generalitate. Specificul abordărilor sistemice în asistența socială. Integrarea cercetării problemei la nivel de microsistem, mezosistem, ecosistem, macrosistem. Harta ecologică – tehnică de lucru inspirată din abordarea sistemică şi utilizată în asistența socială. Importanța teoriei ecosistemice pentru practica asistenței sociale. Teoria rețelelor din perspectiva abordărilor sistemice. „Metoda rețelelor" ca formă de conciliere a macrosocialului cu microsocialul. Tipuri şi forme de rețele sociale. Acțiunea în rețea a intervenției sociale.

Teorii specifice ale asistenţei sociale

Teoria îngrijirii**.** Îngrijirea copiilor în familie. Plasamentul familial ca formă alternativă la ocrotirea familială. Îngrijirea persoanelor în vârstă. Teoria ataşamentului. Tipuri de ataşament. Consecințele lipsei de ataşament. Teoria pierderii şi anxietății: etape de evoluție afectivă. Teoria participării. Tipuri de participare. Teoria identității. Cartea vieții **–** instrument cu valoare terapeutică.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor, legislației) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**8**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**8**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**6**
4. Activități practice(să analizeze metodele asistenței sociale aplicate în lucrul cu copiii într-o instituție rezidențială, comportamentul unui copil abandonat din perspectiva teoriilor specifice ale asistenței sociale etc.)	**12**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 45	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Asistența socială în Marea Britanie şi România.* – Bucureşti, 2000. *Bocancea C., Neamțu G. *Elemente de asistență socială*. – Iaşi: Polirom, 1999. Bowlby J. *Attachment and Loss.* – Hogarth, 1980. *Bulgaru M. (coord.). *Aspecte teoretice şi practice ale asistenței sociale.* – Chişinău, 2003. Bulgaru M. *Asistența socială. Fundamente teoretice şi practice*. – Chişinău, 2009. Buzducea D. *Aspecte contemporane în asistența socială.* − Iaşi: Polirom, 2005. Buzducea D. *Sisteme moderne de asistență socială* – Iaş:Polirom, 2009.. Cairns K. *Attachment, trauma and resilience. Therapeutic caring for Children.* – BAAF Adoption & Fostering, 2004. Chess W.A., Norlin J.M. *Human Behaviour and the Social Environment. A Social Systems Model.* – Alliyn and Bacon, 1991. Cojocaru Şt. *Proiectul de intervenție în asistența socială.* – Iaşi, 2006. Davies M. *Support System in Social Work.* – London, 1977. *Heffernan W.J. *Social Welfare Policy. A Research and Action Strategy.* – New York and London: Longman, 1992. Hollis F. *Casework: Psychosocial Therapy.* – New York, 1964. Howe D. *Attachment Theory for Social Work Pratice.* – Basingstoke: MacMillan, 1995. Howe D. *Introducere în teoria asistenței sociale.* – Bucureşti: UNICEF România, 2001. *Iluț P. *Abordarea calitativă a socioumanului.* – Iaşi, 1997. *Malcolm P. *Modern Social Work Theory.* – London, 1994. *Miftode V. *Fundamente ale asistenței sociale.* – Bucureşti, 1999. Mowrer O. *The New Group Theory.* – Reinhold: Princeton, 1964. *Neamțu G. (coord.). *Tratat de asistență socială*. – Iaşi: Polirom, 2003. Roth–Szamosközi M. *Perspective teoretice şi practice ale asistenței sociale.* – Cluj-Napoca, 2003. **Theories of Social Casework*. – Chicago: University of Chicago Press, 1970. *Tutty L.M., Rothery M.A., Grinnell R.M. *Cercetarea calitativă în asistența socială.* – Iaşi, 2005. *Гуслякова Л.Г., Холостова Е.И. *Основы теории социальной работы.* – Москва, 1997. *Курбатов В.И. *Социальная работа.* – Москва, 2007. **Методология социальной работы.* – Москва, 1994. **Социальная работа: теория и практика* (отв. ред. Е.И.Холостова, А.С.Сорвина). − Москва, 2002. *Фирсов М.В. *Технология социальной работы.* – Москва, 2007. *Фирсов М.В., Студенова Е.Г. *Теория социальной работы.* – Москва, 2001.

Denumirea modulului / disciplinei	Teoria şi practica asistenței sociale / Deontologia asistenței sociale				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**2**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**60**	**În total ore de studiu individual**	**30**	**În total ore de contact direct**	**30**
Titularul modulului / disciplinei	**Tatiana Iuriev, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**30**	**15**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să identifice obiectul şi problematica de studiu al eticii şi deontologiei de asistență socială; • să definească noțiunile „etică” , „deontologie”, „morală” şi „moralitate”; • să distingă funcțiile moralei; • să definească conceptele deontologiei asistenței sociale.
	Aplicare • să argumenteze necesitatea studierii eticii şi a deontologiei asistenței sociale; • să stabilească legătura dintre morală şi moralitate; • să determine reperele de constituire a Codului de deontologie profesională; • să posede principiile Codului deontologic al asistentului social; • să analizeze comportamentul şi imaginea asistentului social în diferite contexte sociale.
	Integrare • să formuleze principii şi norme de comportare a asistentului social în diverse contexte; • să aplice principiile etice în relația cu beneficiarul. • să optimizeze relația asistent social-societate.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Obiectul de studiu al eticii şi deontologiei

Deontologia: repere conceptuale (etică, morală, moralitate, deontologie). Etica ca filosofie şi ştiință a moralei. Diviziunile eticii: istoria eticii, metaetica, psihologia moralității, deontologia, etica profesională. Normele morale. Importanța studierii eticii şi deontologiei.

Morala: esenţă şi funcţii
Accepţiunile termenului de morală: sensul larg, sensul restrâns. Distincţia dintre amoral şi imoral. Funcţiile moralei: funcţia de umanizare, de esenţializare socială a omului, de progres, de normare prescriptivă, axiologică, de promovare a şanselor şi de sancţionare a comportamentului antivaloric. Morală şi moralitate: definiţii şi deosebiri. Nivelurile moralităţii: altruism şi egoism.

Dimensiunea axiologică în asistenţa socială
Doctrine etice fundamentale în asistenţa socială: etica utilitaristă, etica imperativă, creştinismul, protestantismul. Probleme etice în practica asistenţei sociale.

Valorile şi etica profesională
Valorile generale şi specifice ale asistenţei sociale. Drepturile şi îndatoririle asistentului social. Drepturile şi îndatoririle beneficiarului. Valori şi faze ale acţiunii în asistenţa socială.

Paradigma profesională a asistentului social
Standardele unei profesii. Standardele unei ocupaţii. Autoritatea profesională. Aprobarea comunitară şi monopolul profesiei. Cultura profesională şi rolul său în structurarea carierei.

Etică şi deontologie profesională
Problematica deontologiei profesionale. Codul de deontologie profesională – repere de constituire. Primele coduri deontologice. Elemente generale ale codurilor profesionale. Elemente constitutive ale codului deontologic al asistentului social. Istoricul deontologiei asistenţiale (România, Marea Britanie, Statele Unite ale Americii, Olanda). Necesitatea codului deontologic: caracteristicile relaţiei beneficiar-profesionist; coleg-coleg. Disciplina profesională. Dileme etice.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**6**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate etc.	**2**
4. Activităţi practice (specificarea valorilor şi principiilor etice utilizate de student în soluţionarea unui caz concret)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Elaborarea portofoliului ce va cuprinde CV-ul personal, o scrisoare de motivare şi una de recomandare	**3**
7. Consultaţii	**4**
8. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 30	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bulgaru M. *Asistenţa socială: fundamente teoretice şi practice*. – Chişinău, 2009. Butnariu M. *Eleganţa morală: eseuri despre comportament*. – Drobeta Turnu Severin, 1997. Cozma C. *Elemente de etică şi deontologie*. – Iaşi, 1997. Codul deontologic al asistentului social. − Chişinău, 2005. Leonardescu C. *Etica şi conduita civică.* – Bucureşti, 1999. Neamţu G. *Tratat de asistenţă socială*. – Iaşi, 2003.

Denumirea modulului / disciplinei	Drepturile familiei şi copilului / Drepturile familiei şi copilului					
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**		**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**			
În total ore din planul De învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**		**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Aliona Chisari, doctor, conferențiar universitar Oxana Lungu, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească obiectul de reglementare a familiei şi copilului; • să formuleze principiile dreptului familiei şi copilului; • să definească conceptul de raport juridic familial şi să delimiteze tipurile acestuia.
	Aplicare • să analizeze faptele juridice care generează raporturi juridice familiale; • să delimiteze bunurile personale de bunurile comune; • să determine drepturile şi obligațiile tutorilor, curatorilor şi ale copiilor aflați sub tutelă, curatelă.
	Integrare • să evalueze importanța rudeniei în dreptul familiei şi copilului; • să estimeze condițiile de validitate a actelor juridice; • să elaboreze recomandări privind activitatea organizațiilor implicate în diverse activități de protecție a copilului în dificultate.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Obiectul reglementării şi principiile esențiale ale dreptului familiei şi copilului

Obiectul de reglementare a dreptului familiei şi copilului. Metoda dreptului familiei. Corelația dintre dreptul familiei şi copilului şi celelalte ramuri de drept. Izvoarele dreptului familiei. **Raporturile juridice familiale**

Noțiunea şi tipurile raporturilor juridice familiale. Faptele juridice şi tipurile lor reflectate în dreptul familiei. Rudenia şi afinitatea. Realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligațiilor familiale.

Căsătoria şi reglementarea ei juridică

Noțiunea de căsătorie. Condițiile de fond şi lipsa impedimentelor la încheierea căsătoriei. Procedura înregistrării căsătoriei. Noțiunea căsătoriei nule şi cauzele de nulitate. Procedura declarării căsătoriei nule şi efectele nulității căsătoriei.

Drepturile şi obligaţiile personale nepatrimoniale ale soţilor
Egalitatea drepturilor şi obligaţiilor soţilor. Numele, cetăţenia, domiciliul şi capacitatea de exerciţiu a soţilor. Alte drepturi şi obligaţii nepatrimoniale ale soţilor.
Drepturile şi obligaţiile patrimoniale ale soţilor
Regimul legal al bunurilor soţilor. Proprietatea comună în devălmăşie a soţilor. Proprietatea personală a soţilor. Regimul contractual al bunurilor soţilor. Contractul matrimonial şi conţinutul lui.
Încetarea căsătoriei
Încetarea căsătoriei în urma decesului unuia dintre soţi sau a declarării pe cale judecătorească a decesului unuia dintre soţi. Desfacerea căsătoriei prin divorţ ca modalitate de încetare a căsătoriei. Desfacerea căsătoriei la oficiul stării civile la cererea unuia dintre soţi sau la cererea ambilor soţi. Desfacerea căsătoriei în instanţa de judecată. Efectele juridice ale încetării căsătoriei.
Relaţiile juridice dintre părinţi şi copii
Atestarea provenienţei copiilor. Stabilirea paternităţii de către organele de înregistrare a actelor de stare civilă. Contestarea paternităţii şi a maternităţii. Drepturile copiilor minori. Numele, cetăţenia, naţionalitatea şi domiciliul copilului. Drepturile şi obligaţiile părinţilor. Decăderea din drepturile părinteşti şi restabilirea în drepturile părinteşti.
Adopţia – aspecte juridice
Noţiunea şi importanţa adopţiei. Condiţiile de fond ale adopţiei. Procedura adopţiei. Efectele juridice ale adopţiei. Încetarea adopţiei.
Reglementarea relaţiilor familiale cu elemente de extraneitate
Încheierea căsătoriei cu (între) cetăţenii străini. Încheierea căsătoriei în afara hotarelor Republicii Moldova. Desfacerea căsătoriei cu (între) cetăţenii străini. Desfacerea căsătoriei în afara hotarelor Republicii Moldova. Adopţia copiilor, cetăţeni ai Republicii Moldova, de către cetăţenii străini. Stabilirea şi contestarea paternităţii (maternităţii).

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**20**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**6**
3. Realizare de teme, referate etc.	**5**
4. Activităţi practice	**7**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Elaborarea portofoliului	**6**
7. Soluţionarea speţelor (Aplicarea în practică a legislaţiei)	**6**
8. Consultaţii	**4**
9. Examinare finală	**3**
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Cebotari V. *Dreptul Familiei*. Ediţia a II revăzută şi completată. – Chişinău, 2008. Cocoş Ş. *Dreptul familiei*. Vol.I, II. – Bucureşti: Lumina Lex, 2001. Filipescu I. P. *Tratat de dreptul familiei*. – Bucureşti, 1996, 1998, 2000. Florian E. *Dreptul familiei*. – Cluj-Napoca, 2003. Lupşan G. *Dreptul familiei*. – Iaşi, 2001 Антокольская М.В. *Семейное право*. – Москва: Юрист, 1996. *Codul Familiei al Republicii Moldova* // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.47-48. *Codul civil al Republicii Moldova* // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86. *Codul de procedură civilă al Republicii Moldova* // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.111-115.

Denumirea modulului / disciplinei	Medicină socială / Introducere în medicina socială				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**U**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Tatiana Ghidirimschi, lector Svetlana Melnic, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**Total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească şi să distingă noțiunile de sănătate, boală, medicină socială, mod sănătos de viață, educație pentru sănătate; • să cunoască indicatorii stării de sănătate a populației; • să identifice factorii de risc ai sănătății publice.
	Aplicare • să argumenteze interdepedența dintre factorii biologici şi cei sociali în activitatea vitală a omului; • să clasifice tipurile de profilaxii ale problemelor de sănătate; • să aplice în practică principiile medicinii omului sănătos – „Sanologiei”.
	Integrare • să dezvolte deprinderi în scopul promovării şi menținerii sănătății; • să elaboreze recomandări în vederea reducerii factorilor de risc asupra sănătății publice; • să evalueze funcționarea politicilor de sănătate din Republica Moldova.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Obiectul de studiu şi problematica medicinii sociale

Sănătatea şi boala în perspectivă istorică. Obiectivele şi metodele de studiu ale medicinii sociale. Factorii de risc ai sănătății publice. Principiile ocrotirii sănătății în Republica Moldova.

Sănătatea populației şi metodele de evaluare

Dinamica naturală a populației: natalitatea, mortalitatea, sporul natural. Dinamica mecanică a populației: imigrația, emigrația, sporul mecanic. Morbiditatea şi invaliditatea – indicatorii principali ai stării de sănătate. Factorii care influențează asupra dinamicii naturale şi mecanice.

Sănătatea şi patologia familiei
Sistemul de indicatori ai sănătăţii familiei. Condiţiile de instalare a patologiei familiale. Sanogeneza familiei şi menţinerea echilibrului ei. Măsurile de psiho-igienă şi de prevenire a patologiei familiale.
Elemente de medicină generală
Principiile medicinii generale. Rolul medicului de familie în cadrul asigurării sănătăţii populaţiei.
Modul sănătos de viaţă – baza profilaxiei
Sănătatea şi calitatea vieţii. Comportamentele de risc pentru sănătate, comportamentul prosanogen. Condiţiile vieţii colective: alimentaţia, odihna, munca, locuinţa. Normele modului sănătos de viaţă.
Educaţia pentru sănătate (EPS)
EPS – componentă a educaţiei permanente. EPS şi promovarea socială a sănătăţii. Mijloacele şi procedeele educaţiei pentru sănătate. Politicile de sănătate în Republica Moldova.
Dezvoltarea psihosomatică – indici ai sănătăţii publice
Etapele şi perioadele dezvoltării psihosomatice. Factorii care influenţează asupra dezvoltării psihosomatice. Îmbătrânirea populaţiei – problemă medico-socială majoră. Evoluţia şi structura stării de sănătate a populaţiei vârstnice. Obiectivele de bază ale gerontologiei şi geriatriei contemporane. Gerontoprofilaxia.
Implicaţii medico-sociale ale bolilor cardiovasculare
Bolile cardiovasculare (BCV) – problemă majoră a societăţii contemporane. Aspecte de epidemiologie a BCV. Implicaţiile medico-sociale ale bolilor cardiovasculare. Măsuri de prevenire a BCV. Servicii sociomedicale adresate persoanelor bolnave de boli cardiovasculare.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**20**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri, traduceri etc.	**8**
4. Activităţi practice (identificarea factorilor de risc a sănătăţii populaţiei într-o comunitate)	**10**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**5**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Beaglehole R., Kjellstrom T. *Bazele epidemiologiei.* – Bucureşti, 1997. Eţco C., Goma L., Reabov E., şi al. *Economia ocrotirii sănătăţii*. – Chişinău, 2000. Marcu M. *Sanatate publica si management. Partea I. Metode şi practici*. –Cluj-Napoca, 2000. Popuşoi E. *Sănătate publică şi management.* – Chişinău, 2002. Spinei L., Popuşoi E. *Handicapul infantil ca problemă medico-socială*. – Chişinău, 2000. Tulchinsky T., Varavicova E. *Noua sănătate publică*. – Chişinău, 2003. Vlădescu C. *Managementul serviciilor de sănătate*. – Bucureşti, 2000. Zarcovic G., Enachescu D. *Probleme privind politicile de sănătate în ţările Europei Centrale şi de Răsărit.* – Bucureşti, 1998.

Denumirea modulului / disciplinei	Educația fizică				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**	**Col.**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate				**Numărul de credite**	**-**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese					
În total ore din planul de învățământ	**30**	**În total ore de studiu individual**	**-**	**În total ore de contact direct**	**30**
Titularul modulului / disciplinei	**Mihail Zabulica, doctor, profesor universitar** **Boris Boguş, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistența Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistența Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistența Socială**	**30**	**-**	**30**		

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • acumularea de experiențe cognitive şi fizice; • înțelegerea propriului organism şi a influenței diferiților factori ai mediului înconjurător asupra lui.
	Aplicare • desfăşurarea activității sportive într-un program coerent şi eficient; • dezvoltarea capacităților motrice generale; • desfăşurarea programelor de masă (de tipul „sportul pentru toți”).
	Integrare • cultivarea abilităților de rezistență fizică; • obținerea rezultatelor în baza probelor sportive.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Reacomodarea organismului la efortul fizic

Exerciții pentru suplețe, mobilitate, îndemânare. Învățarea poziției fundamentale şi a mişcărilor în teren. Dezvoltarea musculaturii abdominale şi a trenului superior. Consolidarea poziției fundamentale şi a mişcărilor în teren.

Învățarea aşezării în teren la efectuarea şi primirea serviciului – joc cu efectiv redus

Regulament: poziția jucătorilor în teren, greşelile de poziție, rotația şi greşelile la rotație.

Pasul alergător lansat de viteză

Sărituri în lungime cu elan (imitare-repetare). Consolidarea pasei cu 2 mâini de sus şi de jos înainte.

Dezvoltarea musculaturii trenului inferior şi a îndemânării generale

Consolidarea pasei cu 2 mâini de sus şi de jos precedate de deplasare în teren. Regulament: serviciul executat corect şi greşeli în timpul execuției.

Săritura în lungime de pe loc
Dezvoltarea musculaturii spatelui. Învățarea ridicării mingii pentru lovitura de atac. Joc şcoală cu accent pe realizarea atacului. Regulament: jocul la fileu.
Dezvoltarea mobilității generale
Învățarea blocajului individual. Consolidarea pasei pentru lovitura de atac.
Dezvoltarea musculaturii spatelui şi a mobilității specifice
Alergare de rezistență în tempou variat. Probe şi norme de control. Execuția pasei cu 2 mâini de sus şi de jos înainte pe perechi față-în-față. Mingea trebuie să treacă peste fileu şi să cadă în teren. Joc bilateral 6:6.
Dezvoltarea supleței şi a coordonării
Alergare de rezistență. Joc bilateral (fotbal).
Flotări – tracțiuni la bară – norme de control
Săritura în lungime cu elan (imitare). Joc bilateral (fotbal).
Alergare de viteză 50 m (normă de control)
Dezvoltarea mobilității. Joc cu temă (fotbal). Organizarea în sistem de joc: apărători, mijlocaşi, atacați. Sarcini simple pe posturi. Păstrarea zonelor de acționare.
Săritura în lungime de pe loc; mobilitate (norme de control)
Dezvoltarea forței musculaturii abdominale şi a spatelui. Consolidarea paselor la distanță (=30 m).
Consolidarea trasului (loviturii) la poartă de la distanță (16 m).
Alergare de rezistență (norme de control: 500 m – F; 1000 m – B)
Pasa în condiții diferite de joc. Norme de control – refaceri.
Trecerea probelor şi normelor de control
Lovirea mingii cu piciorul şi trecerea ei printre barele porții, precedată de conducerea mingii sau de autopas de la distanța de cel puțin 16 m de poartă. Joc bilateral.
Lecție de totalizare
Joc bilateral 5x5 (baschet) sau fotbal. Sarcini, complexe şi programe individuale în timpul sesiunii de vară şi vacanței.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**5**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**4**
3. Realizare de teme, referate etc.	**2**
4. Activități practice (participare la organizarea programelor de masă etc.)	**10**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 0-30 (individual)	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Boguş B. *Reglarea şi autoreglarea stărilor psihice în sportul de performanță:* Ghid metodic. – Chişinău, 2000. Boguş B. *Educația Fizică şi Sportul - componente ale pregătirii pentru învățătură, muncă şi viață*. – Chişinău, 2002. Boguş B. *Abordarea sistematică a personalității sportive*. – Chişinău, 2002. Butnariuc M. *Organizarea activităților sportiv-recreative*. – Piteşti, 2001. Zabulica M. *Cultura fizică medicală (Kinetoterapia) în recuperarea afecțiunilor aparatului locomotor*. – Chişinău, 2009.

Denumirea modulului / disciplinei	Practica de inițiere: Cunoaşterea rețelei de asistență socială				
Anul de studii	**I**	**Semestrul**	**II**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate				**Numărul de credite**	**2**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese					
În total ore din planul de învățământ	**60**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**-**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar** **Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**-**	**-**	**60**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să relateze despre funcțiile şi rolurile asistentului social; • să identifice problemele sociale şi categoriile de beneficiari ai asistenței sociale; • să determine criteriile de clasificare a beneficiarilor asistenței sociale; • să distingă sistemul de servicii de asistență socială de sistemul de beneficii sociale; • să relateze despre funcțiile şi principiile de organizare a serviciilor sociale; • să caracterizeze standardele de calitate a serviciilor de asistență socială; • să identifice valorile, principiile şi normele etice specifice deontologiei profesiei de asistent social.
	Aplicare • să aplice ancheta socială ca metodă de bază în evaluarea problemelor sociale; • să stabilească diagnoza problemelor sociale; • să determine prognoza socială; • să elaboreze proiecte de evaluare socială; • să utilizeze unele tehnici de comunicare cu beneficiarii serviciilor de asistență socială; • să clasifice tipurile de beneficiari în dependență de problemele cu care se confruntă şi de personalitatea acestora; • să clasifice principalele tipuri de servicii sociale şi cele de asistență socială.

	Integrare • să argumenteze necesitatea şi importanţa profesiei de asistent social; • să formuleze propuneri pentru soluţionarea problemelor beneficiarului; • să prevină potenţialele probleme cu care se poate confrunta beneficiarul; • să evalueze situaţia beneficiarului prin utilizarea unor instrumente standardizate; • să evalueze relaţia asistent social – beneficiar din perspectiva respectării principiilor asistenţei sociale; • să programeze eficient timpul.

Conţinutul modulului / disciplinei (unităţi de conţinut)

***Modulul 1*. Abilităţi şi competenţe profesionale ale asistentului social**

Etică şi deontologie profesională în asistenţa socială. Sistemul de valori şi abilităţi în asistenţa socială. Dinamica rolurilor asistentului social. Sarcinile asistentului social în cadrul serviciilor destinate copiilor în situaţii de risc, persoanelor de vârsta a treia, persoanelor dependente, familiilor paupere, şomerilor, minorilor în conflict cu legea etc. Identificarea, diagnosticarea şi evaluarea fenomenelor sociale. Managementul de caz în asistenţa socială. Etapele procesului de asistenţă socială. Munca în echipă. Limitele intervenţiei sociale.

Modulul 2. Sistemul de asistenţă socială din Republica Moldova

Organizarea sistemului naţional de asistenţă socială. Structura sistemului naţional de asistenţă socială. Rolul ONG-urilor şi al organizaţiilor internaţionale în prestarea serviciilor de asistenţă socială în Republica Moldova. Serviciile sociale: funcţii şi caracteristici definitorii. Principii de organizare şi funcţionare. Clasificarea serviciilor sociale. Standarde de calitate a serviciilor de asistenţă socială. Cadrul social-juridic privind asistenţa socială în Republica Moldova.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor, a ghidului de practică)	**5**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru practică (instructaje, seminare, traininguri etc.)	**6**
3. Realizarea portofoliului de la practică	**5**
4. Activităţi practice (să realizeze activităţile prevăzute de programul stagiului de practică, să participe la astivităţi de oferire a serviciilor sociale destinate familiilor în situaţie de risc, de evaluare a sistemului naşional de asistenţă socială etc.)	**34**
5. Pregătirea pentru atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală (participare la Conferinţa de totalizare a practicii)	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Asistenţa socială. Studii şi aplicaţii*. – Iaşi, 2005. Bulgaru M. *Asistenţa socială. Ghid de practică.* – Chişinău, 2005. *Codul deontologic al asistentului social.* − Chişinău, 2005. Cojocaru Ş. *Proiectul de intervenţie în asistenţa socială*. − Iaşi, 2006. Miley K.K. şi alţii. Practica asistenţei sociale. − Iaşi, 2006. Spânu M. *Introducere în asistenţa socială a familiei şi protecţia copilului*. – Chişinău, 1998. *Standarde profesionale în domeniul asistenţei sociale.* − Chişinău 2005.

Programme analitice
(anul II)

Semestrul III

Metodologia cercetării sociale
Metode şi tehnici în asistență socială
Servicii de sănătate publică
Bazele psihoterapiei
Consiliere în asistența socială şi terapia familiei
Particularități de dezvoltare a familiei contemporane
Asistența socială a familiei şi copilului
Gerontologie socială
Psihosociologia vârstelor

Semestrul IV

Măsurarea dezvoltării sociale
Managementul datelor
Metode de cercetare calitativă în asistență socială
Asistența socială în sistemul de probațiune
Fundamente sociojuridice ale medierii
Procesele demografice în societatea tranzitivă
Asistența socială individualizată
Asistența socială a tineretului
Asistența socială a persoanelor vârstnice
Strategii de incluziune socio-profesională
Asistența socială a persoanelor discriminate
Practica de inițiere în specialitate: Aplicarea metodologiei asistențiale

Denumirea modulului / disciplinei	Metodologia cercetării sociale / Metodologia cercetării sociale				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**III**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**6**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**180**	**În total ore de studiu individual**	**105**	**În total ore de contact direct**	**75**
Titularul modulului / disciplinei	**Oleg Bulgaru, doctor, conferențiar universitar Anastasia Oceretnîi, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**75**	**30**	**45**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să relateze principalele modalități de abordare a cunoaşterii sociologice; • să înțeleagă avantajele şi limitele specifice principalelor metode utilizate în cercetarea socială; • să însuşească conceptele şi principiile care stau la baza proiectării şi realizării unei cercetări; • să explice opțiunile metodologice corespunzătoare unor demersuri concrete de cercetare.
	Aplicare • să analizeze metodele şi instrumentele utilizate în realizarea unor cercetări concrete; • să proiecteze metodologii de cercetare adecvate şi valide; • să opereționalizeze conceptele unui domeniu de interes; • să analizeze critic perspectivele teoretico-metodologice ale cercetărilor sociologice.
	Integrare • să evalueze metodele de cercetare aplicate în domeniul social; • să sistematizeze principalele metode şi tehnici de cercetare sociologică; • să proiecteze un studiu cu tematica dezvoltării sociale.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Probleme metodologice ale cercetării sociologice

Noțiunea de metodă. Clasificarea metodelor de cercetare. Conceptele „tehnică", „procedeu", „instrument de investigare". Conceptul de metodologie. Temele principale ale metodologiei stabilite de Paul Lasarsfeld. Principii metodologice în cercetarea sociologică empirică.

Metodologia cercetării sociologice: structură şi domenii de referinţă
Concepţia teoretică privind structura metodologiei de cercetare. Elementele componente ale structurii metodologiei de cercetare sociologică. Domeniile de referinţă şi relaţiile metodologiei de cercetare sociologică.
Orientările metodologice în sociologie
Clasificarea orientărilor metodologice: metodologii „obiective" şi „interpretative". Orientări obiective. Pozitivismul sociologic al lui A.Comte. Iniţierea operaţionalismului (G.A.Lundberg). Empirismul. Analiza structurală. Analiza funcţională. Analiza sistemică. Orientări subiective ale practicii metodologice. Sociologia interpretativă a lui M.Weber. Interacţionalismul simbolic. Etnometodologia. Fenomenologia.
Schema operaţională de cercetare sociologică
Interpretarea şi operaţionalizarea noţiunilor de bază. Operaţionalizarea conceptelor. Etapele operaţionalizării. Natura manifestă şi latentă a variabilelor. Specificul conceptelor sociologice. Tipologia conceptelor.
Ipotezele în cercetarea sociologică
Definiţia ipotezei. Structura ipotezei. Dimensiunile ipotezei. Tipuri de ipoteze. Modalităţi de elaborare a ipotezelor. Validitatea ipotezelor.
Cercetarea sociologică
Definiţii ale cercetării sociologice. Tipuri de cercetări sociologice. Caracteristici ale cercetării sociologice. Etapele cercetării sociologice.
Programul de cercetare sociologică
Principiile elaborării programului de cercetare sociologică. Structura programului. Compartimentul metodologic. Compartimentul metodic.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**40**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**20**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**16**
4. Activităţi practice (elaborarea unui program de cercetare)	**14**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**8**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru)= 105	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Chelcea S. *Metodologia cercetării sociologice.* – Bucureşti, 2001. Chelcea S. *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative şi calitative*. – Bucureşti 2004. King G., Keohane R., Verba S., *Fundamentele cercetării sociale.* – Iaşi 2000. Mărginean I. *Proiectarea cercetării sociologice.* – Iaşi, 1999. Miftode V. *Introducere în metodologia investigaţiei sociologice*. – Iaşi, 1982. Vlăsceanu L., *Metodologia cercetării sociologice. Orientări şi probleme.* – Bucureşti, 1982.

Denumirea modulului / disciplinei	Metode şi tehnici în asistență socială / Metode şi tehnici în asistență socială				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**III**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să distingă conceptele: metodă, tehnică, procedeu, instrument de cercetare; • să definească principiile metodologiei asistenței sociale; • să cunoască strategii, metode asistențiale de soluționare a problemelor cu care se confruntă diverse categorii de persoane în dificultate.
	Aplicare • să clasifice metodele asistenței sociale în corespundere cu tipurile de probleme sociale şi tipurile de beneficiari; • să argumenteze diagnosticul social stabilit, evidențiind cauzele apariției problemei; • să compare rezultatele obținute cu starea anterioară şi să determine dacă a avut loc schimbarea.
	Integrare • să proiecteze un plan de acțiune prin selectarea metodelor potrivite de susținere a persoanelor în dificultate; • să evalueze şi să reevalueze situația persoanei, grupului, comunității în dificultate; • să elaboreze recomandări în vederea rezolvării problemelor sociale.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Fundamentele metodologice şi epistemologice ale asistenței sociale

Specificul metodologiei asistenței sociale. Principiile metodologiei asistenței sociale. Aspecte epistemologice ale cercetării în asistența socială. Perspectiva interdisciplinară de analiză şi intervenție. Strategii metodologice în asistența socială: modelul medical (casework); modelul intervenției sociale.

Metodologia proiectului de evaluare şi intervenție socială

Etapele proiectului de evaluare şi intervenție socială. Instrumente utilizate în procesul de evaluare şi intervenție socială.

Designul programelor sociale
Delimitarea „proiect social" – „program social". Etape de realizare a programelor sociale. Modele de realizare a programelor sociale.
Metode şi tehnici de lucru cu victimele violenței în familie
Aspecte psihosociale privind fenomenul violenței domestice. Teorii privind agresivitatea şi victimizarea. Formele violenței domestice. Consilierea, şedințele în grup. Metode de intervenție specializată. Grupul de suport.
Metode şi tehnici de lucru cu copiii în situații de risc
Categorii de copii în situații de risc. Tipuri de abuz. Servicii sociale adresate copiilor expuşi abuzului. Evaluarea şi intervenția în cazurile de maltratare a copilului. Utilizarea interviului în evaluarea situației copiilor maltratați. Modelul DESA în munca socială cu copiii expuşi abuzului. Terapia prin joc/ludoterapia. Terapia ocupațională.
Metode şi tehnici de lucru cu persoanele infectate HIV/SIDA
Direcții de acțiune în munca socială cu persoanele infectate HIV/SIDA. Servicii sociale adresate persoanelor infectate HIV/SIDA. Rolul asistentului social în intervenția socială specifică copiilor seropozitivi. Consilierea familiilor cu copii seropozitivi.
Metode şi tehnici de lucru cu persoanele cu dizabilități
Clasificarea dizabilităților (OMS). Metode şi tehnici de investigare psihopedagogică şi socială: analiza produselor activității; analiza documentelor şcolare; metoda biografică; metode sociometrice; metoda aprecierii obiective etc.
Metode şi tehnici de lucru cu persoanele vârstnice
Servicii sociale adresate persoanelor vârstnice. Consilierea individuală. Grupuri de ajutorare. Modele de tratament specifice persoanelor vârstnice: psihoterapia, reabilitarea fizică, tratamentul în comunitate.
Supervizarea în asistență socială
Funcțiile şi principiile supervizării. Tipuri de supervizare. Supervizarea de grup. Supervizarea centrată pe problemă. Supervizarea apreciativă.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**14**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminare	**12**
3. Realizarea de teme, referate, „proiecte sociale", „programe sociale" etc.	**8**
4. Activități practice (elaborarea şi aplicarea unui interviu de evaluare a unui copil maltratat, evaluarea serviciilor destinate persoanelor vârstnice singuratice etc.)	**12**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**7**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Asistența socială. Studii şi aplicații*. – Iaşi, 2005. Bulgaru M. *Asistența socială: fundamente teoretice şi practice.* −Chişinău, 2009. Cojocaru Ş. *Metode aperciative în asistența socială.* – Iaşi, 2005. Coulshed V. *Practica asistenței sociale*. – Bucureşti, 1993. Hepworth H., Larsen J. *Direct Social Work Practice. Theory and Skills*. – California, 1986. Miftode V. Teorie şi metodă în asistența socială. – Iaşi, 1994. Miley K.K. şi alții. Practica asistenței sociale. − Iaşi, 2006.

Denumirea modulului / disciplinei	Servicii sociale / Servicii de sănătate publică				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**III**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Tatiana Ghidirimschi, lector** **Svetlana Melnic, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească noțiunile şi conceptele specifice serviciilor de sănătate publică; • să identifice problemele medico-sociale ale umanității; • să relateze despre cultura sanitară şi comportamentul sanogenetic;
	Aplicare • să clasifice serviciile de sănătate publică; • să stabilească grupele de risc şi factorii cauzali ai patologiilor; • să argumenteze prejudiciul adus societății de problemele medico-sociale majore şi necesitatea promovării programelor şi măsurilor comunitare în domeniul sănătății.
	Integrare • să elaboreze programe de acțiuni cultural-sanitare adresate grupurilor de risc; • să propună modalități de optimizare a reinserției sociale a persoanelor cu probleme de sănătate; • să promoveze prin metode educaționale un mod sănătos de viață.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Traumatismul ca problemă medico–socială

Premisele plasării traumatismului printre problemele medico-sociale. Tehnici de securitate a muncii în cadrul profilaxiei traumatismului profesional.

Maladiile organelor digestive

Aptitudini şi comportament sanogenetic în cadrul profilaxiei bolilor digestive. Recunoaşterea caracterului invalidant al patologiilor digestive, incapacității temporare de muncă la diferite vârste de populație.

Bolile respiratorii şi implicaţiile medico-sociale
Aplicarea măsurilor modului sănătos de viaţă în cadrul profilaxiei maladiilor respiratorii. Rolul asistentului social în micşorarea prejudiciurilor provocate de bolile respiratorii.
Tulburări mentale şi de comportament
Estimarea prejudiciurilor aduse individului şi societăţii de către deficienţele mentale. Asigurarea dezvoltării optimale, utilizarea abilitaţilor minimale, realizarea scopurilor, accesibilitatea serviciilor şi reintegrarea pacienţilor în familiei şi în societate.
Impactul medico-social al alcoolismului
Aplicarea unui comportament sanogen şi măsuri educativ-sanitare în scopul profilaxiei alcoolismului la diferite pături ale populaţiei, grupe de vârsta şi sex. Rolul asistentului social în optimizarea modului sănătos de viaţa, micşorarea prejudiciurilor aduse societăţii de către persoanele dependente de alcool.
Narcomania – problemă medico-socială
Interpretarea metodelor educaţiei pentru sănătate în scopul profilaxiei narcomaniei şi toxicomaniei. Soluţionarea problemelor economice, lichidarea căilor de pătrundere în ţară a drogurilor – factori de reducere a accesului tinerilor la aceste substanţe.
Tuberculoza – problemă medico-socială
Prejudiciurile aduse de tuberculoză individului, familiei şi societăţii. Aplicarea strategiilor adecvate pentru combaterea tuberculozei în societate.
SIDA - problemă majoră a societăţii
Estimarea şi stabilirea unor strategii adecvate în lupta cu SIDA. Implementarea în practică a metodelor educaţiei pentru sănătate şi a normelor modului sănătos de viaţă.
Dereglările senzoriale
Optimizarea reîncadrării profesionale, sociale, reinserţia în ansamblul condiţiilor de mediu. Impactul medico-social al dereglărilor senzoriale şi soluţionarea urmărilor negative.
Planificarea familială
Problemele planificării familiale din perspectiva abordării multidisciplinare. Implementarea în practică a măsurilor prevăzute de Programul Naţional de Planificare Familială şi de Protecţie a Sănătăţii Reproducerii.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**15**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**12**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**6**
4. Activităţi practice (organizarea unor acţiuni sanitare adresate grupurilor de risc dintr-o comunitate concretă)	**12**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**8**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Armon P. *Managementul sanitar, noţiuni fundamentale de sănătate publică*. – Coresi, 2004. *Legea ocrotirii sănătăţii* // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.5. Popusoi E., Tintiuc D., Eţco C., Spinei L. *Sănătate publică şi management*. – Chişinău, 2002. *Promovarea sănătăţii şi educaţie pentru sănătate*. – Bucureşti, 2006. Vladescu C. *Managementul serviciilor de sănătate*. – Bucureşti, 2000.

Denumirea modulului / disciplinei	Bazele psihoterapiei / Bazele psihoterapiei				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**III**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F –facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**45**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Inga Rusu, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească noțiunile-cheie şi conceptele de bază ale terapiilor; • să identifice teoriile funcționale ale terapiilor; • să delimiteze rolul terapeutului în diverse orientări psihoterapeutice; • să descrie factorii care influențează funcționarea optimă a comportamentului persoanei.
	Aplicare • să analizeze şi să generalizeze fenomenele psihologice şi procesele cognitive sub diverse aspecte; • să clasifice conceptele terapeutice din perspectiva teoriilor funcționale; • să compare diferite tipuri de analiză a personalității; • să stabilească criteriile comune şi aspectele specifice orientărilor terapeutice.
	Integrare • să promoveze tehnici de ameliorare şi profilaxie în viața socială; • să aplice secvențe din mesajul terapeutic în cadrul consilierii; • să recepteze mesajul latent şi să reacționeze autentic la comunicarea beneficiarului.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Probleme generale de psihoterapie

Psihoterapia – repere istorice. Definiții şi accepțiuni ale psihoterapiei. Factori comuni în psihoterapie. Psihoterapie şi consiliere psihologică. Relația psihoterapeut − pacient.

Arborele psihoterapiilor

Criterii de clasificare a psihoterapiilor. Principalele forme de psihoterapie şi derivatele acestora.

Psihoterapii de orientare dinamică
Principiile de bază ale terapiilor dinamice. Bazele teoretice ale psihanalizei. Tehnicile psihanalizei. Terapia dinamică post-freudiană.
Psihoterapie comportamentală
Premise teoretice. Tehnica stingerii comportamentelor neadecvate. Tehnica desensibilizării sistematice. Tehnica asertivă.
Psihoterapie cognitiv-comportamentală
Principiile şi obiectivele terapiei cognitiv-comportamentale. Interviul specific psihoterapiei cognitiv-comportamentale. Tehnici specifice psihoterapiei cognitiv-comportamentale. Relaxarea.
Psihoterapie raţional-emotivă
Premise teoretice şi principii ale terapiei raţional-emotive. Tehnici specifice psihoterapiei raţional-emotive. Cerinţe pentru creşterea eficienţei psihoterapiei raţional-emotive.
Psihoterapia centrată pe persoană
Premise teoretice în psihoterapia centrată pe persoană. Relaţia terapeutică specifică. Etapele procesului terapeutic. Tehnicile terapiei non-directive.
Gestalt-Terapia
Gestalt-Terapia în perioada actuală. Abordarea personalităţii în terapia gestaltistă. Principiile practice ale terapiei gestaltiste. Stiluri, modalităţi şi tehnici de lucru.
Tehnica NLP
Programarea neurolingvistică sub aspect teoretic. Tehnici practice.
Analiza tranzacţională
Analiza tranzacţională – o posibilă paradigmă asupra personalităţii. Modelul terapeutic. Metode şi tehnici terapeutice.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**5**
4. Activităţi practice (organizarea şedinţelor de meditaţie cu aplicarea tehnicilor psihoterapeutice)	**9**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 45	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Dafinoiu I. *Elemente de psihoterapie integrativă.* – Iaşi, 2000. Dorofte T. *Orientări şi tendinţe noi în psihoterapie.* – Bucureşti, 1985. Enăchescu C. *Tratat de psihanaliză şi psihoterapie.* – Iaşi, 2005. Ionescu G. *Psihoterapie*. – Bucureşti, 1990. Holdevici I. *Psihoterapia – un tratament fără medicamente.* – Bucureşti, 1993. Holdevici I. *Elemente de psihoterapie.* –Bucureşti, 1995. Huber W. *Psihoterapiile. Terapia potrivită fiecărui pacient.* – Bucureşti, 1997. Берн А. *Транзакционный анализ и психотерапия.* – Москва, 1993. Рожнов М. *Руководство по психотерапии.* – Москва, 1990.

Denumirea modulului / disciplinei	Bazele psihoterapiei / Consiliere în asistența socială şi terapia familiei				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**III**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**45**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Aliona Onofrei, doctor, conferențiar universitar Liliana Salcuțan, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistența Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistența Socială**	**45**	**15**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească conceptul de consiliere din perspectiva asistenței sociale; • să identifice diferențele între consiliere şi psihoterapie; • să cunoască fazele şi etapele procesului de consiliere; • să reproducă teoriile consilierii; • să distingă metodele şi tehnicile de consiliere şi terapie a familiei.
	Aplicare • să clasifice tipurile de consiliere; • să identifice rolul consilierii în asistența socială; • să analizeze deosebirile în consilierea beneficiarilor cu probleme specifice; • să practice tehnicile de consiliere (ascultarea activă, parafrazarea, sumarizarea, interpretarea etc.)
	Integrare • să evalueze eficacitatea şi impactul consilierii asupra bunăstării individului; • să stabilească limitele consilierii în asistența socială; • să elaboreze portofoliul sesiunii de consiliere.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Fundamente metodologice şi epistemologice ale consilierii în asistență socială

Definirea conceptelor de consiliere**,** psihoterapie şi interacțiunea acestora cu domeniul de asistență socială. Problemele sociale abordate în procesul de consiliere: niveluri şi forme. Caracteristicile consilierii în asistența socială**.**

Teorii centrate pe problematica consilierii

Semnificația aspectelor teoretice în procesul de consiliere. Raportul psihoterapie-consiliere. Abordarea behavioristă în consiliere. Abordarea psihoanalitică. Abordarea centrată pe

beneficiar. Abordarea comparativ-comportamentală. Abordările cognitive şi cognitiv-afective.

Tehnicile consilierii

Evaluarea situației beneficiarului în baza comunicării cu acesta. Terapia realității. Concretizarea mesajului. Parafrazarea. Rezumarea mesajului primit. Tehnica răspunsurilor empatice. Ascultarea activă.

Consilierea în situații de criză

Delimitări conceptuale ale crizei: elementele şi formele ei. Spirala schimbării evolutive a persoanei. Reacțiile persoanei față de evenimentul crizei**.** Fazele procesului de schimbare.

Consilierea de grup: forme şi metode

Obiectivele consilierii de grup. Etapele consilierii de grup. Aspecte etice şi profesionale ale consilierii de grup. Formarea grupului de consiliere. Stadiile procesului de grup. Rolurile sociale ale membrilor de grup.

Consilierea de cuplu

Semnificația şi complexitatea problemelor de cuplu. Cadrul conceptual pentru consilierea cu ambii parteneri. Consilierea premaritală. Tehnicile aplicate în consilierea cuplu.

Caracteristicile consilierii familiale

Problemele familiale. Probleme de relaționare părinte – copil. Consilierea copiilor şi adulților: pregătirea actorilor pentru consiliere. Rolul tehnicilor de disciplinare în rezolvarea conflictelor parentale.

Consilierea vocațională şi educațională

Consilierea vocațională. Consilierea educațională. Consilierea şcolară.

Dificultăți ale procesului de consiliere

Dificultăți morale. Probleme de relaționare şi conflictele de interes. Motivații ale consilierului. Evaluarea procesului de consiliere.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**12**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**6**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**6**
4. Activități practice (elaborarea portofoliului sesiunii de consiliere)	**10**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 45	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Comănici A. şi alții. *Metode pentru cunoaşterea personalității // Revista de psihologie, tomul 39, nr. 1*. – Bucureşti, 1993. Hâvâreanu C. *Cunoaşterea psihologică a persoanei*. – Iaşi, 2000. Minulescu M. *Chestionarele de personalitate în evaluarea psihologică*. – Bucureşti, 1994. Minulescu M. *Teorie şi practică în psihodiagnoză*. – Bucureşti, 2003. Mitrofan N. *Testarea psihologică a copilului mic*. – Bucureşti, 1997. Mitrofan N. *Psihometria şi direcțiile ei de dezoltare la început de mileniu* // *Psihologia la răspântia mileniilor* (coord. M. Zlate). – Iaşi, 2001. Mitrofan I. *Psihologia, psihoterapia şi consilierea copilului: abordare experiențială*.. – Bucureşti, 2001.

Denumirea modulului / disciplinei	Sociologia familiei / Particularități de dezvoltare a familiei contemporane				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**III**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**100**	**În total ore de studiu individual**	**40**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar**				

Facultatea	**Sociologe şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să înțeleagă statutul familiei ca instituție socială şi grup social; • să cunoască funcțiile şi tipurile de familie, schimbările produse în sistemul familial contemporan; • să înțeleagă dialectica relațiilor intergeneraționale în familie; • să cunoască cauzele şi consecințele disfuncționalității familiei asupra partenerilor, copiilor şi persoanelor vârstnice; • să cunoască principalele măsuri de protecție socială, adresate familiei, copiilor şi persoanelor vârstnice în dificultate în Republica Moldova.
	Aplicare • să identifice specificul abordării familiei în asistența socială; • să analizeze paradigmele teoretico-metodologice ale studierii familiei; • să aplice principalele metode cantitative (ancheta socială) şi calitative (interviul, studiul de caz etc.) la cercetarea vieții de familie; • să analizeze impactul riscurilor sociale asupra funcționalității familiei; • să efectueze o analiză comparativă a legislației Republicii Moldova şi a celei din țările UE în domeniul familiei.
	Integrare • să argumenteze importanța abordării interdisciplinare a familiei; • să evalueze situația familiei în Republica Moldova; • să evalueze impactul stilurilor alternative de conviețuire asupra instituției familiei; • să stabilească eficiența politicilor sociale în domeniul familiei din Republica Moldova. • să propună măsuri de consolidare a instituției familiei.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Familia: obiect de studiu multidisciplinar

Definirea familiei: abordare sociologică, juridică şi asistențială. Familia ca instituție socială şi grup social. Funcțiile familiei. Tipologia familiei. Modele familiale tradiționale şi moderne. Familia ca rețea de relații interpersonale. Relațiile de rudenie: parentalitate şi descendență. Tipuri de descendență.

Constituirea familiei

Istoricul formelor de organizare a familiei: poligamia şi monogamia. Căsătoria – fenomen social şi juridic ce stă la baza constituirii familiei. Motivații şi condiționări privind căsătoria. Alegerea partenerului – determinații sociodemografice şi mecanisme psihosociale. Consecințe ale proliferării alternativelor non-maritale. Reglementări juridice privind căsătoria (Codul familiei al Republicii Moldova). Etapele ciclului de viață familială.

Familia în societatea contemporană

Interacțiunea reciprocă dintre familie şi societate: condiționări directe şi indirecte, contradicții. Tendințe în evoluția comportamentelor şi modelelor familiale. Controlul social prin familie. Raportul părinți-copii: continuitate şi discontinuitate/divergență valorică. Sistemul parental în societatea contemporană. Copii adulți, părinți în vârstă: responsabilități intergeneraționale.

Dinamica rolurilor în familie

Rolurile şi aşteptările de rol în grupul familial. Teorii despre structura şi dinamica rolurilor în familie. Stereotipuri sociale privind diferențele dintre bărbat şi femeie. Complementaritate şi conflict de rol. Distribuția sarcinilor în familie. Profesia şi viața casnică. Organizarea bugetului familial. Puterea şi luarea de decizii în familie. Planificarea familială şi costul copilului. Satisfacția în viața de familie. Factori ai reuşitei şi nereuşitei vieții de familie. Sindromul incapacității de conviețuire.

Dificultăți şi crize familiale: cauze şi consecințe

Vârsta şi maturitatea părinților – un indicator al riscului unor dificultăți (separare, divorț, abandon, violență etc.). Procrearea ca sursă a crizei în familie. Persoanele vârstnice şi cu deficiențe în dezvoltare − factori generatori de crize. Consecințele violenței domestice asupra sistemului familial. Impactul sărăciei şi şomajului asupra sistemului familial. Dificultăți familiale generate de conduitele delincvente ale minorilor. Consecințele consumului de alcool asupra vieții de familie. Servicii de sprijinire a familiei. Protecția socială a familiei şi copilului în Republica Moldova.

Familia şi persoanele de vârsta a treia

Conceptul de „vârstă a treia". Rolul şi statutul persoanei vârstnice în familie. Relații intergeneraționale. Problemele vârstnicilor la etapa actuală. Căi şi mijloace de ajutorare a vârstnicilor. Instituții şi servicii pentru asistența specializată a vârstnicilor în Republica Moldova. Rolul asistentului social în asigurarea integrării familiale şi sociale a persoanelor de vârsta a treia.

Orientări teoretice în studierea familiei

Paradigma structural – funcționalistă şi sistemică. Teoria conflictualistă. Abordări feministe asupra familiei. Teoria interacționalismului simbolic. Paradigma de inspirație economică – analiza costurilor şi beneficiilor.

Metodologia cercetării vieții de familie

Metode cantitative de studiere a vieții de familie: ancheta sociologică şi ancheta socială.
Metode calitative de cercetare a vieții de familie: interviul, studiul de caz, metoda biografică, focus-grupul, istoricul social, genograma, ecomapa.

Fundamente teoretice ale asistenței şi terapiei familiale

Abordări centrate pe prezentul familial (sincronice):
Modelul comunicațional-sistemic
Terapia structurală familială

Terapia familială behaveoristă (comportamentalistă) şi psihoeducaţională Abordări centrate pe trecutul familial (diacronice): Modelul relaţiilor obiectuale Terapia familială multigeneraţională

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor, legislaţiei) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**7**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**3**
4. Activităţi practice (elaborarea şi realizarea unui interviu, studiu de caz, unei anchete sociale şi altor metode în scopul cercetării vieţii de familie a unui cuplu concret etc.)	**10**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 40	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*_Asistenţa socială în contextul transformărilor din Republica Moldova_. − Chişinău, 2008. *Bulgaru M. _Asistenţa socială. Fundamente teoretice şi practice_. − Chişinău, 2009. *Buzducea D. _Aspecte contemporane în asistenţa socială_. − Iaşi: Polirom, 2005. Ciuperca C. _Cuplul modern între emancipare şi disoluţie_. −Alexandria, Tipolex, 2005. *Iluţ P. _Abordarea calitativă a socioumanului_. − Iaşi: Polirom, 1997. Iluţ P. _Sociopsihologia şi antropologia familiei_. − Iaşi: Polirom, 2005 Iluţ P. _Familia - cunoaştere şi asistenţă_. − Cluj-Napoca, 1995. Mihăilescu I. _Familia în societăţile europene_. − Bucureşti, 1999. Parkinson L. _Separarea, divorţul şi familia._ − Bucureşti, 1993. Spânu M. _Introducere în asistenţă socială a familiei şi protecţia copilului_. − Chişinău, 1998. *Stănciulescu E.. _Sociologia educaţiei familiale_. − Iaşi, 2002. Vol. 1. Voinea M.. _Sociologia familiei_. −Bucureşti, 1993 . *Zamfir C., Stoica L. _O nouă provocare: Dezvoltarea socială._ − Iaşi: Polirom, ,2006. *Zamfir C. _O analiză critică a tranziţie_i. − Iaşi: Polirom, 2004. *_Психология семьи_. − Самара, 2002. *_Семья на пороге третьего тысячелети_я. − Москва,1995.

Denumirea modulului / disciplinei	Sociologia familiei / Asistența socială a familiei şi copilului				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**III**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**80**	**În total ore de studiu individual**	**35**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Valentina Movila, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**45**	**30**	**15**		

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească aparatul categorial al asistenței sociale a familiei şi copilului; • să identifice categoriile de beneficiari ai asistenței sociale a familiei şi copilului; • să distingă principalele prestații sociale acordate copilului şi familiei cu copii; • să cunoască obiectivele şi principiile fundamentale ale serviciilor de sprijin familial şi de reintegrare familială.
	Aplicare • să estimeze riscurile sociale la care pot fi expuse familiile cu copii; • să stabilească legături dintre cadrul juridic național şi cel internațional cu privire la asistența socială a familiei şi copilului. • să determine rolul şi funcțiile asistentului social în lucrul cu familia şi copilul;
	Integrare • să dezvolte programe de sprijin pentru familiile şi copiii aflați în dificultate; • să elaboreze un plan de reintegrare a copilului în familie; • să propună recomandări în vederea perfecționării cadrului juridic privind asistența socială a familiei şi copilului.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Conținuturi ale asistenței sociale a familiei şi copilului

Specificul asistenței sociale a familiei şi copilului în dificultate. Asistența socială a familiei şi copilului în cadrul sistemului de securitate socială. Familii socialmente vulnerabile: definiri şi tipuri. Cadrul legal privind protecția familiei şi copilului. Experiența țărilor dezvoltate în domeniul

asistenței sociale a familiei.

Prestații sociale acordate copilului şi familiei cu copii

Noțiunea şi clasificarea prestațiilor sociale acordate copilului şi familiei cu copii. Sistemul prestațiilor sociale din Republica Moldova.

Servicii sociale adresate familiei şi copilului

Definirea serviciilor sociale. Tipologia serviciilor de asistență sociale adresate familiei şi copilului. Rolul ONG-urilor în promovarea serviciilor sociale adresate familiei şi copilului.

Servicii de sprijin familial

Principiile Serviciului de sprijin familial. Formele sprijinului familial (informal, moral, material/financiar). Criteriile de selecție a familiilor – beneficiari ai Serviciului de sprijin familial. Planul de îngrijire a familiei în situație de risc.

Servicii de reintegrare a copilului în familia naturală

Principiile Serviciului de reintegrare. Criteriile de selecție a beneficiarilor Serviciului de reintegrare. Planificarea procesului de reintegrare a copilului în familie.

Servicii de terapie familială

Servicii de asistența familială premaritală, conjugală, în situație de divorț şi post–divorț. Servicii de terapie familială şi consiliere maritală. Modelul prevenției, modelul crizei şi modelul recuperării.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**2**
4. Activități practice (evaluarea serviciilor de reintegrare a copilului în familia naturală din Republica Moldova, elaborarea planului de reintegrare a copilului în familie)	**6**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6.. Elaborarea portofoliului care va conține: actele normative, sistemul de indemnizații existent, lista categoriilor de beneficiari, instrumente de evaluare (evaluare inițială şi complexă), model: plan individual de îngrijire.	**3**
7.. Consultații	**4**
8.. Examinare finală	**3**
TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 35	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova.* – Chişinău, 2008. Bulgaru M. (coord.) *Aspecte teoretice şi practice ale asistenței sociale.* – Chişinău, 2003. Bulgaru M. *Asistența socială: fundamente teoretice şi practice.* – Chişinău, 2009. *Copiii în situație de risc: Crearea serviciilor sociale comunitare.* – Chişinău, 2004. Iluț P. *Familia între cunoaştere şi asistență.* – Bucureşti, 1987. Moroşanu C., Achiței C. *Protecția copilului şi practicianul social*. – Iaşi, 1998. *Servicii sociale pentru copil şi familie: Ghid de bune practici.* – Chişinău, 2006. Spînu M. *Introducere în asistența socială a familiei şi protecția copilului*. –Chişinău, 1998. *Standarde profesionale în domeniul asistenței sociale.* − Chişinău, 2005

Denumirea modulului / disciplinei	Sociologia familiei / Gerontologie socială				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**III**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**80**	**În total ore de studiu individual**	**35**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Liliana Salcuțan, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistența Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistența Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistența socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească conceptele de bătrânețe, gerontologie, îmbătrânire; • să caracterizeze teoriile sociale ale bătrâneții; • să identifice problemele şi necesitățile vârstnicilor; • să cunoască legislația cu privire la protecția persoanelor în etate din Republica Moldova.
	Aplicare • să utilizeze metodele şi tehnicile asistențiale de lucru cu vârstnicii; • să estimeze rolul ascultării active în procesul de comunicare cu vârstnicii; • să clasifice serviciile sociale în dependență de necesitățile beneficiarilor vârstnici.
	Integrare • să stabilească legături corelaționale dintre gerontologie şi alte ştiințe sociale; • să argumenteze rolul asistentului social în identificarea problemelor cu care se confruntă persoana vârstnică; • să argumenteze tipul de servicii sociale necesare unui beneficiar în etate; • să proiecteze un plan de intervenție pentru un beneficiar vârstnic.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Obiectul de studiu al gerontologiei sociale

Gerontologia socială – ştiință despre îmbătrânire. Locul şi rolul gerontologiei sociale în sistemul ştiințelor sociale. Evoluția dezvoltării gerontologiei sociale. Teoriile sociale ale bătrâneții. Vârsta biologică, cronologică, fiziologică, psihologică şi socială. Cadrul legal privind protecția persoanelor în etate.

Fenomenul singurătății persoanelor în etate

Fenomenul singurătății persoanelor în vârstă: delimitări conceptuale. Aspectele economice, medicale şi sociale ale singurătății persoanelor în etate. Îngrijirea la domiciliu a persoanelor în etate de către copii şi rude. Atitudinea societății față de persoanele vârstnice. Implicarea asistentului social în rezolvarea şi negocierea conflictului intergenerațional. Probleme sociale şi economice ale singurătății vârstnicilor.

Problemele cu care se confruntă vârstnicii

Sănătatea – valoare supremă pentru persoanele vârstnice. Modificările fizice şi psihice ale bătrâneții. Alimentația persoanei vârstnice şi calitatea vieții acesteia. Adaptarea față de perioada de pensionare.

Servicii specializate prestate persoanelor în etate

Servicii în centre de zi**,** centre de plasament temporar şi de lungă durată. Metodologia lucrului cu beneficiarii centrelor. Criterii de plasare a beneficiarilor. Respectarea drepturilor şi condițiilor în instituție. Deservirea vârstnicilor de către echipa multidisciplinară.

Metodologia lucrului cu persoanele în etate

Rolul comunicării în lucrul cu persoanele în etate: discuția şi asultarea activă. Dezvoltarea capacităților ascultării active. Utilizarea încurajării şi îndemnării, concretizării, parafrazării şi rezumării mesajului. Procedee de mărire a gradului de concretizare a exprimărilor din cadrul interviului. Aplicarea metodelor de consiliere în lucrul cu vârstnicii. Tehnica răspunsurilor empatice: condițiile primordiale în oferirea ajutorului efectiv. Metode şi tehnici de lucru în asistența vârstnicilor: ancheta socială, interviul, studiu de caz, metoda studierii documentelor, ascultarea activă – metodă importantă în munca socială.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**12**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**3**
4. Activități practice (evaluarea serviciilor specializate adresate persoanelor în vîrstă, realizarea unui studiu de caz cu referire la situația unei persoane în vârstă etc.)	**6**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 35	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bocancea C., Neamțu G. *Elemente de asistență socială*. – Iaşi, 1999. Bogdanciuc L. *Tinerețe la bătrânețe: secrete ale longevității active*. – Chişinău, 1988. Cernescu T. *Sociologia vârstei a treia*. – Craiova, 2004. Duda R. *Gerontologie medico-socială*. – Iaşi, 1983. Fontaine R. *Psihologia îmbătrânirii*. – Iaşi, 2008. Gărleanu-Şoitu D. *Vărsta a treia*. – Iaşi, 2006. Harta socială europeană, *Dreptul persoanelor vârstnice la protecția socială.* – Strassbourg, 1996. Ianoşi I. *Sociologia vârstelor*. – Iaşi, 1992. Mândrilă C. *Procesul de îmbătrânire din perspectiva asistenței sociale*. – Iaşi, 2008. Şchiopu V., Verza E. *Psihologia vârstelor*. – Bucureşti, 1995. Холостова Е. *Социальная геронтология.* – Москва, 2005.

Denumirea modulului/disciplinei	Psihosociologia vârstelor / Psihosociologia vârstelor				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**III**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**M**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul disciplinei	**Cristina Coroban, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească noțiunile de generație, vârstă de criză, vârstele de regresie din perspectivă psihosocială; • să caracterizeze factorii schimbării şi dezvoltării personalității din perspectivă psihosocială.
	Aplicare • să analizeze şi să clasifice perspectivele psihologice şi sociologice ale personalității; • să aplice cunoştințele teoretice în cercetarea problemelor sociale ale adolescenților; • să compare specificul evoluției crizelor de vârstă la adulți din societatea moldovenească cu cele din alte societăți.
	Integrare • să evalueze şi să estimeze principiile de evoluție a personalității umane; • să formuleze raționamente şi prognoze sociale; • să antreneze abilitățile de analiză şi înțelegere a specificului vârstelor în activitatea de asistent social.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Obiectul de studiu al psihosociologiei vârstelor

Vârsta ca variabilă demografică, atribut social şi status social. Clasificarea vârstelor. Semnificația culturală a cursului vieții. Problematica sociologiei vârstelor, raporturile ei cu alte domenii de cunoaştere.

Generația ca dimensiune temporală şi socioculturală a vârstelor

Delimitări conceptuale privind generația şi vârsta. Prejudecăți şi stereotipuri cu privire la vârste. Ciclurile de viața. Raporturile între generații. Vârsta ca subcultură: norme, valori, tendințe de devianță. Teorii sistemice asupra generației.

Interpretări teoretice în domeniul sociologiei vârstelor

Paradigme teoretice în domeniul sociologiei vârstelor. Teorii ale dezvoltării: teoria învățării

sociale, teoria procesării informației, teoria dezvoltării psihosociale, behaviorismul. Teoria cognitiv-constructivă a dezvoltării. Procesul de socializare la diferitele etape ale vieții.

Dezvoltarea personalității: perspective psihosociale

Unicitatea personalității umane. Explicația genetică a personalității. Personalitatea şi vocația. Constituția fizică şi temperamentală la Kretshmer. Prezența societății în formarea personalității, după S.Freud. Rolul şi statusul social.

Dificultățile individuale şi problemele sociale ale adolescentului

Dezvoltarea psihosocială a adolescenților. Stadialitatea psihodinamică şi adaptarea educației. Factori de risc în adolescență**.** Teorii sociologice şi antropologice cu privire la adolescență. "Criza" dezvoltării şi particularitățile "patologice" ale comportamentului adolescentin.

Fenomenul delincvenței juvenile: cauze şi forme

Socializare şi devianță socială. Orientări teoretice în domeniul delincvenței juvenile. Metode şi tehnici de cercetare a delincvenței. Agresivitate şi violență şcolară. Experiența şcolii în prevenirea şi combaterea fenomenelor de violență şi delincvența.

Integrarea profesională şi socială a tinerilor

Educație, integrare socială şi profesională. Integrarea socioprofesională a tinerilor ce părăsesc instituțiile rezidențiale. Dificultăți de integrare socială şi profesională la vârsta tinereții.

Tinerii şi apartenența la grupuri sociale

Constituirea psihologică a grupului. Relațiile intergrupuri. Autocategorizare socială şi identitate socială. Aprofundarea relațiilor şi proceselor existente în grup.

Particularitățile vârstei de maturitate

Abordări teoretice ale etapizării vârstei adulte. Caracteristici psihofiziologice, psihologice şi sociale. Particularitățile gândirii şi inteligenței adultului. Identitatea profesională, familială şi socioculturală a adultului. Probleme sociale specifice adulților.

Elemente de gerontologie socială

Particularitățile psihofiziologice ale persoanelor în vârstă. Schimbări şi evenimente care marchează perioada îmbătrânirii. Pensionarea. Separarea de copii. Decesul partenerului de viața ca sursă de izolare şi singurătate. Adaptarea bătrînilor la schimbările produse de vârstă.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**20**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**15**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**5**
4. Activități practice (analiza stereotipurilor la diferite vârste etc.)	**10**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bonchiş E. *Psihologia vârstelor*. – Oradea, 2005. Golu M. *Dinamica personalității*. – Bucureşti, 1993. Cosmovici A., Iacob, L. *Psihologie şcolară*. – Iaşi, 1998. Ianoşi I. *Vârstele omului*. – Bucureşti, 1998. Munteanu A. *Psihologia vârstelor adulte şi a senectuții*. – Timişoara, 2004. Neamtu C. *Devianta scolară*. – Iaşi, 2003. Radulescu S., Banciu D. *Introducere în sociologia delincvenței juvenile*. – Bucureşti, 1990. Radulescu, S. *Sociologia vârstelor*. – Bucureşti, 1994.

Denumirea modulului / disciplinei	Metode cantitative de investigație socială / Măsurarea dezvoltării sociale				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul disciplinei	**Oleg Bulgaru, doctor, conferențiar universitar Anastasia Oceretnîi, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să cunoască specificul măsurării şi al elementelor componente ale măsurării; • să înțeleagă semnificația conceptului de „cercetare selectivă”; • să cunoască principalele tipuri de eşantionare; • să cunoască tipurile de erori; • să cunoască principalele metode de cercetare a dezvoltării sociale.
	Aplicare • să analizeze specificul fiecărui tip de scală utilizată în cercetarea sociologică; • să aplice diverse modalități de scalare într-o cercetare concretă; • să proiecteze un eşantion; • să determine reprezentativitatea unui eşantion; • să elaboreze instrumente de investigare a dezvoltării sociale.
	Integrare • să evalueze tipurile de scalare în realizarea unui instrument de investigare concret; • să evalueze modelele de eşantionare în baza unor studii realizate în Republica Moldova; • să evalueze metodele de cercetare aplicate în studiul dezvoltării sociale.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Măsurarea în ştiințele sociale

Definiția măsurării. Elementele componente ale măsurării sociale. Nivelurile de măsurare. Modele dimensionale de măsurare. Problema validității şi fidelității măsurării sociale.

Tehnica scalelor

Tehnica scalelor: etapele şi sarcinile. Scala – instrument de măsurare. Operațiile principale ale scalării. Construirea scalelor. Tipologia scalelor.

Eşantionarea
Cercetarea selectivă versus cercetarea exhaustivă. Reprezentativitatea eşantionului. Talia eşantionului. Calcularea erorilor reprezentativității. Tipuri şi procedee de eşantionare. Eşantioane aleatoare. Eşantioane nealeatoare. Aspecte practice ale eşantionării.

Ancheta sociologică şi sondajul de opinie
Definirea anchetei sociologice. Utilizarea sondajelor. Tipuri şi forme ale anchetei sociologice. Tehnici de anchetă. Etapele anchetei sociologice.

Chestionarul sociologic
Definirea chestionarului sociologic. Clasificarea chestionarelor. Tehnici de structurare a chestionarelor. Lungimea şi design-ul chestionarelor.

Interviul sociologic
Definirea interviului sociologic. Criteriile de clasificare a interviului sociologic. Avantajele şi dezavantajele utilizării interviului în studiul dezvoltării sociale. Aplicarea tehnicii interviului.

Metoda focus grup
Specificul interviului de grup. Tipuri de focus-grup; strategii de moderare. Construcția ghidului de moderare. Organizarea unei şedințe de focus-grup. Prelucrarea şi analiza datelor.

Observația sociologică
Definirea observației sociologice. Tipurile observației sociologice. Reguli de observare. Grilă de observație sociologică.

Analiza de conținut
Definiții ale analizei de conținut. Tipurile analizei de conținut. Etapele analizei de conținut. Procedeele tehnicii analizei de conținut. Validitatea şi fidelitatea analizei de conținut.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**15**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate etc.	**10**
4. Activități practice (construcția unui eşantion reprezentativ la nivel național, elaborarea instrumentelor de investigare: chestionar, ghid de interviu etc.)	**14**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru)= 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Chelcea S., Mărginean I., Cauc I. *Cercetarea sociologică. Metode şi tehnici.* –Deva, 1998. Chelcea S. *Metodologia cercetării sociologice.* – Bucureşti, 2001. Culic I. *Metode avansate în cercetarea socială.* – Iaşi, 2004. King G., Keohane R., Verba S., *Fundamentele cercetării sociale*. – Iaşi, 2000. Mărginean I. *Măsurarea în sociologie.* – Bucureşti, 1982. Rotariu T. *Curs de metode şi tehnici de cercetare sociologică.* – Cluj-Napoca, 1994. Rotariu T., Iluț P. *Ancheta sociologică şi sondajul de opinie.* – Iaşi, 1997. Rotariu T. şi alții. *Metode statistice aplicate în ştiințele sociale.* – Iaşi, 1999.

Denumirea modulului / disciplinei	Metode cantitative de investigaţie socială / Managementul datelor				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**2**
Regimul obligativităţii disciplinei: O – obligatorie, A – opţională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învăţământ	**60**	**În total ore de studiu individual**	**30**	**În total ore de contact direct**	**30**
Titularul modulului / disciplinei	**Oleg Bulgaru, doctor, conferenţiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistenţă Socială**	**Numărul de ore din planul de învăţământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenţă Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistenţă Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenţă Socială**	**30**	**-**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activităţi de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competenţe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înţelegere** • să definească noţiunile statistice utilizate în descrierea fenomenelor sociale; • să distingă etapele de aplicare a metodelor statistice; • să însuşească modalităţile de utilizare a metodelor statistice.
	Aplicare • să clasifice datele după posibilităţile de prelucrare statistică; • să determine instrumentele (programele) de prelucrare statistică a datelor în funcţie de scop; • să utilizeze diferite tipuri de aplicaţii informatice în vederea introducerii; corectării, prelucrării şi analizei statistice a datelor.
	Integrare • să realizeze prelucrarea şi analiză statistică a datelor din diferite domenii ale vieţii sociale; • să anticipeze posibilitatea utilizării aplicaţiilor statistice în cercetarea fenomenelor sociale; • să extindă aplicaţiile statistice însuşite pentru alte domenii de cercetare.

Conţinutul modulului / disciplinei (unităţi de conţinut)

Noţiuni statistice elementare. Indicatori statistici

Noţiune de populaţie (mulţime), individ (element), eşantion (submulţime). Caracteristici. Variabile statistice. Scale de măsură (nominală, ordinală, de interval, de raport). Frecvenţe absolute, relative, cumulate. Reprezentări grafice. Indicatori ai variabilelor statistice: de poziţie (medie, mediană, modul), de distribuţie (amplitudine, dispersie).

Procesarea statistică a datelor. Programul *SPSS*

Noţiune de prelucrare statistică a datelor. Aplicaţii informatice în domeniu. Programul SPSS: lansare, interfaţă, meniu, configurări ale parametrilor, structura documentului. Structura casetelor de dialog SPSS şi modalităţile de utilizare a lor.

Baze de date în SPSS: structură, proiectare, definirea variabilelor

Noțiune de bază de date. Structura bazei de date. Baze de date în SPSS. Proiectarea bazelor de date. Definirea variabilelor. Redactarea bazelor de date, a variabilelor (inserări, ştergeri, corectări etc.) Salvări ale datelor în diferite formate.

Culegerea şi introducerea datelor

Codificarea (după necesități) şi introducerea informației în baza de date SPSS. Utilizare Excel pentru introducerea datelor. Sursele informaționale: anchete, chestionare, tabele statistice etc.

Elaborarea rezultatelor cu SPSS şi Excel

Calcularea indicatorilor statistici în SPSS şi Excel. Calcularea frecvențelor în SPSS şi Excel. Grafice ataşate distribuțiilor de frecvențe. Rolul frecvențelor în determinarea unor erori ale cercetării. Rolul tabelelor în analiza dependențelor dintre variabile. Elaborarea tabelelor în SPSS.

Calcularea variabilelor noi (SPSS)

Noțiune de variabilă primară şi derivată (auxiliară). Necesitatea introducerii în bazele de date a variabilelor derivate. Metode de introducere a variabilelor derivate în SPSS prin calculare sau recodificare. Rolul variabilelor derivate în elaborarea şi analiza rezultatelor.

Divizarea bazelor de date

Scopul divizării bazei de date. Opțiuni SPSS pentru divizarea bazelor de date. Restabilirea bazelor de date.

Selectarea cazurilor

Scopul selectării cazurilor. Metode de selectare a cazurilor. Utilizarea expresiilor logice la selectarea cazurilor. Restabilirea bazei de date.

Schimb de informații între SPSS şi Excel: scop, modalități

Compararea structurii documentelor SPSS şi Excel. Scopul şi modalitățile de schimb de informații între SPSS şi Excel. Exportul informației din SPSS în Excel cu păstrarea formatărilor.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet.	**8**
2. Activități specifice de pregătire pentru laborator (analiza bazelor de date propuse de profesor în vederea determinării variantelor de prelucrare).	**6**
3. Activități practice (realizarea de prezentări ale rezultatelor prelucrării datelor).	**6**
4. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
5. Consultații	**4**
6. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 30	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Howitt D. *Introducere în SPSS pentru psihologie*. − Iaşi: Polirom, 2006. Labăr A.V. *SPSS pentru ştiințele educației*. − Iaşi: Polirom, 2008. *Lungu O. *Ghid introductiv pentru SPSS 10.0.* – Iaşi: Polirom, 2001. Rotariu T. *Metode statistice aplicate în ştiințele sociale*. − Iaşi: Polirom, 1999. Бююль А., Цефель П. *SPSS: исскуство обработки информации*. – Москва, СПб, Киев, 2002 (*www. usm.md/crras*). Наследов А. *SPSS: компьютерный анализ данных в психологии и социальных науках*. – Москва, 2007. *http://statisticasociala.tripod.com/index.html

Denumirea modulului / disciplinei	Cercetarea calitativă a socialului / Metode de cercetare calitativă în asistență socială				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**F**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar** **Viorica Matas, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să înțeleagă specificul cercetării calitative în asistența socială; • să cunoască activitățile desfăşurate de asistentul social în cadrul cercetării calitative; • să descrie metodele de analiză a documentelor sociale; • să descrie etapele de realizare a unui interviu; • să definească etapele de realizare a unui studiu de caz.
	Aplicare • să analizeze metodele calitative utilizate în asistența socială; • să distingă specificul metodelor de cercetare calitativă şi cantitativă; • să clasifice metodele şi tehnicile utilizate în cadrul cercetării calitative; • să elaboreze un plan de cercetare calitativă; • să analizeze etapele realizării metodei biografice;
	Integrare • să evalueze utilitatea procesului de cercetare calitativă; • să elaboreze programe de cercetare calitativă a diverselor probleme sociale; • să aplice metode şi tehnici de cercetare calitativă; • să argumenteze necesitatea organizării rețelelor de sprijin social prin formarea grupurilor de suport.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Cadrul general privind realizarea cercetării calitative în asistența socială

Cercetarea calitativă: caracteristici distincte. Dimensiuni interdependente ale abordării cantitative şi calitative. Tipuri de metode calitative. Criterii de validare a rezultatelor cercetării calitative. Roluri şi activități în cadrul cercetării calitative.

Procesul cercetării calitative în asistența socială
Procesul de cercetare calitativă în asistența socială. Implicații ale asistentului social. Fazele studiilor calitative: planificarea studiului; analiza procedurilor şi a aspectelor deontologice; culegerea informațiilor; analiza informațiilor culese; redactarea raportului.
Modele de cercetare calitativă în asistența socială
Aplicarea cercetării calitative în diverse domenii ale asistenței sociale. Evaluarea calității serviciilor de protecție a copiilor în dificultate. Metode şi tehnici aplicate de asistentul social în soluționarea diverselor probleme sociale. Specificul aplicării metodelor calitative la copii şi vârstnici.
Observația – metodă de investigare
Caracteristicile observației. Observația spontană şi cea ştiințifică. Tipuri de observație: de explorare, de diagnostic, experimentală, participativă (reportaj şi de tip etnologic). Reguli în utilizarea observației.
Analiza documentelor sociale
Analiza documentelor sociale: concepte şi tipuri. Etape de realizare a analizei documentelor sociale. Importanța analizei documentelor sociale în studiile de asistență socială.
Interviul în asistență socială
Definirea şi caracteristicile interviului. Tipuri de interviu. Interviul informațional, de diagnostic şi terapeutic. Etapele realizării interviului. Deschiderea interviului, conținutul, încheierea şi strategia interviului. Reguli de realizare a interviului.
Metoda biografică
Definirea şi caracteristicile metodei biografice. Tipologia metodei biografice. Surse de documentare: culegerea de biografii sau „documente biografice" şi înregistrarea directă. Etapele realizării povestirii biografice. Utilizarea metodei biografice în asistența socială.
Studiul de caz
Studiul de caz ca strategie de cercetare. Caracteristicile studiului de caz. Structura studiului de caz. Criterii de evaluare a calității studiilor de caz. Modele de studii de caz. Tehnici specifice de analiză a studiilor de caz.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**15**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizarea de teme, referate etc.	**8**
4. Activități practice (aplicarea metodelor calitative la copii şi persoane în vârstă)	**15**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**5**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bulgaru M. (coord.) *Metode şi tehnici în asistența socială*. – Chişinău, 2002. Cojocaru Şt. *Metode apreciative în asistența socială: ancheta, supervizarea şi managementul de caz*. – Iaşi, 2005. Miftode V. *Teorie şi metodă în asistența socială: elemente introductive*. – Iaşi, 1994. Neamțu G. (coord.) *Tratat de asistență socială*. – Iaşi, 2003. Leslie M.Tutty, Michael A.Rothery, Richard M., Grinnell Jr. *Cercetarea calitativă în asistența socială. Faze, etape şi sarcini*. – Iaşi, 2005.

Denumirea modulului / disciplinei	Devianță şi control social / Asistența socială în sistemul de probațiune				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar** **Cristina Buştiuc, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească noțiunile cu privire la practicile probațiunii; • să determine obiectivele specifice fiecărei forme a justiției comunitare; • să relateze despre importanța implementării formelor probațiunii în societatea moldovenească.
	Aplicare • să identifice particularitățile practicilor probațiunii; • să elaboreze referate de evaluare psihosocială a persoanelor în conflict cu legea; • să aplice metodele şi tehnicile de lucru cu persoanele în conflict cu legea.
	Integrare • să proiecteze un plan de activități orientat spre susținerea persoanelor în conflict cu legea; • să evalueze şi să reevalueze situația persoanelor în conflict cu legea; • să elaboreze recomandări în vederea rezolvării conflictelor.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Noțiuni generale de devianță, delincvență şi control social

Devianță şi delincvență – delimitări conceptuale. Tipologia devianței. Teorii sociale ale devianței. Instituțiile de control social.

Instituția probațiunii: fundamente sociojuridice

Geneza şi evoluția instituției probațiunii. Tipuri de state privind organizarea serviciilor de probațiune: tipul exclusiv şi cel mixt. Forme de probațiune aplicate în Republica Moldova.

Activitatea şi responsabilitățile consilierului de probațiune: perspectivă comparativă

Responsabilități şi atribuții ale consilierului de probațiune: asistența şi consilierea victimelor; supravegherea şi asistența infractorilor etc. Asistentul social în rolul consilierului de probațiune. Elaborarea referatului presentențial de evaluare psihosocială. Mecanismul de

solicitare a referatelor presentențiale de evaluare psihosocială. **Justiția restaurativă – fundament al măsurilor comunitare** Conceptul justiției comunitare/restaurative. Programe ale justiției restaurative. Principiile justiției restaurative. Diferențele dintre justiția restaurativă şi cea retributivă. Practici ale justiției restaurative: cercurile de împăcare; conferințele familiale; programele de împăcare între victimă şi infractor. Implicarea asistentului social în programele de mediere. **Cadrul legislativ internațional şi național privind justiția restaurativă** Acte juridice internaționale privind administrarea justiției restaurative: Pactul Internațional pentru Drepturile Civile şi Politice (1966); Standardul de reguli minime al Națiunilor Unite – Administrarea Justiției pentru Minori. Regulile de la Beijing (1985); Convenția ONU cu privire la drepturile copilului (1989); Regulile Națiunilor Unite pentru Protecția Minorilor privați de libertate (1990); Standardul Minim de Reguli referitor la Măsurile Necustodiale. Regulile de la Tokyo (1990). Acte juridice naționale: Codul penal; Codul de procedură penală. **Munca neremunerată în folosul comunității** Condițiile de aplicare a muncii neremunerate în folosul comunității în Republica Moldova. Beneficiile muncii în folosul comunității. Lucrările recomandate pentru executarea de către condamnați a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Munca comunitară în context internațional (experiența SUA, Olandei, Germaniei etc.). **Metode şi tehnici de evaluare şi intervenție aplicate de asistentul social în munca cu persoanele în conflict cu legea** Abilități ale asistentului social pentru munca cu persoanele în conflict cu legea. Deontologia activității de probațiune. Evaluarea inițială. Tehnici de evaluare: chestionarul, testul, observația, interviul etc. Activitatea de reintegrare socială şi supraveghere la nivel individual.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**15**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**15**
3. Realizare de teme, referate etc.	**10**
4. Activități practice (elaborarea referatului presentențial de evaluare psihosocială a unui copil în conflict cu legea)	**10**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Abraham P., Nicolăescu V., Iaşnic Şt. B. *Introducere în probațiune*. – Bucureşti, 2001. *Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova.* – Chişinău, 2008. Bulgaru M. (coord.) *Asistența socială şi justiția juvenilă: modalități de integrare şi cooperare*. – Chişinău, 2005. Dolea I., Doraş S., Baciu Gh. ş.a.. *Expertiza judiciară în cauzele privind minorii*. – Chişinău, 2005. Florian Gh. ş.a. *Probațiunea presentențială în privința minorilor. Teorie şi practică*. – Chişinău, 2005. Golubțov I. *Munca neremunerată în folosul comunității. Alternative la detenție*. – Chişinău, 2003. Graham W. Giles *Administrarea justiției în comunitate*. – Bucureşti, 2000. Ulianovschi X., *Probațiunea. Alternative la detenție*. – Chişinău, 2004.

Denumirea modulului / disciplinei	Deviantă şi control social / Fundamente sociojuridice ale medierii				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Livia Zaporojan, magistru în drept**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să cunoască principalele dimensiuni definitorii ale procesului de mediere; • să distingă principiile generale de activitate în domeniul medierii; • să cunoască structura acordului de împăcare; • să explice esența medierii în activitatea asistentului social.
	Aplicare • să analizeze etapele de desfăşurare a medierii; • să compare instituția medierii cu procesul de judecată; • să stabilească condițiile pentru care o situație poate fi considerată validă pentru mediere; • să analizeze cadrul juridic național care asigură legitimitatea procesului de mediere.
	Integrare • să estimeze rolul asistentului social în procesul de mediere; • să desfăşoare o şedință de mediere, aplicând cunoştințele în domeniu; • să evalueze şi să înainteze propuneri în direcția perfecționării legislației în domeniul medierii.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Aspecte teoretice şi practice ale conflictului social

Delimitări conceptuale ale conflictului social. Structura conflictului. Stiluri de conduite în situații de conflict. Metode de soluționare a conflictelor.

Medierea: dimensiuni şi coordonate definitorii

Conceptul de mediere. Medierea – modalitate alternativă de soluționare a conflictului dintre

părți pe cale amiabilă. Istoricul medierii. Experiența internațională privind instituția medierii. Instituția medierii în țările europene. Raportul dintre instituția medierii şi procesul de judecată.

Cadrul juridic al medierii

Reglementarea medierii în documentele internaționale şi naționale. Legea Republicii Moldova cu privire la mediere, nr.134-XVI din 14.06.07. Drepturile, obligațiile şi responsabilitățile participanților la procesul de mediere. Drepturile şi responsabilitățile părților în procesul de mediere.

Principiile de bază ale medierii

Accesul liber şi egal la această procedură, principiile liberului consimțământ, confidențialității, imparțialității, neutralității, independenței şi liberei alegeri a mediatorului. Cauze ce exclud participarea persoanei în calitate de mediator la procesul de mediere.

Etapele procesului de mediere

Activități pre-mediere. Inițierea medierii. Identificarea problemelor. Elaborarea planului de negociere. Crearea unei înțelegeri reciproce şi formularea alternativelor. Finisarea procesului de mediere. Acordul de împăcare. Consecințe juridice ale acordului de împăcare.

Deontologia profesională a mediatorului

Codul deontologic al mediatorului în Republica Moldova. Construcția paradigmei profesionale a mediatorului. Drepturile şi obligațiile mediatorului. Drepturile şi obligațiile părților. Abilități ale mediatorului şi autoevaluarea. „Triunghiul succesului". Abilități de comunicare a mediatorului. Tehnici de lucru şi control al emoțiilor. Evaluarea activității mediatorului şi a procesului de mediere. Autoevaluarea.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor, articolelor din revistele de specialitate, legislației naționale şi internaționale în domeniu etc.) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**18**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**12**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**7**
4. Activități practice: participare la un caz de mediere; elaborarea unui acord de împăcare etc.	**12**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Medierea în cauzele penale. Alternative la detenție.* – Chişinău, 2007. Şuştac Z., Ignat C. *Modalități alternative de soluționare a conflictelor*. –Bucureşti, 2008. Şuştac Z., Ignat C., Danileț C. *Medierea: standarde şi proceduri*. – Bucureşti, 2009. Şuştac Z., Ignat C., Danileț C. *Ghid de mediere*. – Bucureşti, 2010.

Denumirea modulului / disciplinei	Demografie / Procesele demografice în societatea tranzitivă				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**105**	**În total ore de studiu individual**	**45**	**În total ore de contact direct**	**75**
Titularul modulului / disciplinei	**Diana Cheianu, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**75**	**45**	**30**	**-**	**-**

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să prezinte rolul populației în strategia dezvoltării social-economice; • să definească modalitățile de analiză a relațiilor dintre variabilele demografice şi cele sociale; • să interpreteze evenimentele şi fenomenele demografice.
	Aplicare • să analizeze situația demografică din diferite țări ale lumii, inclusiv din Republica Moldova; • să compare efectivul şi structura populației din diferite țări; • să analizeze evenimentele şi fenomenele demografice din Republica Moldova.
	Integrare • să evalueze sistemul informațional al demografiei; • să propună estimări privind tendințele schimbărilor în structura populației; • să propună măsuri sociodemografice care ar contribui la ameliorarea situației populației din Republica Moldova.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Locul demografiei în sistemul ştiințelor sociale şi economice

Dezvoltarea demografiei ca ştiință. Rolul populației în strategia dezvoltării social-economice.

Sistemul informativ demografic

Recensământul populației: principiile metodologice şi modalitățile de organizare a acestuia. Evidența curentă a mişcării naturale şi migratorii. Anchetele şi monografiile demografice.

Efectivul populației şi repartizarea teritorială

Densitatea populației şi indicatorii ei. Organizarea administrativ-teritorială a populației în Republica Moldova.

Structura populației

Structura demografică a populației şi particularitățile ei. Tipurile de piramidă a vârstelor. Structura populației în funcție de caracteristicile socioeconomice: structura populației după

sursa mijloacelor de subzistență, structura populației active pe ocupații, ramuri de activitate şi sectoare social-economice, structura populației pe medii şi în profil teritorial. Structura populației după caracteristicile socioculturale. Structura populației Republicii Moldova.

Metodele de analiză demografică

Factorii ce determină ai calitatea analizei demografice. Diagrama Lexis. Analiza transversală şi analiza longitudinală.

Mortalitatea populației

Mortalitatea specifică pe sexe şi vârste. Metode de standardizare a mortalității. Mortalitatea pe medii, în profil teritorial şi pe categorii socioeconomice. Mortalitatea pe cauze de deces.

Natalitatea şi fertilitatea populației

Reproducerea populației. Sporul natural al populației şi direcțiile evoluției. Fenomenul de natalitate. Fertilitatea. Tipurile de fertilitate. Specificul fertilității în Republica Moldova.

Nupțialitatea şi divorțialitatea populației

Rata generală de nupțialitate. Rata de nupțialitate a celibatarilor. Intensitatea recăsătoriilor. Probabilitatea de căsătorie. Celibatul definitiv. Divorțialitatea populației.

Mişcarea migratorie a populației

Factorii şi direcțiile principale ale migrației la etapa contemporană. Migrația forței de muncă şi impactul ei asupra colectivității de origine şi colectivității de destinație.

Tranziția demografică

Modele de tranziție demografică: englez, francez, japonezo-mexican. Tranziția demografică în Republica Moldova.

Prognoza demografică

Proiectarea globală a populației. Proiectarea populației prin metoda componentelor. Proiectări derivate ale populației.

Politica demografică

Raportul dintre politica demografică şi politica socială. Tipuri de politică demografică: politici pronataliste, politici antinataliste, politici neutre.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**15**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate etc.	**3**
4. Activități practice (aplicarea metodelor de identificare a efectivului populației etc.)	**6**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Alte activități (cercetarea situației demografice în localitatea de baştină)	**7**
7. Consultații	**4**
8. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 45	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bujor E. *Introducere în sociologia populației şi bazele demografiei*. – Bucureşti, 1986. *Particularitățile şi tendințele proceselor demografice în Republica Moldova.* – Chişinău, 2001 Rotariu T. *Demografie şi Sociologia populației. Fenomene demografice.* – Iaşi, 2003. Sora V. ş.a. *Demografie şi statistică socială*. – Bucureşti, 1996. Trebici V. *Demografie*. – Bucureşti, 1979. Боярский А. и др. *Основы демографии*. – Москва, 1980.

Denumirea modulului / disciplinei	Asistența socială individualizată / Asistența socială individualizată					
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**		**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**			
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**		**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar** **Liliana Salcuțan, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistența Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să cunoască obiectul de studiu al asistenței sociale individualizate; • să însuşească principiile de bază ale abordării individualizate a asistenței sociale; • să elucideze caracteristicile specifice ale asistenței sociale individualizate; • să delimiteze categoriile de beneficiari ai asistenței sociale individualizate.
	Aplicare • să dezvăluie conținutul abordării individualizate a asistenței sociale; • să explice scenariile de cunoaştere şi abordare a problemelor individuale. • să analizeze conținutul şi obiectivele metodelor de intervenție individualizată în domeniul asistenței sociale (managementul de caz).
	Integrare • să stabilească locul asistenței sociale individualizate în contextul sistemul general de asistență socială; • să utilizeze teoriile asistenței sociale în cadrul abordării individualizate a asistenței sociale; • să argumenteze necesitatea cunoaşterii complexe a beneficiarilor asistenței sociale pentru producerea schimbării sociale; • să elaboreze instrumente pentru activități specifice individualizate (agendă pentru şedințele de educație parentală, model de contract al unui beneficiar etc.)

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Obiectul de studiu al asistenței sociale individualizate

Conținutul asistenței sociale individualizate. Caracteristicile asistenței sociale individualizate în raport cu cele ale asistenței sociale generaliste. Importanța asistenței sociale individualizate în activitatea asistențială.

Modele de intervenție individualizată. Managementul de caz

Teorie şi practică în asistența socială contemporană. Evaluarea şi intervenția în asistență socială. Definiții şi obiective ale managementului de caz. Formele managementului de caz. Avantajele şi limitele managementului de caz în asistența socială.

Fazele asistenței sociale individualizate

Modele de rezolvare a problemelor individuale. Tipologia fazelor (de contact, de contract, de acțiune/intervenție). Problema contactului şi contractului în asistența socială. Contractul – model al lucrului asistenței sociale individualizate. Structura contractului şi funcțiile contractului. Stabilirea obiectivelor. Diferențe de opinie dintre beneficiar şi asistentul social. Rolul contractului unui beneficiar în munca asistentului social.

Caracteristicile beneficiarilor asistenței sociale individualizate

Categoriile de beneficiari ai asistenței sociale individualizate. Evoluția istorică a beneficiarilor asistenței sociale individualizate. Importanța studierii problemelor beneficiarilor de asistență socială individualizată.

Relaționarea asistent social – beneficiar

Rolul relației asistent social – beneficiar. Etapele de constituire a relației individualizate. Rolul studierii mediului în care urmează să interacționeze asistentul social şi beneficiarul.

Scenariile de cunoaştere a problemelor individuale

Definirea problemelor sociale în context social. Specificul coraportului dintre asistentul social şi beneficiar. Evoluția şi modalitățile de cunoaştere a beneficiarilor asistenței sociale individualizate. Diversitatea formelor de activitate a beneficiarilor. Scenarii de cunoaştere a problemelor individuale. Rolul scenariilor individualizate în munca asistentului social. Necesitatea cunoaşterii profunde a beneficiarului pentru elaborarea planului de intervenție al asistentului social.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**12**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**13**
4. Activități practice (elaborarea şi aplicarea unui plan de intervenție individualizată)	**14**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Arher D. *American violence How and High and Why.* – Yale, 1998. Basso J. *Les groupes de pression.* – Paris, 1984. Buzducea D. *Aspecte contemporane în asistența socială.* – Iaşi, 2005. Neamțu G. (coord.) *Tratat de Asistență Socială.* – Iaşi, 2004. Iluț P. *Valori, atitudini şi comportamente sociale.* – Iaşi, 2004. Iluț P. *Abordarea calitativă a socioumanului.* – Iaşi, 2003. Pânişoară I. *Comunicarea eficientă.* – Iaşi, 2004.

Denumirea modulului / disciplinei	Asistența socială a grupurilor / Asistența socială a tineretului				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**100**	**În total ore de studiu individual**	**40**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Valentina Movila, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**60**	**30**	**30**		

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să descrie fazele de evoluție a tinereții; • să identifice problemele sociale specifice tinerilor; • să distingă sistemul de servicii sociale pentru tineret; • să cunoască cadrul juridic cu privire la tineret.
	Aplicare • să determine statutul şi rolul tineretului în societate; • să analizeze dimensiunile calității vieții tinerilor; • să compare fazele de evoluție a tinereții şi crizele specifice ei; • să determine categoriile de risc ale tinerilor.
	Integrare • să argumenteze importanța intervenției asistentului social în munca socială cu tinerii; • să formuleze propuneri pentru soluționarea problemelor tinerilor; • să elaboreze un plan de monitorizare a situației tinerilor aflați în dificultate; • să proiecteze activități de sensibilizare a opiniei publice şi a factorilor de decizie cu privire la problemele tinerilor; • să elaboreze proiecte de susținere a tinerilor din comunitate.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Obiectul şi problematica asistenței sociale a tineretului

Aspecte conceptuale: adolescență, tineret, tinerețe. Tinerețea ca stadiu semnificativ în dezvoltarea personalității umane. Fazele de evoluție a tinereții. Atributele adolescenței şi tinereții.

Strategii pentru tineret

Cadrul juridic internațional şi național cu privire la tineret. Legea cu privire la tineret, nr.279-XIV din 11 februarie 1999. Strategii naționale pentru tineret: principii şi obiective.

Teoriile bio-psiho-sociale cu privire la tineret
Abordarea tinereții ca fapt psihologic. Aspecte demografice ale tineretului: volumul, ponderea, natalitatea, nupțialitatea, migrația etc. Paradigme sociale ale tinereții.
Tineretul în contextul structurii sociale
Statutul şi rolul tineretului în societate. Stratificarea şi mobilitatea intergenerațională. Inegalitatea şanselor sociale.
Calitatea vieții tinerilor
Dimensiunile calității vieții. Situația tinerilor în domeniile: sănătății, educației, integrării şi participării sociale, angajării în câmpul muncii etc. Cauzele deteriorării calității vieții tinerilor. Simptoame comportamentale, emoționale, fizice.
Metode şi tehnici de lucru cu tinerii
Tipuri de intervenție. Consilierea: tipologia ei. Terapia: individuală, de familie, de grup. Aptitudini de lucru cu tinerii: empatia, căldura, sinceritatea, stabilitatea emoțională. Tehnicile de lucru cu tineretul: participarea, ascultarea, răspunsul, învățarea, filtrarea.
Servicii sociale specializate pentru tineret
Scopul şi sarcinile serviciilor sociale pentru tineri. Principii de funcționare. Tipologia serviciilor sociale specializate pentru tineri. Recrutarea şi selectarea echipei pluridisciplinare.
Politici sociale în domeniul tineretului
Principii şi scopuri ale politicii de stat în domeniul tineretului. Instituții şi organizații implicate în politica de tineret. Actorii politicii de tineret. Funcțiile sectorului guvernamental şi neguvernamental în administrarea politicii de tineret în Republica Moldova.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**12**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**6**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**3**
4. Activități practice (realizarea unui studiu de caz cu privire la problemele tinerilor etc.)	**7**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Elaborarea portofoliului care va conține actele normative; sistemul de indemnizații existent; lista categoriilor de beneficiari; instrumente de evaluare etc.	**2**
7. Consultații	**4**
8. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 40	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Ghidul lucrătorului de tineret: repere pentru reuşită.* – Chişinău, 2006. *Legea cu privire la tineret,* nr.279-XIV din 11 februarie 1999. Mahler F. *Introducere în juventologie*. – Bucureşti, 1985. Mahler F. *Generația anilor 2000.* – Bucureşti, 1986. Mahler F. *Tinerețea în timp şi spațiu*. – Bucureşti, 1986. Mărgineanu I. *Tineretul deceniului unu. Provocările anilor 90*. – Bucureşti, 1996. *Strategia pentru tineret,* nr.25-XV. – Chişinău, 2009-2013. *Tineretul şi dimensiunea sa valorică*. – Timişoara, 1995. *Социология молодежи*. – Санкт-Петербург, 1996.

Denumirea modulului / disciplinei	Asistența socială a grupurilor / Asistența socială a persoanelor vârstnice				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**100**	**În total ore de studiu individual**	**40**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Liliana Salcuțan, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistența Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistența socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să identifice sarcinile şi funcțiile asistenței sociale a persoanelor vârstnice; • să cunoască modificările fizice şi psihologice caracteristice persoanelor vârstnice; • să relateze despre specificul bătrâneții din perspectiva asistenței sociale.
	Aplicare • să analizeze principiile şi mecanismele protecției sociale a vârstnicilor; • să determine formele de servicii sociale în dependență de evaluarea situației funcționale şi a deficiențelor vârstnicilor; • să inițieze măsuri privind deservirea socială a persoanei în etate.
	Integrare • să argumenteze rolul familiei şi a echipei multidisciplinare în susținerea şi îngrijirea vârstnicilor; • să analizeze rolul instituțiilor rezidențiale privind îngrijirea pe termen lung a persoanelor vârstnice; • să analizeze formele de prestații sociale oferite persoanelor vârstnice.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Asistența socială a persoanelor vârstnice – noțiuni introductive

Procesul de îmbătrânire a populației: abordări conceptuale. Atitudinea omului față de bătrânețe. Forme individuale ale bătrâneții. Bătrânețea – accepțiuni şi controverse. Modificări fizice şi psihologice caracteristice vârstei a treia. Deontologia lucrului cu persoanele vârstnice.

Problemele cu care se confruntă vârstnicii
Vârstnicul între normalitate şi patologie. Calitatea vieţii vârstnicilor. Modificările fizice şi psihice ale bătrâneţii. Alimentaţia persoanei vârstnice. Evaluarea situaţiilor funcţionale şi a deficienţelor: de la independenţă la dependenţă. Diagnosticul dependenţei. Maltratarea vârstnicilor. Singurătatea vârstnicilor.
Adaptarea persoanelor vârstnice la schimbările de statut
Îmbătrânirea profesională. Pensionarea şi şocul pensionării. Principiile reabilitării şi eficienţa lor. Statutul vârstnicilor după pensionare. Importanţa motivaţiei în continuarea activităţii profesionale.
Protecţia socială a persoanelor vârstnice
Principiile şi mecanismele protecţiei sociale a populaţiei vârstnice. Forme contributive de protecţie socială (asigurările sociale, pensiile) şi noncontributive (asistenţa socială).
Asistenţa socială a persoanelor vârstnice în Republica Moldova
Legislaţia Republicii Moldova cu privire la persoanele în vârstă. Vulnerabilitatea şi dependenţa persoanelor în etate: aspecte asistenţiale. Creşterea riscului dependenţei şi problema îngrijirii pe termen nelimitat. Îngrijirea persoanelor vârstnice la domiciliu: probleme şi dificultăţi. Rolul echipei pluridisciplinare (asistenţi sociali, medici, psihologi, jurişti) în oferirea serviciilor calitative persoanelor vârstnice. Modele de intervenţie şi tratament pentru persoanele vârstnice.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**14**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**5**
4. Activităţi practice (realizarea unui studiu de caz, unui interviu cu o persoană în vârstă; elaborarea unui plan de îngrijire la domiciliu etc.)	**7**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 40	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Atcheley R.C. *Social Forces and Aging*. – California, 1988. Bocancea C., Neamţu G. *Elemente de asistenţă socială*. – Iaşi, 1999. Bogdanciuc L. *Tinereţe la bătrâneţe: secrete ale longevităţii active*. – Chişinău, 1988. Cernescu T. *Sociologia vârstei a treia*. – Craiova, 2004. Gărleanu-Şoitu D. *Vârsta a treia*. – Iaşi, 2006. Fontaine R. *Psihologia îmbătrânirii*. – Iaşi, 2008. Harta socială europeană. *Dreptul persoanelor vârstnice la protecţia socială.* – Strassbourg, 1996. Mândrilă C. *Procesul de îmbătrânire din perspectiva asistenţei sociale.* – Iaşi, 2008. Neamţu G. (coord.) *Tratat de asistenţă socială*. – Iaşi, 2003. Холостова Е. *Социальная геронтология.* – Москва, 2005. Яцемирская Р.С., Беленькая И.Г. *Социальная геронтология*. – Москва, 1999.

Denumirea modulului / disciplinei	Asistența socială a grupurilor / Strategii de incluziune socio-profesională				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**80**	**În total ore de studiu individual**	**35**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească conceptele de bază din domeniul strategiei de incluziune socială; • să identifice metodologia de evaluare a situației social-economice a persoanelor excluse social; • să distingă rețeaua sistemului de servicii sociale acordate persoanelor excluse din spațiul profesional la nivel național şi internațional; • să cunoască competențele profesionale ale asistentului social în lucrul cu persoanele excluse social.
	Aplicare • să analizeze problemele sociale ale persoanelor excluse social prin aplicarea diverselor metode, tehnici şi procedee; • să utilizeze un plan de acțiune destinat persoanelor excluse social; • să elaboreze rapoartele de evaluare privind situația economică şi psihosocială a persoanelor excluse social.
	Integrare • să desfăşoare activități de mediere profesională; • să realizeze cooperarea cu echipa pluridisciplinară (asistent social, sociolog, psiholog, economist, jurist etc.) în viziunea integrării socioprofesionale a indivizilor; • să promoveze strategii şi programe de prevenire a situațiilor generatoare de excluziune socială şi şomaj.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Piața muncii: contextul economico-social al funcționării

Funcțiile şi particularitățile pieței muncii. Bazele teoretice ale pieței muncii. Categoriile fundamentale ale pieței forței de muncă: cererea, oferta şi prețul (salariul) muncii. Populație

activă, populație ocupată, populație neocupată. Întreprinderea ca sistem social. Calificare, policalificare, recalificare, reciclare.

Legislația națională şi internațională cu privire la incluziunea socială

Documente naționale şi internaționale în domeniul incluziunii sociale, al ocupării forței de muncă şi al şomajului. Legea privind utilizarea forței de muncă şi protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din Republica Moldova (nr.102-XV din 13 martie 2003; cu modificările aduse prin Legea nr.100-XVI din 27.05.2005).

Şomajul: concept, cauze, forme

Şomajul – fenomen complex multidimensional. Definițiile şomajului. Indicatorii şomajului. Rata naturală şi efectivă a şomajului. Tipologia şomajului.

Politici de incluziune socială şi antişomaj

Strategii de incluziune socială. Politici active şi politici pasive de atenuare a fenomenului şomajului. Dreptul la muncă şi ajutorul de şomaj. Politica de ocupare a forței de muncă – metodă de prevenire şi diminuare a şomajului.

Protecția socială a persoanelor excluse de pe piața muncii

Populația activă şi populația pasivă. Sistemul de beneficii sociale. Asistența socială a şomerilor. Sistemul de asigurări sociale. Organigrama instituțiilor din domeniul protecției sociale a persoanelor fără loc de muncă în Republica Moldova. Indemnizația de şomaj. Alocația de sprijin. Drepturile şi obligațiile şomerilor.

Medierea muncii: domeniu de activitate asistențială

Principii fundamentale ale medierii muncii. Categoriile de persoane care beneficiază de activitățile de mediere. Cursuri de recalificare profesională. Rolul mediatorului în procesul de mediere a muncii. Metode şi tehnici specifice procesului de mediere. Consilierea, interviul informațional, interviul de angajare, studiul de caz etc.

Informarea şi documentarea la nivelul pieței muncii

Obiectivele şi beneficiarii Centrului de Informare şi Documentare. Modalități de identificare a locurilor de muncă. Clubul Muncii. Calificarea şi recalificarea profesională. Consultanța în afaceri – măsură activă pentru combaterea şomajului.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, în centre de servicii sociale, pe teren	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar (elaborarea portofoliului; elaborarea proiectelor de incluziune socială)	**8**
3. Realizare de teme, referate, eseuri, traduceri etc.	**4**
4. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
5. Elaborarea glosarului de termeni în domeniul strategiilor incluzive	**2**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 35	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bulgaru M. (coord.). *Metode şi tehnici în asistență socială.* – Chişinău, 2002. Costin A., Tufan M., Garcea G.. *Medierea muncii.* – Bucureşti, 1996. Ghiță T. *Şomajul. Economie politică.* – Bucureşti, 1993. *Măsuri active pentru combaterea şomajului.* – Bucureşti, 1995. Miftode V. (coord). *Acțiunea socială în perspectivă interdisciplinară.* – Baia Mare, 1998. Stegăroiu D. *Şomajul – prezent şi perspective.* – Cluj-Napoca, 1993.

Denumirea modulului / disciplinei	Asistența socială a grupurilor / Asistența socială a persoanelor discriminate					
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**		**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**			
În total ore din planul de învățământ	**80**	**În total ore de studiu individual**	**35**	**În total ore de contact direct**		**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Angela Miron, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească conceptele de discriminare, prejudecată, stereotip; • să distingă metodele de măsurare şi localizare a diferitelor forme de discriminare; • să identifice persoanele, grupurile şi comunitățile discriminate; • să cunoască reglementările juridice naționale şi internaționale privind problema discriminării.
	Aplicare • să analizeze situațiile care favorizează discriminarea; • să evidențieze rolul asistentului social în protecția persoanelor discriminate; • să formuleze abordări susceptibile pentru ameliorarea discriminării; • să determine discriminarea în procesul stratificării sociale; • să aplice metodele şi tehnicile de măsurare a discriminării.
	Integrare • să evidențieze specificul intervenției asistențiale în cazul persoanelor discriminate; • să evalueze eficiența politicilor antidiscriminatorii din Republica Moldova; • să propună modalități de protecție eficientă împotriva discriminării.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Discriminarea – o abordare teoretică şi practică

Noțiunea de discriminare în contextul ştiințelor sociale. Discriminarea şi prejudecata – delimitări conceptuale. Metodele de măsurare şi localizare a discriminării. Rolul asistentului social în protecția persoanelor discriminate. Tipologia formelor de discriminare.

Discriminarea rasială
Clasificarea raselor omeneşti. Psihologia discriminării rasiale. Teorii şi direcţii în studiul psiho-social al rasismului.
Discriminarea etnică
Semnificaţia termenului „minoritate": repere juridice, geoistorice, sociologice, psihosociale şi culturale. Modele de interacţiune etnică şi rasială: asimilarea, pluralismul, segregaţia, dominaţia, transferul populaţiei, anihilarea. Problematica minorităţilor etnice din Republica Moldova.
Discriminarea între sexe
Noţiunile de sex şi gen: abordări conceptuale. Explicaţia biologică, psihologică şi culturală a noţiunilor de gen şi sex. Sexismul. Tipuri de sexism. Feminismul. Principalele direcţii în feminism. Reacţiile la feminism. Abordarea teoretică a rolurilor bărbaţilor şi femeilor: perspectiva teoretică şi funcţionalistă; perspectiva conflictualistă şi psihosociologică; perspectiva biosocială; perspectiva behavioristă şi interacţionistă.
Discriminarea minorităţilor de orientare sexuală
Istorie şi sexualitate. Concepţii, norme, conduite culturale. Arborele minorităţilor sexuale. Homosexualii, definiţii ale homosexualităţii. Homosexualismul în diferite societăţi şi perioade istorice. Teorii psihologice şi sociologice cu privire la homosexualitate. Interpretări sociologice ale lesbianismului. Pornografia şi prostituţia – forme de umilire a femeii.
Discriminarea în bază de vârstă
Schimbările asociate îmbătrânirii: schimbări biologice, psihologice, sociale şi culturale. Izolarea socială. Maltratarea bătrânilor. Discriminarea în bază de vârstă: teoria funcţionalistă; teoria conflictului; teoria interacţiunii simbolice.
Aspecte juridice cu privire la problema discriminării
Aspecte legale cu privire la fenomenul discriminării (hotărâri, convenţii şi legi privind discriminarea). Obligaţiile statului în protecţia persoanelor discriminate.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**5**
4. Activităţi practice (realizarea studiilor de caz cu referire la diverse situaţii de discriminare)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 35	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Banton M. *Discriminarea*. – Bucureşti, 1998. Bourhis R. *Stereotipuri, discriminare şi relaţii intergrupuri*. – Bucureşti, 1997. Crainic N. *Ortodoxie şi etnocraţie*. – Bucureşti, 1997. Dominelli L. *Antirasismul – o provocare pentru educatorii albi.* – Bucureşti, 1993. Rex J. *Rasă şi etnie*. – Bucureşti, 1998.

Denumirea modulului / disciplinei	Practica de inițiere în specialitate: Aplicarea metodologiei asistențiale				
Anul de studii	**II**	**Semestrul**	**IV**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate				**Numărul de credite**	**2**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese					
În total ore din planul de învățământ	**60**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**-**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar** **Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**-**	**-**	**60**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să se familiarizeze cu organigrama serviciilor de asistență socială; • să cunoască categoriile de beneficiari ai instituției sociale de referință şi cadrul de acțiune a acesteia; • să identifice mecanismul de interacțiune a categoriilor de persoane vulnerabile cu sistemul național de asistență socială; • să descrie planul de evaluare şi intervenție în asistența socială; • să definească metodele şi tehnicile de lucru cu diverse categorii de beneficiari.
	Aplicare • să clasifice metodele asistențiale în corespundere cu tipurile de probleme sociale; • să aplice diverse metode şi tehnici asistențiale în practică; • să argumenteze diagnosticul social stabilit, evidențiind cauzele apariției problemei; • să analizeze documentația de evidență a beneficiarilor de asistență socială; • să compare rezultatele anterioare cu cele posterioare şi să determine dacă a avut loc schimbarea; • să stabilească relații cu instituțiile finanțatoare în vederea dezvoltării programelor sociale pentru diverse categorii de beneficiari.
	Integrare • să proiecteze planul de activități orientat spre susținerea persoanelor în dificultate; • să testeze eficiența tehnicilor de consiliere în asistența socială;

	• să evalueze şi să reevalueze situaţia persoanei, grupului, comunităţii în dificultate; • să elaboreze strategii de integrare a persoanelor cu nevoi speciale; • să elaboreze programe de parteneriat social între administraţia publică locală, ONG-urile active în domeniul social şi alte instituţii / actori sociali; • să elaboreze recomandări în vederea rezolvării problemelor sociale.

Conţinutul modulului / disciplinei (unităţi de conţinut)

***Modulul 1*. Metodologia Asistenţei sociale: principii şi caracteristici distincte**

Fundamentele metodologice şi epistemologice ale asistenţei sociale. Principiile metodologiei asistenţei sociale. Normativitatea metodologică în asistenţa socială. Metodologia proiectului de evaluare şi intervenţie socială. Etapele proiectului de evaluare şi intervenţie socială. Aplicarea practică a proiectului de evaluare şi intervenţie socială. Designul programelor sociale. Modele de realizare şi implementare a programelor sociale.

***Modulul 2*. Metode şi tehnici de lucru cu familia şi copilul în dificultate**

Metodologia muncii sociale cu familia şi copilul în situaţii de risc, cu vârstnicii. Interviul. Tipuri de interviu: interviul informaţional, interviul de diagnostic, interviul terapeutic. Reguli de realizare a interviului. Studiul de caz familial. Procesul de elaborare a studiului de caz. Etapizarea – o nouă perspectivă asupra lucrului de caz. Evaluarea rezultatelor procesului de schimbare. Consilierea în asistenţa socială. Exigenţele procesului de consiliere. Etapele consilierii din perspectiva asistentului social şi a beneficiarului. Terapia familială. Utilizarea terapiei familiale în munca socială cu familiile în dificultate. Metode şi tehnici de lucru cu victimele violenţei domestice. Aspecte psihosociale privind fenomenul violenţei domestice. Ciclurile violenţei domestice. Consilierea, şedinţele în grup ca metode de intervenţie specializată. Metode şi tehnici de lucru cu copiii expuşi abuzului. Concepte şi tipuri de abuz. Investigarea şi intervenţia în cazurile de maltratare a copilului. Utilizarea interviului, terapiei prin joc/ludoterapiei, terapiei ocupaţionale, meloterapiei etc.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor, a ghidului de practică)	**5**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru practică	**4**
3. Realizarea portofoliului de la practică	**5**
4. Activităţi practice (implicarea în oferirea diverselor servicii de asistenţă socială în conformitate cu programul stagiului de practică)	**36**
5. Pregătirea pentru atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală (participare la Conferinţa de totalizare a practicii)	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bocancea C., Neamţu G. *Asistenţa socială: elemente de teorie şi strategii de mediere*. – Iaşi, 1999. Bulgaru M. *Asistenţa socială. Ghid de practică.* – Chişinău, 2005. Bulgaru M.(coord.) *Metode şi tehnici în asistenţa socială.* – Chişinău, 2002. Cojocaru Ş. *Proiectul de intervenţie în asistenţa socială*. − Polirom, 2006. Coulshed V. *Practica asistenţei sociale*. − Bucureşti, 1993. Milley K.K ş.a., Practica asistenţei sociale. −Polirom, 2006.

Programme analitice
(anul III)

Semestrul V

Elemente de politici sociale
Comunicarea în asistență socială
Psihologia comunicării
Asistenta sociala a persoanelor dependente de drog
Asistența socială a persoanelor supuse violenței domestice
Asistența socială a copiilor cu disabilități
Geriatrie sociala
Modele de evaluare a sărăciei şi strategii antisărăcie
Incluziunea socială a grupurilor minoritare
Negocierea conflictelor sociale
Modele rezidențiale şi alternative de protecție a copilului în dificultate
Forme de protecție a persoanelor vârstnice

Semestrul VI

Managementul proiectelor sociale
Metode de elaborare a propunerii de finanțare a programelor sociale
Managementul serviciilor de asistență socială
Sisteme de acțiune sociala
Dezvoltare comunitară participativă
Voluntariat în domeniul social
Planificare familială
Paradigme ale educației pentru viata de familie
Practica de specialitate

Denumirea modulului / disciplinei	Politici sociale / Elemente de politici sociale				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să înțeleagă relațiile dintre politic, economic şi social în sistemele politice ale lumii contemporane; • să distingă principalele tipuri şi modele de politici sociale orientate spre crearea bunăstării colective; • să cunoască politicile sociale din Republica Moldova orientate spre îmbunătățirea situației categoriilor de populație vulnerabile (familii în situație de risc, copii orfani, abandonați, delincvenți, abuzați, persoane cu dizabilități, bătrâni neputincioşi etc.)
	Aplicare • să stabilească componentele principale ale sistemului de protecție socială; • să întreprindă o analiză comparată a sistemelor de protecție socială din Republica Moldova şi țările Uniunii Europene; • să identifice principalele tehnici de analiză şi evaluare a impactului politicilor sociale; • să analizeze impactul politicilor sociale din Republica Moldova asupra situației familiale.
	Integrare • să estimeze costurile politicilor sociale ale statului bunăstării; • să evalueze prioritățile politicilor sociale ale statului bunăstării liberal, conservativ-corporatist şi social-democrat în crearea bunăstării colective; • să propună modele de politici sociale eficiente pentru soluționarea problemelor sociale din Republica Moldova.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Dezvoltarea economică şi socială – fenomen integrativ

Conceptul dezvoltării în contextul transformărilor globale contemporane. Raportul economic − social − politic. Conceptul dezvoltării umane. Indicatorii dezvoltării umane.

Conceptul politicii sociale

Problema socială – punct de plecare în elaborarea politicilor sociale. Noțiunea de politică socială.

Obiectivele politicii sociale. Componentele politicii sociale. Tipuri de politici sociale: liberale, conservativ-corporatiste, social-democrate. Modele de politici sociale în fostele țări socialiste.

Bunăstarea şi calitatea vieții

Bunăstarea colectivă – obiectiv major al politicii sociale. Indicatorii bunăstării şi calității vieții. Conceptul de standard de viață. Mecanismele producerii bunăstării în cadrul economiei de piață şi al economiei socialiste.

Statul bunăstării: caracteristici definitorii

Premisele istorice ale apariției statului bunăstării. Definiții ale statului bunăstării. Modele ale statului bunăstării. Criza statului bunăstării şi programe de depăşire a stării de criză: programul neoconservator al statului minimal al bunăstării; strategia social-democrată şi social-corporatistă, programul statului universalist al bunăstării.

Sistemul protecției sociale

Protecția socială – sistem de mijloace de stabilire a solidarității între diferite categorii de persoane. Componentele protecției sociale. Sistemul asigurărilor sociale. Tipuri de asigurări sociale. Sistemul asistenței sociale: cadrul legislativ şi instituțional, resurse umane. Sistemul de servicii de asistență socială adresate categoriilor de populație în dificultate în Republica Moldova: copii, bătrâni, persoane abuzate, dependente de drog, cu dizabilități, şomeri etc.

Sectorul nonprofit – sursă de creare a bunăstării

Domeniile sectorului nonprofit**.** Specificul sectorului nonprofit în furnizarea de servicii. Relațiile dintre sectorul neguvernamental şi cel guvernamental. Rolul parteneriatului dintre organizațiile nonprofit şi agențiile guvernamentale în crearea bunăstării colectivității.

Politici sociale în domeniul populației şi familiei

Probleme sociale generate de schimbările în comportamentele familiale şi demografice. Diversitatea formelor contemporane de familie. Consecințele sociale generate de schimbările în comportamentele familiale. Tipuri de politici sociale în domeniul populației şi familiei. Măsuri şi intervenții privind populația şi familia: de control, de reglementare, economice şi sociale etc. Evoluții ale comportamentelor familiale şi demografice în Republica Moldova. Impactul social al scăderii natalității şi îmbătrânirii populației. Strategii de îmbunătățire a situației demografice.

Politica de protecție a copilului

Copilul – valoare centrală a societății umane. Situația copilului în Republica Moldova. Domenii principale de protecție a copilului ce necesită regândire: calitatea nutriției, educația, starea sănătății, instituționalizarea etc. Componente ale politicilor de suport al copilului: beneficii financiare şi servicii sociale.

Politici sociale adresate persoanelor în vârstă

Îmbătrânirea populației − proces sociodemografic. Locul şi rolul persoanelor vârstnice în societate. Probleme sociale majore cu care se confruntă persoanele vârstnice. Forme şi mecanisme de protecție a persoanelor vârstnice, servicii şi prestații sociale. Sistemul asigurărilor cu pensii. Fundamente juridice şi conceptuale ale politicii sociogerontologice în Republica Moldova. Strategii de reorganizare a sistemului instituțional privind persoanele vârstnice şi de dezvoltare a serviciilor de incluziune socială.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**20**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**12**
3. Realizare de teme, referate etc.	**6**
4. Activități practice (evaluarea costului şi impactului politicilor sociale adresate protecției copiilor şi persoanelor în vârstă din Republica Moldova etc.)	**10**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**5**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Alcock P, Erskine A, May M. *Social Policy.* – Oxford, 2003. **Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova*. –Chişinău, 2008. Barr N. *Piețele forței de muncă şi politica socială în Europa Centrală şi de Est: tranziția şi dincolo de aceasta.* – Oxford,1995, vol.2. Barry N. *Bunăstarea*. − Bucureşti, 1998. Bulgaru M. *Aspecte teoretice şi practice ale asistenței sociale*. – Chişinău, 2003. *Cace S. *Statul bunăstării*. − Bucureşti, 2004. *Danii T. *Republica Moldova în spațiul tranziției şi costul social al reformelor: analiză şi evaluare sociologică a calității vieții populației*. – Chişinău, 2004. Demier F. *Istoria politicilor sociale. Europa, sec. XIX-XX*. – Iaşi: Institutul European, 1996. **Diagnoza problemelor sociale comunitare*. – Bucureşti, 2000. Iovițu M. *Bazele politicii sociale*. – Bucureşti, 1997. Iovițu M. *Teoria şi practica bunăstării.* − Bucureşti, 2000. *Lambru M., Mărginean I. (coord.). *Parteneriatul public privat în furnizarea de politici sociale.* – Bucureşti, 2004. *Mărginean I., Ioan-Franc V. *Politica socială: studii 1990-2004*. − Bucureşti, 2004. Mihuț L., Lauritzen B. *Modele de politici sociale*. – Bucureşti, 1999. Popescu L. *Politicile sociale est-europene între paternalism de stat şi responsabilitate individuală*. − Cluj-Napoca, 2004. **Politica socială şi problemele ameliorării calității vieții*. – Chişinău 2002. *Teşliuc C, Pop L, Teşliuc E. *Sărăcia şi sistemul de protecție socială*. − Iaşi, 2001. Ştefănescu T. (coord.). *Politicile sociale ale Uniunii Europene.* – Bucureşti, 2002. Zamfir E.(coord), Zamfir C.(coord). *Politici sociale. România în context european.* – Bucureşti,1995. *Zamfir C. (coord), Stoica L. (coord). *O nouă provocare: dezvoltarea socială*. – Iaşi, 2006. **Социальная политика.* – Москва, 2006.

Denumirea modulului/disciplinei	Comunicare şi interacţiune / Comunicarea în asistenţă socială					
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**		**6**
Regimul obligativităţii disciplinei: O – obligatorie, A – opţională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**			
În total ore din planul de învăţământ	**180**	**În total ore de studiu individual**	**105**	**În total ore de contact direct**		**75**
Titularul modulului / disciplinei	**Tatiana Spătaru, doctor habilitat, profesor universitar**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistenţă Socială**	**Numărul de ore din planul de învăţământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenţă socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistenţă Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenţă socială**	**75**	**30**	**45**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activităţi de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competenţe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înţelegere** • să identifice reperele conceptual-metodologice ale comunicării; • să reliefeze tipurile şi rolul comunicării în societatea contemporană; • să explice procesul de comunicare din perspectiva asistenţei sociale.
	Aplicare • să interpreteze teoriile privind fenomenul comunicării; • să analizeze strategiile de eficientizare a procesului de comunicare; • să analizeze barierele comunicării şi stereotipurile care afectează procesul de comunicare.
	Integrare • să proiecteze activităţi orientate spre eficientizarea proceselor de comunicare în cadrul diferitelor segmente sociale; • să elaboreze recomandări ce ar contribui la ameliorarea comunicării cu beneficiarii sistemului de asistenţă socială.

Conţinutul modulului / disciplinei (unităţi de conţinut)

Comunicarea – factor determinant în stabilirea relaţiilor sociale participative

Structura procesului de comunicare. Corelaţia emiţător-receptor – o perspectivă interacţională. Funcţiile mesajului. Definiţii ale comunicării. Funcţiile şi principiile comunicării în contextul schimbului de informaţii.

Tipologia comunicării

Comunicare verbală, nonverbală şi paravrerbală. Comunicare intrapersonală, interpersonală, de grup şi publică. Paralimbajul. Metacomunicarea. Spaţiul şi timpul în comunicarea nonverbală. Canale comunicaţionale. Competenţele asistentului social în interpretarea comunicării nonverbale. Semnificaţia gesturilor.

Paradigme ale comunicării

Istoriografia evoluţiei şi constituirii comunicării. Modele de comunicare. Manifestarea comunicării în mediul social. Comunicarea din perspectiva ştiinţelor speciale.

Managementul comunicării
Teorii cu privire la conducere *(leadership)*. Dezvoltarea abilităților de comunicare. Stiluri şi forme de comunicare în management. Metode şi tehnici de comunicare.
Bariere în comunicare
Stereotipuri – bariere de comunicare. Surse care generează formarea stereotipurilor. Tipuri de bariere în trimiterea mesajului. Modalități de îmbunătățire a aptitudinilor de comunicare.
Metode de analiză a proceselor de comunicare
Aplicarea metodelor cantitative şi calitative în cercetarea proceselor comunicaționale: observația, experimentul, ancheta sociologică, interviul, analiza de conținut, analiza biografiilor sociale.
Comunicarea instituțională
Forme de comunicare instituțională. Comunicarea instituțională scrisă: rapoarte, procese–verbale, note telefonice etc. Specificul comunicării profesionale în relația „asistent social-beneficiar". Lucrul în echipă şi indicatorii dinamicii echipei de lucru.
Comunicarea cu diverse grupuri sociale
Adaptarea comunicării la specificul interlocutorului. Particularități de comunicare cu copiii, adolescenții, vârstnicii. Particularități de comunicare cu persoanele cu deficiențe de auz, văz, locomotorii, maladii psihice. Limbajele speciale: Braille, dactilemele, limbajul mimicogestual.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**25**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**10**
4. Activități practice (elaborarea unui proiect de cercetare a procesului de comunicare în cadrul grupurilor social-vulnerabile etc.)	**25**
5.. Analiza practicilor de comunicare ale ONG-urilor, specializate în prestarea serviciilor asistențiale	**8**
6. Prezentarea conținutului lucrărilor din domeniul comunicării	**10**
7. Prezentarea discursurilor în domeniul comunicării	**5**
8. Aplicarea metodelor şi tehnicilor de comunicare în grup	**5**
9. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**5**
10. Consultații	**4**
11. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 105	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova*. – Chişinău, 2008. Cameron M. *Comunicare prin gesturi şi atitudini*. – Iaşi, 2005. Jouve M. *Comunicarea. Publicitate şi relații publice*. – Iaşi, 2005. Marin C. *Comunicare instituțională*. – Chişinău, 1998. Marinescu V. *Introducere în teoria comunicării. Principii, metode, aplicații*. – Bucureşti, 2007. Pănişoară I.-O. *Comunicarea eficientă.* – Iaşi, 2006. Păuş V. *Comunicare şi resurse umane.* – Iaşi, 2006.

Denumirea modulului / disciplinei	Comunicare şi interacţiune / Psihologia comunicării				
Anul de studiu	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**6**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**180**	**În total ore de studiu individual**	**105**	**În total ore de contact direct**	**75**
Titularul modulului / disciplinei	**Viorica Şaitan, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**75**	**30**	**45**		

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să reproducă principalele concepte ale psihologiei comunicării; • să cunoască problematica, teoriile şi principiile psihologiei comunicării; • să identifice tendințele şi perspectivele de cercetare ale psihologiei comunicării; • să identifice evoluția conceptului de comunicare în cultura națională şi în cea occidentală.
	Aplicare • să clasifice şi să compare diferite niveluri, forme şi stiluri de comunicare şi relații interpersonale; • să analizeze dificultățile, barierele şi blocajele comunicării; • să stabilească legătura dintre trăsăturile psihologice ale personalității şi stilurile de comunicare şi reacție în diferite situații; • să conştientizeze importanța psihologiei comunicării pentru activitatea asistenților sociali.
	Integrare • să stabilească relațiile optime cu partenerii în comunicare; • să soluționeze diverse conflicte intergrup şi intragrup; • să realizeze cercetări ştiințifice în cadrul problematicii psihologiei comunicării; • să depăşească blocaje ale comunicării; • să stabilească relațiile interumane bazate pe înțelegere şi respect reciproc.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)
Problematica comunicării în psihologie Locul psihologiei comunicării în sistemul ştiinţelor sociale. Funcţiile şi nivelurile comunicării. Comunicarea în viziunea diferitelor şcoli psihologice: psihanaliza, behaviorismul, cognitivismul şi psihologia umanistă. **Activitatea de comunicare** Structura activităţii de comunicare. Motivele comunicării. Axiomele comunicării. **Forme de comunicare** Comunicarea verbală. Comunicarea nonverbală. Funcţii specifice. **Stilul comunicării** Specificul stilurilor de comunicare. Temperamentul şi stilul de comunicare. **Rolul ascultării în psihologie** Ascultarea – parte componentă a procesului de comunicare. Tipurile de ascultare şi tipurile de ascultători. Importanţa ascultării pentru o comunicare eficientă. Empatia - componentă de bază a inteligenţei emoţionale. **Blocajele comunicării şi depăşirea lor** Tipologia blocajelor comunicării: afective, cognitive, caracterologice etc. Modalităţi de depăşire a blocajelor comunicării. Timiditatea – barieră a comunicării. Empatia - componentă a inteligenţei emoţionale. **Prezentarea şi abilităţi de prezentare** Structura prezentării. Tipurile de prezentare şi abilităţi de prezentare. **Comunicarea didactică** Structura procesului de comunicare didactică. Principiile comunicării didactice. Lauda şi critica. Stilurile de comunicare în activitatea didactică. **Comunicarea managerială** Noţiunea de comunicare managerială. Tipurile de comunicare managerială. Comunicarea în procesul creşterii performanţei şi al motivării personalului. Interviul de selecţia personală.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**40**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**20**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**12**
4. Activităţi practice (aplicarea tehnicilor de depăşire a blocajelor în comunicare etc.)	**20**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**6**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 105	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Abric J.-C. *Psihologia comunicării: teorii şi metode*. – Iaşi, 2002. Bălănică S. *Comunicare în afaceri*. – Bucureşti, 2003. Crăciun C. *Teoria şi practica negocierilor*. – Chişinău, 2002. De Peretti A. *Tehnici de comunicare*. – Iaşi, 2001. Mucchielli A. *Arta de a comunica: metode, forme şi psihologia situaţiilor de comunicare*. – Iaşi, 2005. Prutianu Ş. *Antrenamentul abilităţilor de comunicare: limbaje ascunse*. – Iaşi, 2005.

Denumirea modulului / disciplinei	Asistența socială a persoanelor marginalizate social / Asistenta sociala a persoanelor dependente de drog				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**80**	**În total ore de studiu individual**	**35**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Angela Miron, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenta sociala**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistenta sociala**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenta sociala**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească noțiunile de drog, dependență fizică şi psihică, sindrom de abstinență, abuz, consum, trafic, toxicomanie, narcomanie; • să descrie modele de recuperare şi integrare socială a persoanelor dependente de drog; • să relateze despre rolul asistentului social în reabilitarea persoanelor dependente de drog.
	Aplicare • să elucideze fenomenul narcomaniei din perspectivă socială, economică, demografică, medicală si psihologică; • să analizeze tipurile de dependență şi cauzele acestora; • să caracterizeze serviciile sociale şi metodele relevante de recuperare a persoanelor dependente de drog.
	Integrare • să proiecteze un plan de lucru individualizat cu beneficiarii; • să evalueze serviciile acordate de instituții de stat şi ONG-uri persoanelor dependente de drog; • să formuleze recomandări în vederea prevenirii şi diminuării fenomenului abuzului de drog.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Consumul de drog: caracteristici definitorii

Abordări conceptuale ale fenomenului dependenței de drog. Etapele sindromului de abstinență. Teoria escaladei.

Abordarea teoretică a fenomenului narcomaniei

Viziuni sociologice si psihologice privind fenomenul narcomaniei. Nivelurile narcomaniei.

Aspectele narcomaniei: social, economic, demografic, medical si psihologic. Subculturile consumului de droguri.

Consumul şi traficul ilicit de droguri la nivel naţional şi internaţional

Factori ce generează fenomenul narcomaniei în Republica Moldova. Tendinţe ale traficului ilicit de droguri la nivel naţional şi internaţional. Atitudinile tinerilor faţă de consumul de droguri. Preocupările comunităţii internaţionale în prevenirea şi combaterea narcomaniei. Convenţiile Internaţionale privind controlul drogurilor. Organizaţiile internaţionale implicate în lupta antidrog (OMS, INTERPOL, PNUCID)**.** Acte normative privind consumul şi traficul ilicit de droguri în Republica Moldova.

Abuzul de droguri legale şi ilegale în Republica Moldova

Măsuri de prevenire şi combatere a infracţiunilor în domeniul consumului şi traficului de droguri. Cauzele criminalităţii în consumul şi traficul ilicit de droguri. Măsurile de profilaxie desfăşurate de MAI (MAC, TRAFIC, BUMAD).

Asistenţa narcologică în Republica Moldova

Organizarea serviciului narcologic în Republica Moldova. Metode medicale de tratament oferite persoanelor dependente de drog. Reţeaua ONG-urilor din Republica Moldova active în domeniul prevenirii şi combaterii narcomaniei.

Metode şi tehnici utilizate în practica asistenţei sociale a persoanelor dependente de droguri

Profilaxia – strategie de diminuare a fenomenului consumului de droguri. Munca axată pe caz şi lucrul cu grupul: caracteristici distincte. Integrarea şi reintegrarea socială a persoanelor dependente de drog. Rolul asistentului social în reabilitarea si integrarea socială a persoanelor dependente.

Servicii sociomedicale adresate persoanelor dependente de drog: modele de bună practică

Programul serviciilor sociomedicale europene (Germania, Franţa, Italia). Serviciile sociomedicale din Republica Moldova.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**8**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**7**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**4**
4. Activităţi practice (realizarea studiului de caz centrat pe problema consumului de drog)	**6**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 35	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Asistenţa socială în contextul transformărilor din Republica Moldova.* –Chişinău, 2008. Campbell R. *Copiii noştri şi drogurile.* – Bucureşti, 2001. Porot A., Porot M. *Toxicomaniile.* – Bucureşti, 1999. Stoev I. P., Vasiliev T.G. *Narcomania.* – Chişinău, 2001. Stoev I. P., Vasiliev T.G., Popuşoi E. *Organizarea asistenţei narcologice.* – Chişinău, 1996. Vasiliev T.G., Zineac M. *Evoluţia serviciului narcologic pe teritoriul Republicii Moldova.* – Chişinău, 1999. Валентик Ю.В., Зыков О.В., Цетлин М.Ф. *Теория и практика медико-социальной работы в наркологии.* – Москва, 1997.

Denumirea modulului / disciplinei	Asistența socială a persoanelor marginalizate social / Asistența socială a persoanelor supuse violenței domestice				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**80**	**În total ore de studiu individual**	**35**	**În total ore de contact direct**	**45**
Titularul modulului / disciplinei	**Valentina Movila, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**45**	**30**	**15**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească noțiunile: violență, abuz, neglijare, maltratare, victimă, agresor; • să determine tipurile şi formele de violență domestică; • să identifice cauzele violenței în familie; • să distingă tipurile de servicii adresate victimelor violenței domestice.
	Aplicare • să analizeze cauzele/factorii, formele şi tipurile de violență domestică; • să analizeze efectele violenței domestice asupra dezvoltării personalității copilului; • să determine principiile de intervenție în cazul violenței domestice şi serviciile adresate victimelor; • să argumenteze rolul asistentului social în lucrul cu victimele violenței domestice.
	Integrare • să formuleze propuneri privind îmbunătățirea vieții familiale prin utilizarea corectă a metodelor de intervenție şi prevenire. • să evalueze activitatea serviciilor sociale adresate victimelor violenței domestice în Republica Moldova; • să realizeze programe de sprijin pentru femei şi copii – victime ale violenței domestice; • să proiecteze modele pozitive de intervenție în cazul copiilor şi persoanelor în vârstă abuzate.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Violența domestică – delimitări conceptuale

Abordarea socioculturală şi medicală a violenței. Explicațiile paradigmale ale fenomenului de violență domestică. Teorii privind agresivitatea şi victimizarea. Portretul agresorului. Cauze şi forme ale violenței domestice. Conştientizarea impactului violenței domestice.

Victimele violenței domestice

Femeia – victimă a violenței domestice. Modele de relaționare violentă. Copilul şi persoana în vârstă ca victime ale violenței domestice: abuz, neglijare, maltratare. Forme de abuz şi neglijare.

Efectele violenței domestice asupra dezvoltării copilului

Factori asociați abuzului şi neglijării copilului: individuali, familiali, sociali. Consecințele abuzului asupra personalității copilului. Trauma şi sindromul ei. Răspunsul copilului la situații de abuz, neglijare, maltratare.

Specificul evaluării şi intervenției în cazul copilului abuzat şi al persoanelor în vârstă

Drepturile copilului – victimă a abuzului: aspecte legislative. Prevenirea abuzului față de copil: primară, secundară, terțială. Prevenirea abuzului față de persoanele în vârstă. Intervenția în cazul de abuz: principii şi modele de intervenție. Rolul echipei pluridisciplinare. Practici de diminuare a violenței în familie.

Servicii sociale adresate victimelor violenței domestice

Servicii de prevenire: servicii de intervenție, servicii de reabilitare. Servicii sociale de bază adresate femeilor agresate: găzduirea în situații de urgență; consilierea juridică; grupurile de sprijin; servicii de sprijin. Oferirea adăpostului temporar. Servicii sociale destinate copilului şi persoanelor în vârstă abuzate în Republica Moldova. Metode şi tehnici de lucru cu copilul abuzat şi persoanele în vîrstă.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri	**4**
4. Activități practice (evaluarea unui serviciu social destinat victimelor violenței domestice etc.)	**6**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
8. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 35	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova*. –Chişinău, 2008. Bulgaru M. *Asistența socială: fundamente teoretice şi practice*. – Chişinău, 2009. Cojocaru D. *Copilăria şi construcția parentalității. Asistența maternală în România*. – Iaşi, 2008. Cooper D., Ball D.. *Abuzul asupra copilului.* – Bucureşti, 1993. Irimescu G. *Protecția socială a copilului abuzat*. – Iaşi, 2006. Mitrofan I., Ciupercă C. *Psihologia relațiilor dintre sexe. Mutații şi alternative*. – Bucureşti, 1997. Neamțu G. (coord). *Tratat de asistență socială*. – Iaşi, 2003.

Denumirea modulului / disciplinei	Asistența socială a persoanelor marginalizate social / Asistența socială a copiilor cu disabilități				
Anul de studiu	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**100**	**În total ore de studiu individual**	**40**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Aliona Onofrei, doctor, conferențiar universitar Tatiana Jalbă, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistența Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să însuşească noțiunile fundamentale: deficiență, invaliditate, handicap, dizabilitate, integrare, reabilitare etc.; • să cunoască rolul asistentului social în lucrul cu copiii cu dizabilități; • să delimiteze dizabilitățile după formă şi nivel.
	Aplicare • să analizeze modelele de bună practică de integrare socială a copiilor cu dizabilități; • să selecteze metodele şi tehnicile specifice de lucru cu persoanele cu dizabilități; • să evalueze serviciile promovate de ONG-uri şi organizațiile de stat în domeniul protecției sociale a persoanelor cu dizabilități.
	Integrare • să elaboreze un plan individualizat de integrare a unei persoane cu dizabilități; • să estimeze posibilitatea racordării modelelor naționale la cele internaționale privind reabilitarea şi integrarea socială a persoanelor cu dizabilități; • să formuleze recomandări la nivel național, teritorial şi local în vederea ameliorării situației persoanelor cu dizabilități din Republica Moldova.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Aspecte conceptuale privind dizabilitatea

Conținutul noțiunilor: deficiență, incapacitate, handicap, dizabilitate, invaliditate, integrare, reabilitare. Aspecte psihosociale şi medicale ale dizabilității. Tipologia dizabilității. Cauzalitatea apariției dizabilității. Domeniile de cercetare şi intervenție cu privire la

dizabilitate. Amploarea fenomenului. Ponderea copiilor cu dizabilități în structura generală a dizabilităților. Tipuri de dizabilități a copiilor din Republica Moldova.

Perspective teoretice privind asistența socială a persoanelor cu dizabilități

Considerații generale privind rolul teoriilor în asistența socială a persoanelor cu dizabilități. Explicarea dizabilității din perspectiva psihanalistă. Rolul teoriilor comportamentale, învățării sociale şi a celei cognitive. Abordarea sistemică a problemei dizabilității: aspecte sociale.

Reprezentări sociale asupra persoanelor cu nevoi speciale

Probleme specifice ale persoanelor cu dizabilități. Familia şi persoana cu nevoi speciale: aspecte sociale. Atitudini față de persoanele cu nevoi speciale. Societatea şi persoanele cu handicap: prezent şi trecut.

Protecția socială a persoanelor cu dizabilități

Servicii sociale adresate persoanelor cu dizabilități. Clasificarea serviciilor sociale în dependență de caracterul lor, statutul şi forma de plasament. Suportul copiilor cu dizabilități în cadrul serviciilor sociale. Cadrul legislativ național şi internațional privind protecția persoanelor cu nevoi speciale. Importanța actelor legislative internaționale privind protecția persoanelor cu dizabilități. Instituții abilitate cu dreptul de a interveni în susținerea copiilor cu dizabilități.

Metode şi tehnici de lucru cu persoanele cu dizabilități

Caracteristici definitorii ale metodelor şi tehnicilor de lucru cu persoanele cu dizabilității. Specificul lucrului cu copiii cu dizabilități. Componentele fundamentale ale asistenței sociale a copiilor cu dizabilități. Comunicarea – proces fundamental în munca asistentului social.

Incluziunea socială a persoanelor cu disabilități în Republica Moldova

Protecția socială a copiilor cu nevoi speciale. Rolul instituțiilor de stat şi a celor neguvernamentale în integrarea persoanelor cu dizabilități în comunitate. Incluziunea socială în instituțiile de învățământ din Republica Moldova. Probleme de integrare a copiilor cu nevoi speciale în Republica Moldova.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**6**
3. Realizarea unui studiu privind perceperea categoriei persoanelor cu nevoi speciale.	**6**
4. Activități practice (elaborarea planului individualizat de integrare a unei persoane cu dizabilități)	**8**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 40	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Chateau J. *Copilul şi jocul. Rolul pedagogic al jocului.* – Bucureşti,1976. Ivanova I. *Social and psychological problems of disabled children.* – Kiev, 2000. Manea L. *Protecția socială a persoanelor cu handicap***.** – Bucureşti, 2000. Montessori M. *Descoperirea copilului.* **–** Bucureşti, 1997. Neamțu C., Gherguț A. *Psihopedagogie specială*. – Iaşi, 2000. Păunescu C., Muşu I. *Recuperarea medico-pedagogică a copilului handicapat mintal.* **–** Bucureşti, 1990. Racu A. *Învățământului special din Moldova. Istorie şi actualitate.* – Chişinău, 1997. Racu A. *Asistența socială a persoanelor cu dizabilități*. – Chişinău, 2007.

Denumirea modulului / disciplinei	Asistența socială a persoanelor marginalizate social / Geriatrie sociala				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**100**	**În total ore de studiu individual**	**40**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Tatiana Ghidirimschi, lector** **Svetlana Melnic, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenta Sociala**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenta Sociala**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să cunoască problemele medico-sociale ale vârstnicilor; • să descrie factorii care influențează sănătatea vârstnicului; • să relateze despre cultura sanitară, comportamentul sanogenetic – ca mecanisme de bază în sporirea calității vieții vârstnicului.
	Aplicare • să clasifice serviciile de sănătate publică destinate vârstnicilor; • să analizez grupele de risc şi cei mai importanți factori cauzali ai patologiilor vârstnicilor; • să argumenteze necesitatea promovării programelor comunitare în domeniul sănătății.
	Integrare • să elaboreze programe de acțiuni cultural-sanitare adresate vârstnicilor; • să propună masuri de profilaxie a diverselor patologii la vârstnici; • să propună modalități de optimizare a reinserției sociale a persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Dimensiunea sociomedicală a procesului de îmbătrânire

Indicii de evaluare a sănătății populației vârstnice. Factorii care influențează sănătatea vârstnicului, vulnerabilitatea vârstnicilor. Aspecte medicosociale ale procesului de îmbătrânire. Abordarea multidisciplinară a vârstnicului în ştiința contemporană. Cercetarea aspectelor patologice, individuale, universale şi reversibile.

Delimitări conceptuale ale geriatriei contemporane

Definirea conceptelor de geriatrie, gerontoprofilaxie, senescență şi longevitate. Strategia terapeutică în profilaxia bătrânеții. Programe comunitare şi servicii medico-sociale adresate vârstnicilor.

Educația pentru sănătate – element de bază în profilaxia îmbătrânirii precoce
Principiile, funcțiile, obiectivele, mijloacele şi tehnicile educației pentru sănătate. Abordări în educația pentru sănătate. Etape de evaluare şi planificare a educației pentru sănătate.
Senescența şi patologia asociată
Tipurile de patologii caracteristice vârstnicilor. Conceptele de uzură biologică, îmbătrânire individuală, terapii inovative în profilaxia senescenței patologice, a disfuncției cognitive.
Sistemul cardiovascular la vârstnici: implicații medicosociale
Particularități anatomo-fiziologice specifice vârstei, factorii de risc, principalele entități, particularități ale hipertensiunii arteriale. Profilaxia bolilor cardiovasculare.
Aspecte gerontopatologice ale aparatului locomotor
Caracteristici legate de vârstă ale aparatului locomotor. Osteoporoza de involuție. Noțiune de traumă, traumatism şi incidență la vârstnici. Primul ajutor în situații de risc, măsuri de profilaxie a traumatismului, implicațiile medico-sociale ale traumatismului la vârstnici.
Boli metabolice. Diabetul zaharat
Particularități anatomo-fiziologice ale aparatului digestiv la persoanele vârstnice, morbiditatea prin boli digestive, profilaxia, impactul medico-social.
Maladiile oncologice la vârstnici
Tipurile şi clasificarea tumorilor, factorii de risc, morbiditatea prin boli oncologice la vârstnici. Profilaxia medico-socială. Serviciile medico-sociale adresate vârstnicilor ce suferă de cancer.
Bolile respiratorii: implicații medico-sociale
Funcțiile aparatului respirator, principalele forme de patologii ale aparatului respirator la vârstnici, factorii de risc, măsuri de profilaxie, implicații medico-sociale.
Implicațiile medico-sociale ale tuberculozei
Aspecte generale privind tuberculoza, formele frecvent întâlnite la vârstnici, căile de transmitere, profilaxia şi implicațiile medico-sociale.
Îmbătrânirea cerebrală fiziologică şi patologică
Definirea conceptului de sănătate mentală. Handicapul fizic şi mental, factorii etiologici, măsuri de profilaxie şi implicațiile medico-sociale. Servicii medico-sociale adresate persoanelor cu probleme de sănătate mentală.
Alcoolismul, particularități pentru vârstnici
Noțiunea de alcoolism, efectele asupra individului. Motive de consum, grupele de risc şi măsuri de profilaxie. Servicii medico-sociale adresate persoanelor vârstnice.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**7**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**5**
4. Activități practice (realizarea unui studiu de caz cu privire la situația persoanelor în vârstă cu diverse probleme medicosociale)	**7**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**4**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 40	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bogdan C. *Geriatrie*. – Bucureşti,1997. Bojan A. *Gerontologia socială şi psihologia îmbătrânirii*. – Bucureşti, 2007. Prada G. *Geriatrie şi Gerontologie*. Vol. I. Note de curs. – Bucureşti, 2001. Филатов С.и др. *Геронтология*. – Ростов-на-Дону, 2006.

Denumirea modulului / disciplinei	Sărăcia în societatea contemporană / Modele de evaluare a sărăciei şi strategii antisărăcie				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex.**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**4**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**O**		
În total ore din planul de învățământ	**120**	**În total ore de studiu individual**	**60**	**În total ore de contact direct**	**60**
Titularul modulului / disciplinei	**Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească categoriile de bază ce vizează fenomenul sărăciei; • să cunoască teoriile centrate pe problematica sărăciei (teoria morală, culturii, structurală şi a statului bunăstării); • să identifice grupurile de indicatori sociali relevanți pentru a descrie amploarea sărăciei; • să însuşească metodele şi tehnicile de estimare a nivelului de trai; • să determine obiectivele şi principiile fundamentale ale strategiei antisărăcie; • să desemneze semnificația strategiei antisărăcie în contextul politicii sociale a statului moldovenesc;
	Aplicare • să analizeze particularitățile de aplicare a metodelor de estimare a nivelului de trai şi a pragului de sărăcie; • să clasifice formele şi tipurile de sărăcie în conformitate cu criteriile acceptate la nivel național şi internațional; • să compare aspectele teoretice şi experiența practică privind atenuarea sărăciei la diverse etape istorice; • să deducă avantajele şi limitele diferitelor metode de estimare a nivelului de sărăcie, precum şi relevanța lor pentru Republica Moldova; • să compare rezultatele implementării programelor de reducere a sărăciei în diverse țări; • să analizeze stipulările legislației în vigoare privind problematica sărăciei în Republica Moldova.

	Integrare • să stabilească locul şi rolul strategiei antisărăcie în politica socială a statului; • să estimeze nivelul minim decent de trai şi a pragului de sărăcie; • să evalueze proiecte de reducere a nivelului sărăciei; • să formuleze propuneri concrete pentru atenuarea consecinţelor fenomenului sărăciei; • să evalueze durabilitatea proiectelor de reducere a sărăciei.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Problema sărăciei: aspecte definitorii
Conceptul de sărăcie în contextul transformărilor sociale globale. Problema asigurării unui trai decent în cadrul colectivităților. Istoricul abordării fenomenului sărăciei în diverse societăți. Abordarea uni- şi multidimensională a sărăciei în ştiinţele sociale. Sărăcia din perspectivă interdisciplinară. Modelul sistemic interacțional al Pentagonului Sărăciei (după Wolf Bloemers). Nivel de trai. Stil de viață. Standard de viață. Legislația națională şi internațională în vigoare privind problema sărăciei.

Tipologia sărăciei
Sărăcia absolută bazată pe ideea nevoilor umane fundamentale. Conceptul de nevoi fundamentale. Indicatori ai sărăciei absolute. *Sărăcia relativă* – estimată în funcție de relativitatea nevoilor. Concepția relativității nevoilor în contextul societăților contemporane. Două semnificații de bază ale relativității. *Sărăcia subiectivă* – ca evaluare individuală a nivelului minim de trai decent. Limitele abordării subiective. Corelații funcționale dintre tipurile de sărăcie.

Teorii centrate pe problematica sărăciei
Teoria morală a sărăciei. Concepția lui H.Spencer cu privire la viciile omeneşti şi intervenția statului. Teoria culturii sărăciei (O.Liebow). Diferențe noționale dintre sărăcie şi cultură a sărăciei. Teoriile structurale social-economice. Teoria sărăciei ca efect al statului bunăstării. Circuitul cultural şi circuitul structural. Importanța studierii aspectelor teoretice ale sărăciei de specialiştii în sociologie şi în asistență socială.

Metodologia estimării pragului de sărăcie
Conceptul de prag al sărăciei. Minimul de existență în societatea contemporană. Posibilități şi limite de aplicare a metodelor de estimare a pragului de sărăcie. Metodele: „OECD", „structurii consumului", „scalele de echivalență", „coşul minim de consum" (normativă, bugerată), „ICCV", „deprivării relative" etc. Importanța studiilor lui Rowentry, Townsend, Liebow în determinarea metodologiei de cercetare a fenomenului sărăciei. Relevanța aplicării metodelor de estimare a sărăciei la nivel național.

Structura, distribuția şi dinamica veniturilor
Economia de piață şi bunăstarea colectivității. Economia de piață ca mecanism de reglare a producției şi distribuției. Principiile fundamentale ale economiei de piață. Limitele economiei de piață. Direcțiile de intervenție corectivă a statului. Dimensiuni, domenii de acțiune şi tipurile salariului minim. *Curba Lorenz* şi *Coeficientul Gini* – indicatori ai distribuției veniturilor în economia de piață.

Principii şi obiective ale strategiilor de reducere a sărăciei
Definirea conceptului de strategii antisărăcie. Tipologia strategiilor antisărăcie. Strategii antisărăcie centrate pe repartiția veniturilor. Investiția în capitalul uman şi combaterea sărăciei. Dezvoltarea economiei şi combaterea sărăciei. Obiectivele şi sursele economice ale strategiei antisărăcie. Sărăcie structurală şi distribuțională. Principiile strategiei antisărăcie.

Componente fundamentale ale strategiei antisărăcie Prevenirea sărăciei. Recuperarea din starea de sărăcie. Direcţiile de intervenţie corectivă a statului. Parteneriatul între instituţiile guvernamentale şi organizaţiile nonprofit. Sprijinul (suportul) celor săraci. Acţiuni orientate spre eliminarea factorilor care generează sărăcia. Sistemul asigurărilor sociale în Republica Moldova. Obiectivele şi funcţiile asistenţei sociale, servicii de asistenţă socială în sprijinirea celor săraci. **Programe de combatere a sărăciei la nivel naţional şi local** Conceptul de strategie şi analiza necesităţii planificării strategice. Analiza esenţei procesului de planificare strategică. Caracterizarea tipurilor şi formelor de planificare. Metodele şi instrumentele utilizate în cadrul procesului de planificare strategică (PESTE, diagramele PERT şi GANTT). Managementul programelor sociale. Implementarea SCERS în Republica Moldova: rezultate şi probleme care urmează a fi soluţionate. Strategia Naţională de Dezvoltare: un nou model strategic de reducere a sărăciei în Republica Moldova.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**20**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**5**
4. Activităţi practice (elaborarea glosarului de termeni în domeniul strategiilor antisărăcie; elaborarea programelor de reducere a sărăciei sectoriale etc.)	**15**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 60	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Milicenco S. *Fenomenul sărăciei din perspectivă teoretico-metodologică //* Bulgaru M. (coord.). *Aspecte teoretice şi practice ale asistenţei sociale.* – Chişinău, 2004. Molnar M. *Sărăcia şi protecţia socială.* – Bucureşti, 1999. Neculau A., Gilles F. *Aspecte psihosociale ale sărăciei.* – Iaşi, 1999. *Orshansky M. *How poverty is measured.* – Monthly Labor Review, 1969. Pop L. *Dicţionar de politici sociale.* – Bucureşti, 2002. *Raportul Naţional de Dezvoltare.* – Chişinău, PNUD, Ediţiile 1999-2009. *Strategia de Creştere Economică şi Reducere a Sărăciei.* – Chişinău, 2004. Teşliuc C., Pop L., Teşliuc E. *Sărăcia şi sistemul de protecţie socială.* –Bucureşti, 1998. Zamfir E. (coord.). *Dezvoltare comunitară şi strategii antisărăcie.* – Bucureşti, 2000. Zamfir C. (coord.). *Dimensiuni ale sărăciei*. – Bucureşti, 1995.

Denumirea modulului / disciplinei	Relații interetnice şi medierea conflictelor / Incluziunea socială a grupurilor minoritare					
Anul de studiu	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**M**	**Numărul de credite**		**5**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**			
În total ore din planul de învățământ	**150**	**În total ore de studiu individual**	**75**	**În total ore de contact direct**		**75**
Titularul modulului / disciplinei	**Diana Cheianu, doctor, conferențiar universitar**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență socială**	**75**	**30**	**45**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să însuşească principalele concepte de bază: minoritate etnică, etnie, etnicitate, etnocentrism, discriminare, incluziune; • să descrie principalele perspective teoretice despre etnicitate; • să identifice problemele de integrare a minorităților etnice; • să cunoască politicile de stat de protecție a minorităților etnice.
	Aplicare • să analizeze problemele la nivel macrosocial şi microsocial de incluziune a minorităților etnice; • să argumenteze importanța incluziunii minorităților etnice în societate; • să formeze şi să dezvolte cunoştințe, convingeri, atitudini şi comportamente privind buna conviețuire interetnică şi interculturală, solidaritate şi cooperare interumană.
	Integrare • să dezvolte deprinderi de argumentare a importanței incluziunii minorităților etnice în societate; • să formuleze unele propuneri de depăşire a problemelor minorităților etnice; • să participe activ la soluționarea problemelor minorităților etnice; • să construiască modele proprii de organizare al relațiilor interetnice în comunitate.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Concepte definitorii ale relațiilor interetnice

Esența conceptelor: etnie, etnicitate, identitate etnică, etnocentrism, națiune, relații interetnice, minoritate, discriminare, comunitate etnică. Tipuri de comunități umane: clan, trib, poporație, națiune, popor, familie.

Cadrul legal privind drepturile minorităților etnice Problema asigurării drepturilor minorităților etnice. Documente internaționale şi naționale privind respectarea drepturilor minorităților etnice. **Identitate etnică şi etnicitate** Abordări conceptuale ale noțiunii de identitate. Identitate culturală. Identitate integrată. Identitate separată. Etapele formării identității. Dimensiuni ale etnicității. Teoriile etnicității: teorii rasiste, teoria funcțională, teoria conflictuală, teoria ostilității etnice. **Explicații teoretice ale conceptului de minoritate etnică** Conceptul de minoritate etnică. Minoritate etnică şi majoritate etnică. Tipuri de minorități etnice. Drepturile minorităților etnice. **Educația interculturală/multiculturală** Etnie şi educație. Modele de educație interculturală. Modelul Baker. Fundamente ale educației multiculturale. Factorul socializării etnice în determinarea identității naționale. Familiile etnice mixte. **Modalități de incluziune a grupurilor etnice** Explicații teoretice ale incluziune sociale. Forme de incluziune socială: culturală, normativă, comunicativă, funcțională. Metode de incluziune a grupurilor etnice. Evaluarea nivelului de integrare a grupurilor etnice. Lucrul asistentului social în incluziunea grupurilor etnice. **Politicile sociale în domeniul relațiilor interetnice** Minorități etnice din Republica Moldova. Obiective ale politicilor sociale în domeniul minorităților etnice. Principiile politicii naționale de stat. Programe de incluziune a grupurilor etnice.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**25**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**10**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**15**
4. Activități practice (elaborarea programelor de incluziune socială a grupurilor etnice)	**15**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 75	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Chişu Şt. *Prelegeri de etnologie.* – Bucureşti, 1996. Copans J. *Introducere în etnologie şi antropologie*. – Iaşi,1999. John Rex. *Rasă şi etnie*. – Bucureşti,1998. Gerard Marie-Odile. *Noțiunile cheie ale etnologiei*. – Bucureşti, 2001. Moşneaga V. *Minoritățile naționale şi relații interetnice*. – Iaşi, 2002. Ursache P. *Eseuri etnologice.* – Bucureşti, 1986. Vulcănescu R. *Introducere în etnosociologie*. – Bucureşti,1999. Арутюнян Ю.В., Дробижева Л.М. *Этносоциология: цели, методы и некоторые результаты исследования.* – Москва, 1984.

Denumirea modulului / disciplinei	Relații interetnice şi medierea conflictelor / Negocierea conflictelor sociale				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**M**	**Numărul de credite**	**5**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**150**	**În total ore de studiu individual**	**75**	**În total ore de contact direct**	**75**
Titularul modulului / disciplinei	**Diana Cheianu, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**60**	**30**	**30**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să descrie caracteristicile conflictelor intergeneraționale; • să cunoască principalele metode de soluționare a conflictelor intergeneraționale; • să identifice principalele probleme cu care se confruntă diverse generații din Republica Moldova.
	Aplicare • să compare diversele teorii ce explică conflictele sociale; • să analizeze, la nivel macrosocial şi microsocial, cauzele conflictelor sociale; • să aplice cunoştințele acumulate în lucrul cu diverse generații.
	Integrare • să dezvolte deprinderi de argumentare a importanței rezolvării conflictelor în societate; • să formuleze propuneri de depăşire a conflictelor dintre generațiile din Republica Moldova; • să acorde consultanță şi să participe la programe de mediere a conflictelor sociale.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Conflictul – fenomen obiectiv al relațiilor interumane

Comunicare şi conflict. Structura conflictelor sociale. Etapele conflictelor sociale: dezacordul, confruntarea, escaladarea , de-escaladarea, rezolvarea. Cauzele conflictelor sociale: diferențele

şi incompatibilitatea dintre persoane, stima de sine, valorile individului, nerespectarea normelor, comportamente neadecvate, agresivitatea, statutul, puterea, cadrul extern. Conflictul dintre părinți şi copii. **Tipologia conflictelor sociale** Tipurile conflictelor sociale: constructive, distructive, interpersonale, intergrupuri, spontane, afective, cognitive, de interese, economice, politice, interetnice. Conflictele intergeneraționale. **Metode şi tehnici de rezolvare a conflictelor sociale** Modalități de abordare a conflictului: retragerea, forțarea, compromisul, confruntarea, aplanarea – caracteristici, avantaje şi dezavantaje. Metode practice de rezolvare a conflictelor. Rolul asistentului social în rezolvarea conflictelor intergeneraționale. Negocierea, medierea şi arbitrajul ca modalități de rezolvare a conflictului. Obstacole în rezolvarea conflictelor. **Medierea conflictelor intergeneraționale** Conceptul de mediere. Particularitățile medierii. Modul de funcționare a medierii. Rolul mediatorului. Obiectivele medierii. Acordul de mediere. Durata procedurilor de mediere. Avantajele medierii. Etapele de desfăşurare a medierii : inițierea medierii, discutarea situației, căutarea soluțiilor, încheierea medierii. Principiile medierii: imparțialitate, neutralitate, confidențialitate, calitatea procesului **Negocierea – modalitate de rezolvare a conflictelor intergeneraționale** Noțiunea de negociere. Tipuri de negociere: conflictuală (distributivă), cooperantă (integrativă), formală/informală, deschise/secrete, verbale/ scrise, individuale/ în echipă. Etapele negocierii: pregătirea negocierii, elaborarea unei strategii, clarificarea pozițiilor părților, desfăşurarea negocierii, rezultatul negocierii. Tactici de negociere: tactica „da....dar”, tactica „falsei oferte”, tactica „stresării”, tactica „presiunii timpului”.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**25**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**15**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**10**
4. Activități practice (aplicarea metodelor de negociere şi soluționare a conflictelor în grupuri mici etc.)	**15**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 75	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Capcelea V. *Tradițiile naționale: continuitate în dezvoltarea generațiilor.* – Chişinău, 1998. Chiciudean I. *Noțiuni de imagologie istorică şi comunicare interetnică*. – Bucureşti, 2001. Copans J. *Întroducere în etnologie şi antropologie*. – Iaşi, 1999. Gilles Ferr. *Dicționarul alterității şi al relațiilor interculturale*. – Iaşi, 2005. Stoica-Constantin A . *Conflictul interpersonal*. – Bucureşti, 2004. Stoica-Constantin A. *Psihosociologia rezolvării conflictului*. – Iaşi, 1998. Voiculescu I. *Negocierea – formă a comunicării.* – Bucureşti, 1991.

Denumirea modulului / disciplinei	Forme de protecție a grupurilor de populație în dificultate/Modele rezidențiale şi alternative de protecție a copilului în dificultate				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**M**	**Numărul de credite**	**5**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**150**	**În total ore de studiu individual**	**75**	**În total ore de contact direct**	**75**
Titularul modulului / disciplinei	**Viorica Matas, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**75**	**30**	**45**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească formele principale de protecție a copilului în dificultate; • să descrie procedura adopției, plasamentului şi plasării în instituție a copilului în situație de risc; • să cunoască cadrul juridic național şi internațional privind formele de ocrotire a copilului în dificultate.
	Aplicare • să determine riscurile la care pot fi expuşi copiii; • să dialogheze cu persoanele implicate în procedura tutelei şi curatelei, adopției şi plasamentului familial; • să utilizeze diverse metode asistențiale de evaluare a părinților adoptivi, a asistenților parentali profesionişti etc.
	Integrare • să argumenteze necesitatea promovării formelor de protecție de tip familial; • să elaboreze recomandări privind plasarea copilului într-o formă alternativă de ocrotire a copilului; • să coordoneze munca echipei pluridisciplinare în vederea evaluării situației copilului în dificultate.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Sistemul de protecție a copilului în dificultate

Componente ale sistemului de protecție a copilului în dificultate. Categorii de beneficiari: copil orfan, copil orfan social, copil abandonat, familie vulnerabilă etc. Caracteristici ale sistemului rezidențial de protecție a copilului în dificultate.

Îngrijirea rezidențială în Republica Moldova

Reforma sistemului rezidențial din Republica Moldova. Scopurile ocrotirii rezidențiale. Strategia națională şi Planul de acțiuni privind reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului pe anii 2007 – 2012 (Hotărârea Nr.784 din 09.07.2007).

Forme de protecţie a copilului aflat în dificultate
Reintegrarea în familia biologică. Protecţia drepturilor copilului în cazul plasării în afara familiei biologice. Condiţii de realizare a plasamentului. Standarde minime de calitate.
Casa de copii de tip familial
Caracteristici generale privind casa de copii de tip familial. Reglementări juridice privind organizarea şi funcţionarea CCTF (Regulamentul CCTF aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova şi Standardele Minime de Calitate).
Instituţia tutelei şi curatelei: aspecte sociale şi juridice
Caracteristici distincte privind tutela şi curatela. Procedura de instituire a tutelei / curatelei. Obligaţiile tutorelui şi ale curatorului. Rolul asistentului social şi al APL în procedura de instituire a tutelei.
Asistenţa parentală profesionistă
Asistenţa parentală profesionistă: accepţiuni şi tipologii. Procedura asistenţei parentale profesioniste în Republica Moldova: recrutarea candidaţilor pentru profesia de asistent parental profesionist, evaluarea şi instruirea asistentului parental profesionist; angajarea asistentului parental profesionist: aprobarea, potrivirea şi plasamentul; monitorizarea plasamentului.
Adopţia. Reglementări juridice internaţionale şi naţionale.
Definirea adopţiei. Adopţia naţională şi internaţională. Procedura adopţiei în Republica Moldova. Acte juridice internaţionale ce reglementează adopţia: Convenţia de la Haga privind jurisdicţia, legislaţia aplicabilă şi recunoaşterea decretelor referitoare la adopţie (1965); Convenţia Europeană în materia adopţiei de copii (în vigoare din 26 aprilie 1968, Strasbourg); Raportul Comitetului Departamental pentru Adopţia Copiilor (Raportul Houghton, 1972); Convenţia ONU cu privire la drepturile copiilor (adoptată la 20 noiembrie, 1989); Instrumente juridice naţionale ce vizează adopţia: Codul familiei; Codul de procedură civilă a Republicii Moldova. Modele de acţiuni, cereri şi alte documente utilizate în instituirea adopţiei. Instituţii, autorităţi şi organisme care participă la procedura adopţiei.
Rolul asistentului social în procedura adopţiei
Metode şi tehnici de lucru cu persoanele implicate în procedura adopţiei. Rolul asistentului social în instituirea adopţiei.
Forme de tip comunitar de protecţie a copilului aflat în dificultate
Caracteristici generale privind formele de protecţie a copilului în dificultate de tip comunitar. Centrul maternal. Centrul de zi. Centrul de plasament temporar.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentare suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**25**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**18**
3. Realizarea de teme, referate, eseuri etc.	**8**
3.Activităţi practice (elaborarea programului de instruire APP, realizarea unui curriculum pentru pregătirea asistenţilor parentali profesionişti etc.)	**12**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**5**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 75	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bulgaru M. (coord.) *Metode şi tehnici în asistenţa socială*. – Chişinău, 2002. Gambrill E. *Social Work practice*. – New York, 1997. *Ghiduri de bună practică în asistenţa socială a copilului şi familiei*. – Bucureşti, 2002. Smith C.R. *Adopţie şi plasament familial*. –Bucureşti, 1993.

Denumirea modulului / disciplinei	Forme de protecție a grupurilor de populație în dificultate / Forme de protecție a persoanelor vârstnice				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**V**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**M**	**Numărul de credite**	**5**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**150**	**În total ore de studiu individual**	**75**	**În total ore de contact direct**	**75**
Titularul modulului / disciplinei	**Viorica Matas, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**75**	**30**	**45**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească formele de protecție a persoanelor vârstnice (tutela şi curatela, centrul de zi, ocrotirea rezidențială); • să descrie procedura tutelei şi curatelei şi plasării în instituție a persoanelor vârstnice; • să relateze despre cadrul juridic național şi internațional privind formele de ocrotire a persoanelor vârstnice; • să distingă tipurile de instituții sociale destinate ocrotirii persoanelor vârstnice.
	Aplicare • să determine riscurile la care pot fi expuse persoanele vârstnice; • să dialogheze şi să stabilească relații de parteneriat cu persoanele implicate în procedura tutelei şi curatelei; • să organizeze procedura plasamentului persoanelor vârstnice în corespundere cu cadrul juridic; • să utilizeze diverse metode asistențiale de evaluare a vârstnicilor.
	Integrare • să argumenteze necesitatea promovării formelor de protecție a persoanelor vârstnice; • să evalueze situația familiei din care provine persoana vârstnică; • să elaboreze recomandări privind necesitatea integrării persoanei vârstnice într-o formă alternativă de ocrotire; • să coordoneze munca echipei pluridisciplinare în vederea evaluării situației persoanei vârstnice.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Schimbări şi evenimente principale care marchează perioada bătrâneții

Pensionarea ca „ieşire" din viața activă. Separarea de copii, determinată de căsătoria acestora. Decesul partenerului ca sursă de izolare şi „anomie" individuală.

Formele de protecție a persoanei în etate: caracteristici generale

Cadrul general de analiză a formelor de protecție a persoanei în etate. Principiile de protecție a drepturilor persoanelor în etate. Condiții de realizare a intervenției. Rolul echipei multidisciplinare. Prestații şi servicii sociale destinate persoanelor în etate.

Instituția tutelei şi curatelei: aspecte sociale şi juridice

Caracteristici distincte privind tutela şi curatela. Procedura de instituire a tutelei / curatelei (Codul civil şi Codul familiei ale Republicii Moldova). Obligațiile tutorelui şi ale curatorului. Rolul asistentului social şi al APL în procedura de instituire a tutelei.

Centre de zi

Specificul ocrotirii în centrul de zi. Servicii prestate de centrul de zi.

Cantine sociale

Serviciile prestate de cantinele sociale. Metodologia de identificare a beneficiarilor.

Îngrijirea rezidențială

Scopurile ocrotirii rezidențiale. Studii şi cercetări în domeniul ocrotirii rezidențiale în Republica Moldova. Metodologia de identificare a beneficiarilor. Servicii oferite. Rolul asistentului social în lucrul cu beneficiarii instituțiilor.

Îngrijirea la domiciliu

Criterii de selectare a beneficiarilor. Rolul asistentului social. Servicii oferite.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**20**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**15**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**10**
4. Activități practice (elaborarea portofoliului care va include: ancheta socială, fişa de observație, ghidul de interviu pentru solicitanții formelor de protecție, elaborarea unei propuneri de proiect etc.)	**15**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**8**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru)= 75	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Gambrill E. Social *Work practice*. – New York, 1997. Hepworth H., Larsen J. *Direct Social Work Practice. Theoryand Skills*. – California, 1986. Jose G. *Introducere în terapii de grup. Teorii, tehnici, programe*. – Iaşi, 2006. Neamțu Gh.(coord.). *Tratat de asistență socială*. – Iaşi, 2003. Rădulescu S. *Sociologia vârstelor*. – Bucureşti, 1994. Wells C. *Social work. Day to day. The experience of generalist social work practice*. – New York, London,1989.

Denumirea modulului / disciplinei	Managementul proiectelor / Managementul proiectelor sociale					
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**VI**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**		**2**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**			
În total ore din planul de învățământ	**60**	**În total ore de studiu individual**	**18**	**În total ore de contact direct**		**42**
Titularul modulului / disciplinei	**Oleg Bulgaru, doctor, conferențiar universitar** **Igor Andrei, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**42**	**22**	**20**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să descrie etapele elaborării unui proiect; • să cunoască metodele folosite în managementul proiectelor sociale; • să cunoască principiile generale care direcționează activitatea de management al proiectelor sociale; • să identifice principalele probleme în organizarea, planificarea şi controlul proiectelor; • să identifice capacitățile de management al proiectului.
	Aplicare • să utilizeze conceptele teoretice în practică prin elaborarea propunerilor de proiect, studiilor de caz, studiilor de fezabilitate a proiectelor; • să dezvolte abilități de concepere, urmărire şi evaluare a proiectelor sociale; • să analizeze rolul managementului riscului în cadrul proiectelor; • să analizeze sistemul de management al calității.
	Integrare • să dezvolte atitudini pozitive față de domeniul managementului proiectelor sociale; • să promoveze un sistem performant de realizare şi evaluare a proiectelor propuse; • să realizeze o valorificare optimă a potențialului resurselor umane angajate în managementul proiectelor sociale.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)
Cadrul conceptual al managementului proiectelor sociale Conceptul de proiect, de management al proiectelor, de management al proiectelor sociale; diferența dintre un proiect şi program, diferența dintre managementul proiectelor şi cel organizațional; studiul de fezabilitate; clasificarea proiectelor. (Antreprenoriatul social.) **Ciclul de viață al proiectelor sociale** Programarea, identificarea, evaluarea ex-ante, aprobarea finanțării, implementarea, evaluarea ex-post. Principiile fundamentale ale managementului proiectelor sociale. **Organizarea managementului proiectelor** Gestionarea resurselor umane în cadrul proiectului. Organigrama în managementul proiectelor. Rolul managerului de proiect. **Managementul ciclului de proiect** Planificarea (analiza necesităților şi stabilirea obiectivelor, analiza proiectelor, planul strategic, planul de lucru, metode de planificare), implementarea (identificarea resurselor necesare şi disponibile, marketingul proiectelor, monitorizarea, asigurarea calității, raportarea, probleme ale implementării), control şi finalizarea proiectelor sociale. **Capacități de management al proiectelor sociale** Abilități de informare, de comunicare, de conducere a şedințelor; motivația, conducerea şi delegarea, conflictul şi rezolvarea lor, managementul riscului (noțiuni generale legate de managementul riscului în cadrul proiectelor sociale, abordarea unui proiect utilizând managementul riscului, modalități de soluționare a riscului şi conflictelor). Conceperea campaniilor de atragere de fonduri. Tipuri de finanțatori. Metode de atragere a fondurilor. **Managementul calității şi evaluarea proiectelor** Planificarea, asigurarea şi controlul calității proiectelor, modele de management al calității. Tipuri de evaluare, elemente de principiu privind evaluarea propunerilor de proiecte, criterii, mod de evaluare şi selectare a propunerilor de proiecte. Realizarea, controlul şi monitorizarea proiectelor: controlul şi monitorizarea proiectului, beneficii aduse partenerilor şi societății, impactul social, propunerea de noi proiecte pe baza proiectului încheiat.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**3**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar/laborator	**2**
3. Realizare de teme, referate etc.	**1**
4. Activități practice (elaborarea unei propuneri de proiect, aplicarea instrumentelor de investigare etc.)	**3**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru)= 18	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Lessel W. *Managementul proiectelor*. – Bucureşti, 2007. *Manual de managementul proiectelor*. – Bucureşti, 1998. Opran C. *Managementul proiectelor*. – Bucureşti, 2002. Szuder A. *Managementul proiectelor. Ghid pentru elaborare şi managementul proiectelor europene.* – Bucureşti 2001. Vasilescu I. *Managementul proiectelor*. – Bucuresti, 2005.

Denumirea modulului / disciplinei	Managementul proiectelor / Metode de elaborare a propunerii de finanțare a programelor sociale					
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**VI**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**		**2**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**			
În total ore din planul de învățământ	**60**	**În total ore de studiu individual**	**18**	**În total ore de contact direct**		**42**
Titularul modulului / disciplinei	**Andrei Igor, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistența socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistența socială**	**42**	**22**	**20**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să descrie metodele de identificare a problemelor sociale; • să relateze despre necesitatea aplicării proiectării centrate pe problemă şi a proiectării apreciative; • să distingă etapele de elaborare a propunerilor de finanțare; • să cunoască principalele modalități de accesare a fondurilor în domeniul social.
	Aplicare • să utilizeze instrumentele de planificare în cadrul elaborării propunerii de proiect; • să operaționalizeze activitățile proiectului în resurse financiare necesare; • să analizeze instrumentele necesare în monitorizarea desfăşurării proiectului.
	Integrare • să anticipeze riscurile în desfăşurarea proiectului preconizat; • să evalueze diferite propuneri de finanțare a programelor sociale; • să extindă metodele de accesare a fondurilor asupra altor sfere ale vieții sociale.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Identificarea problemei sociale

Probleme sociale – concept şi tipuri. Diagnoza problemelor sociale.

Proiectarea ca premisă a schimbării

Componentele şi etapele elaborării propunerii de finanțare. Modelele de proiectare socială:

proiectare centrată pe problemă şi proiectare apreciativă.

Procesul de dezvoltare a unei propuneri de proiect

Tipuri de proiecte: de dezvoltare comunitară, proiecte globale, proiecte parțiale, proiecte personalizate/ individualizate. Tipuri de finanțatori.

Managementul echipelor de proiect

Ciclul de viață al proiectului şi planificarea resurselor umane, resurselor materiale.

Delimitarea populației–țintă şi a grupurilor de beneficiari

Criterii pentru stabilirea populației țintă a proiectului.

Stabilirea obiectivelor proiectului şi operaționalizarea acestuia în activități şi acțiuni

Cadrul logic de elaborare a proiectului.

Elaborarea bugetului proiectului

Cerințe în elaborarea bugetului unui proiect. Tipuri de bugete. Rețeaua finanțatorilor. Contractarea serviciilor sociale.

Evaluarea proiectelor sociale

Monitorizarea desfăşurării proiectului şi evaluarea proiectului. Metode şi tehnici de monitorizare şi evaluare. Tipurile de evaluare a proiectului.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**3**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**2**
3. Analiza unor proiecte de finanțare	**2**
4. Activități practice (evaluarea propunerii de finanțare a unui proiect etc.)	**2**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 18	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Cojocaru Ş. *Proiectul de intervenție în asistența socială. De la propunerea de finanțare la proiectele individualizate de intervenție.* − Iaşi, 2006. Cojocaru Ş. (coord.). *Designul propunerilor de finanțare*. – Iaşi, 2004. Gherguț A. *Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică şi socia lă*. − Iaşi, 2003. Lock D. *Management de Proiect*. – Bucureşti, 2000. Nistorescu T. Dumitru Constantinescu. *Managementul Proiectelor. Fundamente. Metode şi Tehnici*. – Bucureşti, 2008. Peter L. Edels. *Fundrasing. Hands on tactics for non-profit groups.* – New York, 2006.

Denumirea modulului / disciplinei	Management în domeniul social / Managementul serviciilor de asistență socială					
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**VI**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**M**	**Numărul de credite**		**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**			
În total ore din planul de învățământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**34**	**În total ore de contact direct**		**56**
Titularul modulului / disciplinei	**Vadim Pistrinciuc, doctor, lector superior** **Igor Andrei, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**56**	**28**	**28**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească principalele concepte, noțiuni din domeniul managementului serviciilor de asistență socială; • să relateze despre principiile şi modelele de organizare a procesului de prestare a serviciilor sociale; • să descrie etapele si elementele principale ale activităților manageriale.
	Aplicare • să analizeze conceptele şi teoriile fundamentale din domeniul managementului serviciilor de asistență socială; • să argumenteze specificul activităților manageriale în domeniul serviciilor sociale; • să compare modele specifice de organizare a procesului de prestare a serviciilor sociale de diferit tip.
	Integrare • să elaboreze planuri de funcționare şi dezvoltare organizațională; • să prezinte propuneri de perfecționare a procesului de prestare de servicii; • să dezvolte abilități de analiză, comparare, evaluare a serviciilor sociale; • să analizeze specificul procesului de prestare de servicii în cadrul instituțiilor publice şi private.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Tipologia serviciilor în domeniul social

Definirea noțiunii de serviciu. Caracteristici generale ale serviciilor (imaterialitatea, intangibilitatea, inseparabilitatea etc.). Tipologizarea serviciilor. Analiza conținutului serviciilor publice şi a serviciilor sociale.

Management în sfera socială

Domeniile managementului social şi formele acestuia (managementul strategic, managementul

operațional, managementul calității totale). Specificul şi direcțiile managementului serviciilor sociale (managementul politicilor instituționale, managementul resurselor, managementul programelor).

Procesul de planificare şi componentele sale

Definirea, analiza esenței procesului de planificare. Caracterizarea tipurilor şi formelor de planificare. Noțiunea de strategie şi analiza necesității de planificare strategică. Metodele şi instrumentele utilizate în cadrul procesului de planificare strategică (PESTE, LFA, diagrama PERT, diagrama GANTT).

Managementul personalului

Etapele procesului de asigurare cu resurse umane (planificarea necesarului de personal, definirea postului, recrutarea, selecția, integrarea angajaților). Dezvoltarea resurselor umane (formarea şi perfecționarea angajaților, administrarea carierelor, dezvoltarea organizațională). Evaluarea resurselor umane. Motivarea resurselor umane.

Conducerea organizațiilor cu profil social

Caracteristicile şi funcțiile principale ale conducerii. Procesul de luare a deciziilor – aspect fundamental al conducerii (etape si metode de luare a deciziei). Stiluri de conducere (definirea, modalități de abordare, tipologia). Dialogul/parteneriatul social.

Managementul calității serviciilor de asistență socială

Semnificația noțiunii de calitate în sfera serviciilor sociale. „Controlul calității totale" (conținutul, instrumentele utilizate). Standarde de calitate în sfera serviciilor sociale. Modalități de asigurare a calității serviciilor sociale.

Monitorizarea şi evaluarea serviciilor de asistență socială

Semnificația conceptelor de monitorizare şi evaluare. Indicatori de monitorizare şi evaluare.

Marketingul serviciilor sociale

Specificul marketingului social (particularități, componente). Funcționalitatea principiilor de marketing în sfera serviciilor sociale (modelul general al activităților de marketing, modelul adaptat al activităților de marketing). Strategii de marketing.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentare suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**7**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**4**
3. Realizare de teme, referate etc.	**4**
4. Activități practice (planificarea şi evaluarea unui serviciu social)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
7. Alte activități. Identificarea indicatorilor de monitorizare pentru diverse tipuri de servicii sociale	**4**
8.. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru)= 34	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Amstrong M. *Managementul resurselor umane*. – Bucureşti, 2003. Androniceanu A. *Management public*. – Bucureşti, 1999. Bryson J.M., *Planificarea strategică pentru organizații publice şi nonprofit*. –Chişinău, 2002. Gherguț A. *Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică şi socială.* –Iaşi, 2003. Lefter V., Manolescu A. *Managementul resurselor umane*. – Bucureşti, 1995. Marinescu P. *Managementul instituțiilor publice*. – Bucureşti, 2003.

Denumirea modulului / disciplinei	Management în domeniul social / Sisteme de acțiune sociala				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**VI**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**M**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învățământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**34**	**În total ore de contact direct**	**56**
Titularul modulului / disciplinei	**Aiona Onofrei, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Sociala**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**56**	**28**	**28**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să definească conceptele: sistem, sistem social, acțiune socială, acțiune individuală, acțiune colectivă, servicii sociale; • să descrie structura sistemului de asistență socială; • să relateze despre organizarea sistemului de formare a profesioniştilor în domeniul social.
	Aplicare • să compare specificul dezvoltării sistemului de acțiune socială în context relațional şi instituțional; • să caracterizeze modelul sociologic al acțiunii sociale; • să clasifice prestațiile/beneficiile sociale/serviciile sociale în dependență de impactul lor asupra sistemelor de acțiune socială.
	Integrare • să analizeze situația beneficiarilor sistemului de asistență socială în cadrul diferitelor sisteme de acțiune socială; • să evalueze serviciile sociale din comunități concrete din perspectiva acțiunii lor asupra bunăstării indivizilor; • să formuleze recomandări la nivelul politicilor sociale în ceea ce priveşte prevenirea şi diminuarea anumitor probleme sociale; • să proiecteze un model de lucru cu beneficiarii, centrat pe acțiuni concrete.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Sistemul social: modele şi niveluri de acțiune

Conceptul sistemului social. Modele sistemice de analiză a societății contemporane (structural-funcționalist; teoria generală a sistemelor; modelul sociologic). Perspective de organizare a sistemului de asistență socială la nivel național, raional şi local.

Dimensiuni şi caracteristici ale sistemelor de acţiune socială Structura sistemelor de acţiune socială. Caracteristici ale elementelor de acţiune socială: subiect, situaţie, simboluri, reguli şi norme. **Asistenţa socială ca domeniu al acţiunii sociale** Beneficiarii sistemului naţional de asistenţă socială. Prestaţiile/beneficiile sociale. Serviciile sociale: serviciile sociale primare, serviciile sociale specializate, servicii cu specializare înaltă. Personalul din sistemul de asistenţă socială, abilităţi necesare ale acestui personal. **Specificul instituţiilor de asistenţă socială** Atribuţii şi principii ale instituţiilor de asistenţă socială. Furnizori de servicii sociale. Funcţionarea instituţiilor de asistenţă socială. Beneficiari de servicii sociale în instituţii. Nomenclatorul instituţiilor de asistenţă socială. Finanţarea instituţiilor. Procedura de evaluare a furnizorilor de servicii sociale. Parteneriatul public/neguvernamental – factor al consolidării protecţiei sociale. Reţeaua ONG-urilor din domeniul social. **Structura sistemului de asistenţă socială în Republica Moldova** Instituţii sociale la nivel naţional, raional şi local. Instituţii sociale la nivel naţional: Ministerul Muncii, Protecţiei sociale şi Familiei; Casa Naţională de Asigurări Sociale; Fondul Republican şi Fondurile Locale de Susţinere Socială a Populaţiei. Organizarea asistenţei sociale la nivel raional şi comunitar: Secţia asistenţă socială şi Protecţie a Familiei, Direcţia generalaă Învăţământ, Tineret şi Sport, Casa Teritorială de Asistenţă Socială, Secţia Minori şi Moravuri / Comisariatul Raional de Poliţie. Asistenţa socială în mediul rural. Rolul Administraţiei Publice Locale. **Sisteme de acţiune socială centrate pe categorii de beneficiari** Rolul instituţiilor de protecţie a familiei şi copilului, al serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilităţi, victimele traficului de fiinţe umane, persoanele dependente de drog, refugiaţi, şomeri etc. Reţeaua ONG-urilor naţionale ce activează în domeniul HIV/SIDA, ITS şi consumului de droguri.

Studiu individual pretins studentului	
1.Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**5**
2.Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3.Realizare de teme, referate etc.	**4**
4.Activităţi practice (evaluarea serviciilor sociale din cadrul sistemului de acţiune socială destinat suportului familiilor vulnerabile din Republica Moldova etc.)	**10**
5.Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6.Consultaţii	**4**
7.Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 34	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Buzducea D. *Aspecte contemporane în asistenţă socială*. – Iasi, 2005. Goian C. *Deprinderi în asistenţa socială.* – Iasi, 2004. Miftode V. *Acţiune socială în perspectivă interdisciplinară.* – Baia Mare, 1998. Neamţu G. (coord.) *Tratat de asistenţă socială.* – Iaşi, 2003. Şoitu D, Rădoi M. *Sisteme de acţiune socială.* – Iaşi, 2008. Ungureanu I. *Paradigme ale cunoaşterii societăţii.* – Bucureşti, 1990.

Denumirea modulului / disciplinei	Dezvoltare comunitară / Dezvoltare comunitară participativă					
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**VI**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**M**	**Numărul de credite**		**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**			
În total ore din planul de învățământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**34**	**În total ore de contact direct**		**56**
Titularul modulului / disciplinei	**Vadim Pistrinciuc, doctor, lector superior**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**56**	**28**	**28**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să distingă dimensiunile definitorii ale comunității şi dezvoltării comunitare; • să cunoască metodologia diagnosticării problemelor comunitare; • să determine modelele contemporane de organizare a comunităților.
	Aplicare • să utilizeze tehnicile de identificare a nevoilor comunitare; • să efectueze analize comparative ale modelelor de management şi liderism comunitar în Republica Moldova; • să clasifice abilitățile asistentului social în lucrul la nivel de comunitate.
	Integrare • să proiecteze dezvoltarea unei comunități rurale; • să evalueze problemele comunitare şi politicile de dezvoltare locală; • să evalueze strategiile de dezvoltare durabilă în contextul politicilor sociale.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Dimensiunile definitorii ale comunității

Dimensiunea spațială, economică, temporală, morală, socială, politică şi administrativă a comunității. Obiective de organizare a comunității. Conținutul dezvoltării comunitare: actori, contribuții şi resurse comunitare: resurse financiare, resurse de muncă, resurse „de solidaritate"; contribuții universale; contribuții voluntare şi involuntare).

Formele istorice ale comunității şi ideologia comunitară

Polisul din Grecia Antică, comunitatea monastică medievală, comunitatea puritană din Noua Anglie, comunitatea utopică a sec. XX (importanța modelelor de comunități istorice, caracteristicile şi specificul comunităților istorice; impactul comunităților istorice asupra teoriei dezvoltării comunitare). Tipurile istorice de comunitate în arealul românesc.

Tehnici de identificare a nevoilor comunitare Tehnica "informatorul relevant" şi "indicatorii sociali". Tipul informaţiei culese de la experţii locali; modalităţi de elaborare a indicatorilor sociali; adunarea comunitară, focus-grupul. Baze de date în dezvoltarea locală. **Managementul şi liderismul comunitar** Tehnica „celor 4 C". Calităţi de comunicare a liderului comunitar. Construirea credibilităţii comunitare. Mediatizarea acţiunilor comunitare. Abilităţi de administrare financiară. **Capitalul social** Conţinuturi ale capitalului social. Fundamente teoretice ale capitalului social. Concepţiile lui R.Putnam, F.Fukuyama, L.Loury etc. cu privire la capitalul social. Formele capitalului social în Republica Moldova. Capitalul social local şi capitalul economic. **Managementul proiectelor de dezvoltare comunitară** Planificarea strategică şi selectarea partenerilor. Etapele planificării strategice, obiectivele planificării strategice, evaluarea riscurilor dezvoltării comunitare. Metodologia planificării strategice a dezvoltării sociale şi economice a comunităţii. Durabilitatea proiectelor. **Rolul asistentului social în proiectele de dezvoltare comunitară** Mobilizarea comunităţii. Identificarea nevoilor comunităţii. Atragerea investiţiilor. Harta socială şi paşaportul comunităţii, elaborarea mesajelor pentru comunitate; tehnici de organizare a cererilor de finanţare; evaluarea cheltuielilor în implementarea proiectelor de dezvoltare comunitară. **Parteneriatul social şi comunitar**. Tipologia parteneriatelor, modalităţi de consolidare a parteneriatelor. Experienţe de promovare a parteneriatului comunitar în Republica Moldova.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**6**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**4**
4. Activităţi practice (elaborarea unui proiect de identificare a nevoilor comunitare, de participare la mobilizarea unei comunităţi concrete etc.)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 34	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bulgaru M. (coord.) *Aspecte teoretice şi practice ale asistenţei sociale.* – Chişinău, 2003. Christenson J.A., Robinson J.W. *Community Development in America*. – The Iowa State University Press, 1980. Chupp M. *Investing in people through place: the role of social capital in transforming neighborhoods.* – Cilveland State University, 1999. Pistrinciuc V., Marin C. *Dezvoltare şi participare comunitară în Republica Moldova:* Studiu. – Chişinău, DFID, British Embassy Chişinău, PBF, Contact, 2005. Postu V., Răileanu N. (coord.) *Participare locală: abordări inovatoare*. – Chişinău, 2005. Тимуш А.И. *Социальные процессы на селе.* – Кишинев, 1975.

Denumirea modulului /disciplinei	Dezvoltare comunitară / Voluntariat în domeniul social					
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**VI**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**M**	**Numărul de credite**		**3**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**			
În total ore din planul de învățământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**34**	**În total ore de contact direct**		**56**
Titularul disciplinei	**Larisa Elinețchi, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**56**	**28**	**28**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să delimiteze conceptele de „voluntar”, „voluntariat”, „organizație”, „instituție”, „servicii sociale”, „participare comunitară”; • să cunoască reperele istorice şi teoretice cu privire la voluntariat; • să cunoască legislația în domeniul voluntariatului.
	Aplicare • să analizeze tendințele actuale referitoare la voluntariat; • să identifice beneficiile şi efectele voluntariatului; • să analizeze tipurile de servicii oferite de ONG-urile din Republica Moldova.
	Integrare • să argumenteze necesitatea desfăşurării activităților de voluntariat; • să evalueze eficiența implicării tineretului în activitățile de voluntariat; • să argumenteze rolul ONG-urilor în crearea bunăstării colective; • să inițieze acțiuni de promovare a voluntariatului în scop de perpetuare a experienței şi a bunelor practici.

Conținutul modulului / disciplinei (unități de conținut)

Voluntariat – considerații generale

Conceptul voluntariatluui. Istoricul evoluției fenomenului de voluntariat la nivel internațional şi național. Importanța practicării voluntariatului (beneficii pentru individ, instituție/ organizație, comunitate, societate etc.).

Legislația internațională şi națională cu privire la voluntariat

Rezoluția ONU referitoare la voluntariat: obiective şi principii. Declarația Universală cu

privire la voluntariat: drepturile şi responsabilităţile voluntarilor. Actele normative cu privire la voluntariat din România. Legislaţia cu privire la voluntariat din Republica Moldova.

Rolul statului şi al ONG-urilor în vederea promovării voluntariatului în Republica Moldova

Practicarea voluntariatului în instituţiile de stat şi neguvernamentale. Recunoaşterea activităţilor de voluntariat. Modalităţi de sensibilizare a opiniei publice cu privire la valoarea şi importanţa voluntariatului.

Instruirea voluntarilor

Pregătirea voluntarilor pentru implicare. Aspecte de management şi coordonare: particularităţile de vârstă, gen şi educaţie. Lucrul cu beneficiarii: activităţi educative, culturale, recreative, administrative, redactarea documentelor. Rolul comunicării în stabilirea relaţiilor eficiente.

Rolul voluntarilor în cadrul organizaţiilor

Activităţile practicate de voluntari în cadrul organizaţiilor. Modalităţi de organizare şi desfăşurare a diverselor evenimente. Creşterea calităţii şi reducerea costurilor activităţilor.

Strategii în domeniul voluntariatului

Analiza strategiilor centrate pe problematica voluntariatului: programe, proiecte de dezvoltare a aptitudinilor şi experienţei profesionale. Eficienţa acestor acţiuni în Republica Moldova.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**5**
4. Activităţi practice (participare la activităţi de voluntariat, organizate în vederea susţinerii persoanelor aflate în dificultate etc.)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**2**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 34	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Council of Europe Parliamentary Assembly – *Improving the Status and Role of Volunteers in Society: a Contribution by the Parliamentary Assembly to the International Year of Volunteers*, 2001. *Declaraţia Universală cu privire la voluntariat* – "Universal Declaration on Volunteering", adopted by the Board of Directors of the International Association for Volunteer Effort (IAVE). – The Netherlands, 2001. *Legea voluntariatului* Nr. 121 din 18.06.2010. – MO Nr. 179 – 181 din 24.09.2010. *Resolution of the Council and the Representatives of the Governments of the Member States on common objectives for voluntary activities of young people* (13996/04), 2004. Pînişoară G., Pînişoară I.O. *Managementul Resurselor Umane:* Ghid practic. –Iaşi, 2005.

Denumirea modulului / disciplinei	Măsuri şi intervenţii în domeniul populaţiei şi familiei / Planificare familială					
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**VI**	**Tipul de evaluare finală**		**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**		**3**
Regimul obligativităţii disciplinei: O – obligatorie, A – opţională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**			
În total ore din planul de Învăţământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**34**	**În total ore de contact direct**		**56**
Titularul modulului / disciplinei	**Valentina Movila, lector** **Tatiana Ghidirimschi, lector**					

Facultatea	**Sociologie şi Asistenţă Socială**	**Numărul de ore din planul de învăţământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenţă socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistenţă socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenţă socială**	**56**	**28**	**28**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activităţi de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competenţe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înţelegere** • să cunoască formele şi modalităţile de planificare familială; • să distingă metodele de planificare familială; • să înţeleagă rolul şi funcţiile asistentului social în consilierea cuplurilor şi indivizilor privind sănătatea reproductivă.
	Aplicare • să argumenteze importanţa planificării familiale; • să analizeze avantajele şi dezavantajele diverselor forme şi metode de planificare familială; • să determine funcţiile asistentului social în instituţiile de planificare familială.
	Integrare • să formuleze propuneri privind îmbunătăţirea vieţii familiale prin utilizarea corectă a metodelor de planificare familială; • să evalueze activitatea instituţiilor de planificare familială; • să elaboreze programe de propagare a sănătăţii reproductive; • să proiecteze activităţi de sensibilizare a opiniei publice privind necesitatea planificării familiale.

Conţinutul modulului / disciplinei (unităţi de conţinut)

Obiectul de studiu al planificării familiale

Obiectivele şi funcţiile planificării familiale. Servicii de planificare familială. Beneficiile planificării familiale. Sănătatea reproductivă şi sănătatea sexuală. Indicatori ai sănătăţii reproductive. Rolul asistentului social în planificarea familială.

Consilierea în planificarea familială

Scopul şi obiectivele consilierii în planificarea familială. Tipuri de consiliere în planificarea familială. Concepţia şi contracepţia. Tipuri de contracepţie.

Asistența şi conduita preconcepțională
Problemele specifice adolescenței. Adolescența şi sexualitatea. Contracepția la adolescente. Rolul asistentului social în pregătirea adolescenților pentru viața de familie.
Metode naturale de planificare familială
Tipuri de metode naturale de contracepție. Avantaje şi dezavantaje. Indicații şi contraindicații. Stări care limitează alegerea metodei.
Metode artificiale de planificare familială
Tipologia metodelor artificiale de planificare familială. Contraceptivele orale. Contraceptivele injectabile. Implantele contraceptive, dispozitivele intrauterine. Sterilizarea chirurgicală voluntară. Indicații şi contraindicații. Avantaje şi dezavantaje.
Metode de barieră. Spermicidele
Istoricul metodelor de barieră. Tipologia metodelor de barieră: prezervativul (masculin şi feminin), diafragma, cupola cervicală, buretele vaginal. Spermicidele. Contracepția hormonală de urgență. Indicațiii şi contraindicații.
Avortul şi consecințele lui
Tipuri de avort. Metode de întrerupere a sarcinii în primul trimestru. Tehnici de evacuare uterină în trimestrul doi. Complicațiile avortului. Consilierea în caz de avort.
Infecțiile tractului reproductiv
Istoricul bolilor cu transmitere sexuală. Tipologia infecțiilor tractului reproductiv (ITR). Tipuri de boli cu transmisie sexuală (BTS). Virusul HIV/SIDA. Consecințele ITR şi BTS.
Diagnosticul şi tratamentul infertilității
Definirea infertilității. Metodele de diagnosticare a infertilității. Identificarea cauzelor infertilității (imunologice, infecțioase, hormonale).
Practica internațională în domeniul planificării familiale
Integrarea şi diversificarea serviciilor de planificare familială. Implementarea noilor tehnologii de educație sexuală în şcoală.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**4**
4. Activități practice (evaluarea activităților de planificare familială dintr-un centru specializat din Republica Moldova etc.)	**5**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 34	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Huezo R., Briggs C. *Ghid al serviciilor de planificare familială*. – Bucureşti, 1993. Moroşanu C., Iliescu L., Iftimie N. *Asistentul social şi planificarea familială*. – Iaşi, 1997. Negrea R. *Planificarea familiei: metode contraceptive*. – Bucureşti, 1991. *Probleme actuale de planificare a familiei în țările Europei de Est*. – Chişinău, 1996. Zlătescu V. *Politica familiei şi dreptul la planificarea familială*. – Bucureşti, 1992.

Denumirea modulului / disciplinei	**Măsuri şi intervenţii în domeniul populaţiei şi familiei / Paradigme ale educaţiei pentru viata de familie**				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**VI**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate			**S**	**Numărul de credite**	**3**
Regimul obligativităţii disciplinei: O – obligatorie, A – opţională, F – facultativă, LA – liber alese			**A**		
În total ore din planul de învăţământ	**90**	**În total ore de studiu individual**	**34**	**În total ore de contact direct**	**56**
Titularul modulului / disciplinei	**Aliona Onofrei, doctor, conferenţiar universitar** **Valentina Movila, lector**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistenţă socială**	**Numărul de ore din planul de învăţământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistenţă socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistenţă socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistenţă socială**	**56**	**28**	**28**	**-**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activităţi de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competenţe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înţelegere** • să definească categoriile: educaţie pentru viaţa de familie; acţiune educativă, factor educaţional, politică educaţională etc. • să distingă funcţiile educaţiei pentru viaţa de familie; • să identifice formele şi tipurile de educaţie pentru viaţa de familie; • să identifice cadrul legislativ naţional şi internaţional în domeniul educaţiei pentru viaţa de familie.
	Aplicare • să argumenteze rolul educaţiei pentru viaţa de familie în societate; • să compare politicile sociale educaţionale din diverse ţări; • să analizeze factorii educaţionali şi condiţiile acţiunii educative.
	Integrare • să elaboreze modele de educaţie a adolescenţilor/tinerilor pentru viaţa de familie; • să estimeze nivelul de educaţie pentru viaţa de familie al populaţiei din Republica Moldova la etapa actuală; • să formuleze propuneri de soluţionare a problemelor din domeniul educaţiei pentru viaţa de familie.

Conţinutul modulului / disciplinei (unităţi de conţinut)

Obiectul şi aria paradigmelor educaţionale

Educaţia ca domeniu specific de activitate socială. Natura sociopedagogică a educaţiei. Premisele constituirii paradigmelor socioasistenţiale ale educaţiei. Cadrul legislativ în domeniul educaţiei. Rolul educaţiei în formarea personalităţii umane. Paradigme socioasistenţiale ale educaţiei. Acţiunea educativă şi condiţiile de realizare.

Educaţia familială

Agenţii educaţiei familiale. Stilurile educative ale familiei contemporane. Distribuţia rolurilor

educative parentale în familia contemporană. Rolul educației familiale în transmiterea modelelor culturale şi a statutelor sociale. **Educația pentru o viață sănătoasă** Definirea conceptelor: educație sexuală, sănătatea sexuală, sănătatea reproductivă. Rolul planificării familiale în educarea unui mod sănătos de viață şi beneficiile ei. Drepturile beneficiarului în planificarea familială. **Asistența şi conduita preconcepțională** Problemele specifice adolescenței. Adolescența şi sexualitatea. Contracepția la adolescente. Rolul asistentului social în pregătirea adolescenților pentru viața de familie. **Concepția şi contracepția** Definirea noțiunilor de concepție şi contracepție. Istoricul contracepției. Tipuri de contracepție. Metode naturale de planificare familială: avantaje şi dezavantaje, indicații şi contraindicații. **Metode artificiale de planificare familială** Tipologia metodelor artificiale de planificare familială. Contraceptivele orale. Ingectabilele conceptuale. Metode de barieră. Spermicidele. Contracepția hormonală de urgență. Sterilizarea chirurgicală voluntară. **Infecțiile tractului reproductiv** Istoricul bolilor cu transmitere sexuală. Tipologia infecțiilor tractului reproductiv (ITR). Tipuri de boli cu transmisie sexuală (BTS). Virusul HIV/SIDA. Consecințele ITR şi BTS. **Diagnosticul şi tratamentul infertilității** Definirea infertilității. Metodele de diagnosticare a infertilității. Identificarea cauzelor infertilității (imunologice, infecțioase, hormonale).

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notițelor de curs, suportului de curs, manualelor) şi documentarea suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	**10**
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar	**5**
3. Realizare de teme, referate, eseuri etc.	**3**
4. Activități practice(identificarea acțiunilor educative pozitive/negative în cazuri concrete, prin corelarea cu stilurile educative contemporane etc.)	**6**
5. Pregătirea pentru lucrări de control, atestări semestriale	**3**
6. Consultații	**4**
7. Examinare finală	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 34	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	*Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova.* – Chişinău, 2008. Cazacu A. *Sociologia educației*. – Iaşi, 1999. Călin M. *Teoria educației*. – Bucureşti, 1996. Frank K., Murphy R., Nistreanu E. *Pentru un mod sănătos de viață.* – Chişinău, 2001. Hatos A. *Sociologia educației*. – Iaşi, 2006. *Educație pentru formarea deprinderilor de viață.* Raport de evaluare. – Chişinău, 2003. *Ghid de planificare familială.* – Chişinău, 2005. Miftode V. *Sociologia educației*. – Bucureşti, 1997. Monteil J.M. *Educație şi formare. Perspective psihosociale*. – Iaşi, 1997. Stănciulescu E. *Sociologia educației familiale*. – Iaşi, 1997.

Denumirea modulului / disciplinei	Practica de specialitate				
Anul de studii	**III**	**Semestrul**	**VI**	**Tipul de evaluare finală**	**Ex**
Regimul formativ al disciplinei: G – generale, F – fundamentale, S – de specialitate				**Numărul de credite**	**6**
Regimul obligativității disciplinei: O – obligatorie, A – opțională, F – facultativă, LA – liber alese					
În total ore din planul de învățământ	**180**	**În total ore de studiu individual**	**180**	**În total ore de contact direct**	**-**
Titularul modulului / disciplinei	**Maria Bulgaru, doctor habilitat, profesor universitar** **Stela Milicenco, doctor, conferențiar universitar**				

Facultatea	**Sociologie şi Asistență Socială**	**Numărul de ore din planul de învățământ (contact direct)**				
Catedra	**Asistență Socială**					
Domeniul general de studiu	**33. Asistență Socială**	**În total**	**C**	**S**	**L**	**T**
Domeniul de formare profesională (specialitate)	**33.1. Asistență Socială**	**180**	**-**	**-**	**180**	**-**

C – curs, S – seminar, L – activități de laborator, T – teză de obiect sau teză de an

Obiectivele standard ale modulului / disciplinei	
Competențe specifice disciplinei	**Cunoaştere şi înțelegere** • să relateze despre mecanismul de administrare a serviciilor de asistență socială la nivel național, teritorial şi local; • să descrie sistemul de asistență socială din Republica Moldova; • să descrie mecanismele de elaborare a politicilor sociale; • să cunoască mecanismele de control şi distribuire a asigurărilor sociale din Republica Moldova.
	Aplicare • să aplice metode şi tehnici de diagnosticare a problemelor sociale; • să elaboreze planuri individuale de îngrijire a diverselor categorii de beneficiari (copii instituționalizați, copii în conflict cu legea, persoane dependente de drog şi alcool, vârstnici etc.); • să analizeze prevederile legale cu referință la ajutorarea persoanelor aflate în dificultate; • să modeleze strategii de dezvoltare socioeconomică a comunităților; • să compare serviciile de instituționalizare a copiilor şi vârstnicilor în dificultate cu serviciile alternative de protecție; • să efectueze controlul asupra procesului de distribuire a asigurărilor sociale.
	Integrare • să evalueze practicile pozitive de integrare socială a copiilor şi vârstnicilor din mediul rezidențial; • să argumenteze eficiența consilierii şi interviului terapeutic în soluționarea problemelor de familie; • să evalueze politicile sociale în domeniul populației şi familiei din Republica Moldova; • să elaboreze documente de monitorizare a activității instituțiilor de asistență socială;

	• să administreze proiecte de asistenţă socială în cadrul organizaţiilor neguvernamentale; • să aplicare strategii de dezvoltare comunitară; • să elaboreze programe de planificare strategică a dezvoltării social-economice a comunităţilor.

Conţinutul modulului / disciplinei (unităţi de conţinut)

***Modulul 1*. Politici sociale şi strategii de incluziune socială**

Analiza sistemică a politicilor sociale. Politicile sociale şi sectorul non-profit. Elaborarea programelor regionale de dezvoltare social–economică. Dezvoltarea durabilă. Fenomenul excluziunii din perspectivă teoretico–metodologică. Dimensiuni ale sărăciei. Cauzele sărăciei. Metode de măsurare a sărăciei. Analiza problemelor social–economice în Republica Moldova.

***Modulul 2*. Forme de protecţie a persoanelor în dificultate**

Cadrul general de analiză a formelor de protecţie a persoanelor în dificultate. Principiile de protecţie a drepturilor copilului privind plasarea în afara familiei biologice. Condiţii de realizare a plasamentului. Tutela şi curatela. Procedura de instituire a tutelei / curatelei. Obligaţiile tutorelui şi ale curatorului. Rolul asistentului social şi al APL în procedura de instituire a tutelei. Casa de copii de tip familial – formă de protecţie a copilului aflat în dificultate. Reglementări juridice privind organizarea şi funcţionarea CCTF (Regulamentul CCTF aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova şi Standardele Minime de Calitate). Asistenţa parentală profesionistă – formă de protecţie a copilului în dificultate din Republica Moldova. Funcţiile asistentului parental profesionist. Procedura asistenţei parentale profesioniste în Republica Moldova: recrutarea candidaţilor pentru profesia de asistent parental profesionist, evaluarea şi instruirea asistentului parental profesionist; angajarea asistentului parental profesionist: aprobarea, potrivirea şi plasamentul; monitorizarea plasamentului. Metode şi tehnici de lucru cu persoanele implicate în procedura APP. Adopţia – formă de protecţie a copilului în dificultate**.** Adopţia naţională şi internaţională: definiri şi caracteristici. Procedura adopţiei. Forme de protecţie a vârstnicilor. Întreţinerea vârstnicilor în instituţii rezidenţiale – probleme şi soluţii.

Studiu individual pretins studentului	
1. Studiul (notiţelor de curs, suportului de curs, manualelor, a ghidului de practică)	**20**
2. Activităţi specifice de pregătire pentru stagiul de practică (instructaje, traininguri etc.)	**10**
3. Realizarea portofoliului de practică	**10**
4. Activităţi practice (implicarea în organizarea şi oferirea de servicii adresate diverselor categorii de beneficiari ai asistenţei sociale în conformitate cu programul stagiului de practică)	**130**
5. Pregătirea pentru atestări semestriale	**3**
6. Consultaţii	**4**
7. Examinare finală (participare la Conferinţa de totalizare a practicii)	**3**
În TOTAL ore de studiu individual (pe semestru) = 180	

Bibliografie: obligatorie *selectiv	Bulgaru M. *Asistenţa socială. Ghid de practică.* – Chişinău, 2005. Bulgaru M. *Asistenţa socială. Fundamente teoretice şi practice.* – Chişinău, 2009. Miley K.K ş.a., *Practica asistenţei sociale*. − Iaşi: Polirom, 2006. Wells C. *Social work. Day to day. The experience of generalist social work practice*. – New York, London,1989. *Standarde profesionale în domeniul asistenţei sociale.* – Chişinău, 2005.

Maria Bulgaru
Stela Milicenco
- coordonatori -

ASISTENȚA SOCIALĂ
GHID DE STUDII

Semnat pentru tipar 15.10.2010
Formatul 60 x $84^{1}/_{8}$. Ofset.
Coli de tipar 21. Coli editoriale 9,2.
Comanda 145/10. Tirajul 200.

Tiparul: CEP USM
MD-2009 Chişinău, str. A.Mateevici, 60.